

Uvodnik

Andrej Bratuž

Nov udarec zaščitnemu zakonu

Vskrajno napetem predvolilnem času je italijanska vlada v odsotnosti predsednika Berlusconi in podpredsednika Finija na kratki seji, ki jo je vodil minister za notranje zadeve Pisanu, sklenila, da bo seznam občin v Furlaniji-Julijski krajini, kjer se izvaja oz. naj bi se izvajal zaščitni zakon za slovensko manjšino, sestavila vlada in ne paritetni odbor. Odločitev spominja na Berlusconijevo potezo, da kar sam prevzame ministrstvo, s katerega kak minister odstopi. Ker je desnosredinska vlada prepričana, da bo z volitvami znova potrjena, si že vnaprej zase lasti tudi sklepanje v zvezi z zaščitnim zakonom.

S tem sklepom je ministrski svet zavrgel dolgotrajno delo paritetnega odbora, ki je že leta 2003 pripravil seznam 32 občin, na kar je Berlusconijeva vlada zahtevala, naj isti odbor preveri prisotnost Slovencev v Miljah, Čedadu in Gorici. Paritetni odbor je leta 2004 znova potrdil seznam že predlaganih občin, zdaj pa spet klofuta s strani vlade. Toliko v razmislek, kako se v naši državi obračajo leta in se za manjšino nič ne zgodi ali pa pride do takšnih sklepov, kakršnega smo dočakali zdaj, ko se vladi izteka mandat, ki ga, vsaj tako upamo, ne bo več dobila. Naše pričakovanje je torej spet padlo v vodo in kdo ve, kdaj in kako se bo ponovno ukrepalo o zaščitnem zakonu. Ne bomo ugibali, zakaj je vlada do sklepa prišla prav zdaj, ko se tako neslavno poslavlja, eno pa je gotovo: njen sklep bo tako ali drugače vplival tudi na kak volilni glas. Na desnici, vsaj v naši deželi, bo prepričanje, da si je Berlusconijeva vlada do zadnjega prizadevala za neuspešnevanje zaščitnega zakona v prid Slovencev, še bolj podžgala kakega nam že itak nenaklonjenega in desno usmerjenega somišljenika, prav tako pa bo med nasprotniki desnosredinske vlade utrdila prepričanje, da je vladna politika zgrešena in da morajo volitve privedi do zamenjave oblasti.

Kakor je bilo pričakovati, so se na sklep rimske vlade takoj odzvali krajevni predstavniki nasprotujočih si političnih sil: levosredinski deželni odbornik za kulturo, šport in manjšinske jezike Roberto Antonaz ga je npr. označil kot poslednje "dario" te vlade Slovencev, medtem ko je Roberto Menia, zagrizeni nasprotnik vsega slovenskega, izrazil svoje zadovoljstvo in ponovno udaril po paritetnem odboru, ki da je v svoj seznam vključil tudi občine, v katerih živi en sam pripadnik manjšine. Nadvse odločno in enoglasno so seveda sklep rimske vlade v objavljenih izjavah obsodili predstavniki manjšine. Nezadovoljstvo med samo manjšino je več kot upravičeno. Predolgo se v njeno škodo vleče barantanje okrog zaščitnega zakona. Skoraj bi s centimetrom merili prostor, ki naj bi bil zaščiten, s kratkovidnimi političnimi odločitvami pa bi najraje zanikali njen obstoj. Kakor kaže, "zgodbe o zakonu" še dolgo ne bo konec.

35. Pesem mladih na Pomorski postaji v Trstu

Foto Kroma

V razmislek

Dajmo prostor človeku!

Za italijanske državljane se bliža dan velike odločitve, ob pogostih soočanjih, vsak dan ostrejši kampanji, vse številnejših očitkih in obljubah, pa se človeku postavlja vprašanje, kaj sploh je politika in komu služi. Dandanes nam politiki najpogosteje obljubljajo osebno in vesplošno blaginjo, večji bruto proizvod, rast industrijske proizvodnje in polnjene državnih blagajn. Vse to za večji napredek in večjo konkurenčnost ter za učinkovitejši nastop države na mednarodnih trgih. Obenem naj bi ekonomija tako pripomogla k boljšemu življenjskemu standardu posameznika, kar se bo seveda odražalo v naraščajoči kupni moči in splošnem bogastvu. Torej je vse v tem? Je naloga politikov res samo sanacija ekonomije? Bo res na ta način življenje v tej družbeni skupnosti, ki jo, odkar pomnimo, imenujemo enostavno država, boljše, srečnejše in kakovostnejše?

Večkrat opazujem, kako politiki pozabljajo, da človek poleg materialnih dobrin potrebuje tudi duševno srečo. Res je težko obljubljati abstraktno srečo družini, ki je na robu preživetja, nihče ne more in ne sme postavljati v dvom dejstva, da je denar nujen za dobrobit posameznika. Vendar lahko preživi družba, ki sloni zgolj na uspešni blagovni izmenjavi? Kakšna bo kvaliteta življenja v državi, kjer bo samo konkurenčnost odločala o kakovosti? Včasih se mi zdi, da nekaj izgubljam, nekaj, na kar v vsakdanji naglici vse bolj pozabljamo, nekaj,

kar nam je še pred nedavnim lepšalo življenje in čemur ne vemo več imena. In vendar se posamezniki spominjamo, da je bilo nekoč, davno, drugače. Nekoč je bilo trgovin manj, manjše so bile, vanje so zahajali prebivalci bližnje soseske. In je bil čas za klepet, za izpoved, za stisk roke. Nekdaj je bilo težko najeti mojstra, ki naj bi ti v najkrajšem roku z delavci popravil streho ali dokončal gradnjo, ampak zato so bili sosede, prijatelji, znanci. In skupno praznovanje, ko je bilo dela konec, in gostija in pesem dolgo v noč. In bila je tista lepa beseda, na katero politiki, pa tudi šolniki pozabljajo v imenu konkurenčnosti. Bila je solidarnost, bila je medsebojna pomoč. Tudi avtomobilov ni bilo toliko, pa ga je vendar nekoč imel na vasi, in je bilo lepo, ko so se na delo ali na zabavo vozili v skupinah, pa tudi štoparjem je marsikdo rad ustavil. Sočloveka te je bilo tedaj veliko manj strah, hišni ključ je ležal pod preprogo in besede "protivolomna zaščita" naš jezik ni poznal. In tudi prostega časa je bilo več: da se je oče lahko igral s sinom, da je mož spil kozarček s prijatelji, da je žena nekaj posadila na vrtu, predvsem pa, da si stopil do soseda, ali v društvo ali zapel v zboru.

Sedaj je drugače, vsakega zamujenega trenutka je škoda, saj moramo biti predvsem produktivni. Človeka merimo po produktivnosti, po plači, ki jo prinaša domov, ne cenimo ga več zaradi nasmeha, zaradi besed ali zaradi prijaznosti. Še celo otroci morajo biti produktivni: čim več dejavnosti naj imajo,

da bodo znali in da bodo najboljši. Kaj bi se igrali na cesti s prijatelji, saj se bodo potem težko česa naučili. Družba nas sili v sebičnost, zapiramo se, ker se bojimo. Bojimo pa se tistih, ki jih ne poznamo, tistih, ki so drugačni, tistih, ki bi lahko ogrozili naš materialni napredek. Tudi zakonodaja nas navaja na sebičnost: podjetja morajo proizvajati, služiti, plačevati, zato je solidarnost večših odveč. Kdo pa bo zaslužil, če ti bodo prijatelji priskočili na pomoč in popravili streho, ki pušča? Če ne bo zaslužka, pa bodo tudi davki nižji in zaradi solidarnosti bo nastradala konkurenčnost.

Vrnitve nazaj verjetno ni, ujeti smo v kolesje, ki nas sili samo naprej, če hočemo preživeti.

Vendar sem prepričana, da bi se morali politiki zamisliti. Če bo izginila solidarnost med ljudmi, če etika ne bo prevladala nad gospodarskimi interesi, če človek ne bo sočloveku predvsem človek, če otroke ne bomo vzgajali v duhu ljubezni in medsebojne pomoči, se bo vse to nekega lepega dne obrnilo proti državi sami. Težko je namreč premagati naravne nesreče brez medčloveške solidarnosti, težko je žrtvovati svoje delo za družbeno blaginjo brez vere v sočloveka, težko je biti pošten brez duševnih vrednot ali vere, težko, drago in dolgotrajno je dosegati mir z orožjem, veliko lažje ga je ohranjati z ljubeznijo.

Zato mislim, da bi morala politika najti prostor za človeka, na ekonomski razvoj ne bi smela gledati mimo etičnih načel, še najbolj pa bi se morali zamisliti šolniki in vsi tisti, ki se ukvarjajo z vzgojo naših najmlajših: svet brez solidarnosti, brez medsebojne pomoči in ljubezni bo svet brez miru in brez pravega napredka.

Suzi Pertot

Pogovor

Dimitrij Žbogar, predsednik Zdrženja neposrednih obdelovalcev, o razvoju tržaškega kmetijstva

3

Pesniška zbirka

Jolka Milič je v italijanščino prepešnila več kot 70 pesmi Daneta Zajca, g. Ambroža Kodolja pa jih je izdal

9

Recenzija

Davorin Devetak piše o zborniku našega nekdanjega urednika dr. Draga Legiša, ki ga umešča v prostor in čas

9

Obisk v uredništvu

Kandidat za predsednika goriške pokrajine Enrico Gherghetta nas je obiskal v uredništvu

16

Po predstavitvi list

Predvolilna slika na Tržaškem

Prihodnjega 9. in 10. aprila bodo v Italiji parlamentarne volitve (za obnovitev poslanske zbornice in senata) po novem še ne preizkušenem volilnem zakonu, ki utegne prinesiti tudi kakšno neljubo preseñčenje v zvezi s končnimi volilnimi rezultati. V naši deželi s posebnim statutom pa bodo v omenjenih dneh tudi volitve za obnovitev nekaterih občinskih in pokrajinskih svetov. V tem pogledu pridejo v poštev pokrajinski sveti v Vidmu, Gorici in Trstu ter občinska sveta v Trstu, Miljah in Tržiču poleg še kakih 30 drugih manjših občin v deželi.

Po važnosti daleč izstopajo občinske volitve v Trstu, saj gre

soseodov. Zato je odločilnega pomena, da na volitvah prevladajo tiste politične sile, ki se zavzemajo za odprtje mesta novim razmeram in zahtevam ter osimitev nacionalističnih teženj. Nekateri znaki kažejo na konkretne možnosti za spremembe, ki jih tržaško mesto nujno potrebuje za svoj vsestranski razvoj v okviru njegovega naravnega zemljepisnega položaja. Za zaupanje volilcev se poteguje kar 25 list in sedem županskih kandidatov. Za prevzem nove občinske uprave se potegujeta predvsem desnosredinska in levosredinska koalicija, ki ju predstavlja županska kandidata Dipiazza in Rosato. Isti koaliciji se potegujeta tudi za prevzem tržaške

mijo tržaške pokrajine.

Kar zadeva parlamentarne volitve, naj spomnimo, da za poslansko zbornico nastopata stranki Levih demokratov in Marjetice pod skupnim znakom Oljke, medtem ko za senat nastopata vsaka s svojim znakom. Po novih volilnih pravilih deželno ozemlje tvori eno samo volilno okrožje tako za zbornico kot za senat. V naši deželi bo izvoljenih trinajst poslancev in sedem senatorjev. Na omenjeni listi Oljke za poslansko zbornico kandidira na drugem mestu dosedanj slovenski senator Miloš Budin, ki ima konkretno možnost biti izvoljen. Slovenski kandidati so tudi na drugih listah, in sicer Boris Pangerc na listi PDCI za poslansko zbornico, Hadrijan Corsi na listi Marjetice za senat, Aldo Rupel na listi KP za senat in Stojan Spetič na koalicijski listi Skupaj za Unijo za senat. V Trstu je bilo veliko prerivanja za prvi dve mesti na listi za senat stranke Naprej Italija, zlasti med Antonijem in Camberjem. Prevladal je Antonione, ki ga je neposredno podprl sam Berlusconi, tako da se je moral Camber zadovoljiti z drugim mestom.

Stranka Slovenske skupnosti tokrat nastopa v povezavi z Marjetico. Tako je kandidat SSK za tržaški občinski svet na listi Marjetice njen dosedanj rajonski svetovalec in član strankinega vodstva Igor Švab, ki bi tako moral naslediti Petra Močnika. Slednji je bil

namreč kar tri mandatne dobe tržaški občinski svetovalec. Sedaj kandidira na listi Marjetice v prvem nabrežinskem okrožju za pokrajinski svet. Drugi kandidat na listi Marjetice za pokrajinski svet je Zoran Sosič, dosedanj predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta. Na glasovnici za pokrajinske volitve zavebni volilni znak Marjetice vsebuje tudi simbol SSK, to se pravi lipo-vo vejico.

Na volitvah za obnovitev tržaškega občinskega sveta nastopa 23 list in šest predsedniških kandidatov. Na volitvah za obnovitev občinskega sveta v Miljah nastopa na listi levosredinske koalicije Združeni za Milje z županskim kandidatom Nesladekom tudi Danilo Šavron iz vrst SSK.

Alojz Tul

Foto DPD

za mesto z nekaj nad 200 tisoč prebivalci, s pristaniščem in drugimi gospodarskimi in finančnimi ustanovami, s pestro zgodovinsko preteklostjo in posebnim značajem ljudi. Politični vpliv njegove občinske uprave presega mestni okvir in se prepleta s širšim političnim ozadjem. Po osmih letih županovanja Riccarda Illyja, ki je nekako prelomil z zaprto nacionalistično politiko, je pred petimi leti občinsko upravo prevzela desnosredinska koalicija z županom Dipiazzo. Tu se ne bi spuščali v podrobno ocenjevanje njegove uprave, mirne duše pa lahko trdimo, da jo je močno pogojevalo desničarsko Nacionalno zavezništvo, tako da ni bil storjen noben bistven premik v smeri odpiranja ne do slovenske občinske komponente ne do zunanjih

pokrajinske uprave. Desna središča nastopa z dosedanjim predsednikom Scoccimarrom iz vrst Nacionalnega zavezništva, leva sredina pa s predsedniškim kandidatom v osebi Marie Bassa Poropat, sedaj deželne svetovalec. Značilno in pomembno je, da se je za podporo tako županskemu kandidatu Rosatu kot kandidatinji za predsednico pokrajine Poropatovi odločilo gibanje znane bivšega tržaškega podjetnika Prima Rovisa, nastopa s podporno listo, imenovano Avtonomija in pravičnost. Naj omenimo, da je Rovisovo gibanje na prejšnjih volitvah usmerilo lepo število volilcev k desnosredinski koaliciji. Izvoljena župana Dipiazza in predsednik pokrajine Scoccimarro pa se potem nista držala dogovora o odločnem zavzemanju za avtono-

Priseljenci

Ali se jih zares bojimo?

Ko sem 14. marca hodila po centru Milana, sem se naenkrat znašla pred sceno, ki me je presenetila. Ogromno število ljudi raznih narodnosti je mirno stalo pred manjšim poštnim uradom, kjer je - kot sem zvedela pozneje - čakalo ne le že celo jutro, pač pa vso noč. Na osnovi državnega zakona za urejevanje vstopa priseljencev je bil namreč 14. marec dan, v roku katerega so se morali na poštnih uradih prijavit vsi priseljenci, ki so se v Italijo preselili pred kratkim, ki so tu zaposleni in katerih delodajalci bi radi formalizirali njihovo sodelovanje in si tako zagotovili nadaljnje sodelovanje. Na osnovi omenjenega zakona je bilo od vseh predstavljenih prošenj sprejemljivih le prvih 170.000, sprejetih od 14:30 dalje.

Nazadnje je za dovoljenje zaprosilo več kot 450.000 oseb, kar pomeni, da sta vsaj dve tretjini vseh tistih, ki so tisto jutro stali pred mano očitno čakali zaman. Po drugi strani pa to pomeni tudi naslednje: če se je toliko ljudi potegovalo za ureditev lastnega statusa, pomeni, da so prav vsi med njimi razpolagali s potrebnimi papirji in torej predvsem s potrdilom o zaposlitvi in potrdilom o stalnem bivališču. In ravno glede teh dveh

elementov sta se mi porodili tele misli.

Prva zadeva aspekt dela. Če so namreč vsi ti ljudje nekje zaposleni, to očitno pomeni, da

so za tisto dejavnost potrebni. Če pa so za tisto dejavnost potrebni, bo njihov eventualni izgon po vsej verjetnosti ustvaril lakune, ki jih bodo morali delodajalci - na bolj ali manj zakonit način - zapolniti. Kakšen smisel pa ima izganjati delovno silo, če pa je očitno potrebna? Razmišljanje, ki se mi je porodilo takoj zatem, je zadevalo drug aspekt, in sicer trenutek njihove naselitve in

posledic, ki jih bo to imelo na značilnosti teritorija. Trenutno živi namreč v Italiji več kot 2,5 milijonov uradnih priseljencev, pri čemer ne gre pozabiti, da jih je tokrat za dovoljenje prosilo skorajda pol milijona. Tu ne gre za demoniziranje fenomena in niti ne za podpiranje strahov. V zgodovini človeštva je namreč fenomen migracij povsem normalen in, res, ko sem tisto jutro opazovala pisano množico, sem dejansko imela občutek, da prisostvujem fenomenu, ki je

povsem človeški. Pred mano so namreč stale osebe, ki so iz najrazličnejših razlogov nekega dne sklenile, da zapustijo svoj rodni kraj in se odpravijo v tujino z upanjem, da bi jim novo življenje lahko nudilo nekaj več. Več možnosti, več dela, več svobode. To smo svoj čas storili tudi mi, Evropejci. Dovolj je, da se za trenutek zamislimo na razloge in posledice, ki jih je privedla naša masovna naselitve

ameriške celine od 16. stoletja dalje (ko smo, med drugim, v Novi svet preselili tudi cele ladje sužnjev afriškega rodu). Če se osredotočimo raje na zadnje stoletje in na nam bližje situacije, je dovolj, da pomislimo na to, koliko naših ljudi je v minulem stoletju zapustilo domače kraje in se odpravilo npr. v Avstralijo, kjer jih večina še vedno živi skupaj s potomci. Tudi mi smo se torej svoj čas iz potrebe in upanja odpravili v daljne kraje in se na tak način vsilili v nek habitati, ki smo ga nazadnje povsem spremenili in sicer z etnološkega, gospodarskega, družbenega in - ne nazadnje - tudi verskega vidika. Kako se bo prihod novih skupnosti s časom odražal na značilnosti in identiteto našega teritorija? Kaj lahko storimo, da ne bi podlegli tem dinamikom?

(konec 1. dela)
Erika Hrovatin

PRIZNANJE

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu izreka svoje priznanje članom Rumičevega jusa, občini Gorica, na čelu z županom g. Brancatijem ter vsem tistim političnim silam, ki so pripomogle k ustrezni rešitvi dolgoletnega problema, nastalega zaradi načrtovanih posegov v zaselku Jeremitišče. Rešitev, ki zagotavlja dolgoročni obstanek Jeremitišča in obenem tudi razvoj tovrstnega postajališča kot pomembnega gospodarskega dejavnika, je izjemno pomemben dosežek in jasn dokaz odgovornega in uspešnega upravljanja goriškega prostora.

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Povejmo na glas

Mladi in njihova prihodnost

Francoski študentje so se skupaj s sindikati zelo odločno in vsekakor ostro odzvali vladni napovedi zakona o "prvi delovni pogodbi". Kot je znano, naj bi bila slednja za vse, ki so mlajši od 26 let, sklenjena le za določen čas, bila bi torej začasna in brez zagotovitve nadaljnjega. Izid napetega dogajanja je negotov, po vsej verjetnosti bo morala vlada na pritisk javnega mnenja vsaj deloma popustiti. V kolikor pa bi se zadeve pričele zapletati in bi se protesti nadaljevali, bi to pomenilo, da gre za splet medsebojno povezanih problemov, ki se sprožijo, kadar se spodmakne eden med njimi.

V vsakem primeru so dogodki v Franciji širše pomenljivi in se je ob njih mogoče vprašati, kako je pravzaprav za mladimi, kakšne so njihove stiske in pričakovanja, kako torej gledajo na svojo prihodnost. Očitno so za svojo prihodnost zaskrbljeni in že ta podatek zadoštuje ali bi vsaj moral biti dovolj zgovoren za vse starejše generacije, vstevši tisto, ki je na vodilnih in odločujočih položajih. Mladi lahko da nimajo toliko izkušenj kot manj mladi in še niso sprejeli nase vseh odgovornosti, ki obstajajo, toda eno je gotovo: mladi zanašajo sedanji čas, se pravi sedanost in njeno stanje, dosti prodorneje kot vsi ostali. V sedanji čas so zrasli in neposredno vsrkali vase njegove posebnosti. Zaradi tega dejstva jim je modro prisluhni in to v interesu vseh. Mladi tudi v Franciji točno vedo, v kakšnem trenutku se nahajamo. Točno vedo, kako ni izgledov za takšno ekonomsko rast, da bi bi-

la v tem smislu ugodna prihodnost zagotovljena, kaj šele na dosegu roke. Zato njihov sedanji upor verjetno ne izhaja iz zahteve po vsakršnem gnotnem raju, ker pač probleme, ki so značilni za svet danes, dobro poznajo. In v kolikor je ta res, kje so bistveni razlogi protesta in v čem je jedro tako velikega nezadovoljstva? Verjetno je razlogov več, upamo pa si trditi, da jih je zanesljivo mogoče strniti v enega samega.

V kolikor vsi vemo, v kakšni situaciji se nahajamo - ne nazadnje so svetovni problemi navzoči povsod, tudi v razvitem svetu - potem je jasno, da ostro in upravičeno protestirajo tisti, ki je premalo zastopan, katerega glas je premalo slišen in upoštevan in ki je premalo vključen v soodločanje. Če smo torej vsi na isti barki, potem bodimo vsaj skupaj, bodimo povezani, če že smeri ni mogoče hitro spremeniti na bolje. Bodimo vsaj skupaj, v tem je rešitev, ne pa da je za mlade izrečenih toliko lepih besed, toliko programov, toliko obljub, v čemer tiči tisto neprijetno pokroviteljstvo, ki mlade praktično pušča izven, bedi nad njimi vendar tako, da ostajajo ob strani. Francoski dogodki so zato izjemno pomenljivi in zagotovo ne samo za Francijo. Opozorjajo, da so mladi ozaveščeni in da želijo biti obravnavani resno, po možnosti ne s silo, pač pa z globljim dogovarjanjem in pogovarjanjem. In če so zaskrbljeni za svojo prihodnost, so zaskrbljeni za prihodnost nas vseh, torej za našo skupno prihodnost.

Janez Povše

Na dnu ...

KO PRIDE TE DO BERLUŠKONCA, KAR NARAVNOST, POTEM PA ZAVIJTE NA DESNO!

Izlet SSK

Stranka Slovenska skupnost organizira avtobusni izlet v Bruselj v dneh od 9. do 15. maja ob priložnosti Evropskega kongresa manjšin EFA. Vabljeni so zlasti mladi, ki si želijo mednarodnega stika z vrstniki v evropski prestolnici. Udeleženci izleta bodo v Bruslju gostje pod vodstvom dr. Draga Štoke. Spremljali bodo delo manjšinskega kongresa in imeli sprejeme pri priznanih osebnostih, kot so evropski manjšinski poslanec Južnih Tirolcev Michl Ebner in predsednica Nelly Maes. Za dodatne informacije lahko pokličete na telefonski številki: 040 639126 ali 040 3773368.

Mnenje

Vloga kmetijstva
in namakanje

Srečanje, ki je pred kratkim potekalo v osmici pri Salomonu v Rupi na pobudo sovođenjske sekcije Slovenske skupnosti in Kmečke zveze in na katerem so bile predstavljene možnosti za napeljavo namakanja na ozemlje sovođenjske občine, odpira celo vrsto ugotovitev, ki govorijo o vsestranski pomembnosti vrednotenja zemlje in družbenega tkiva, ki na njem živi. Pri tem se odpirajo še druga vprašanja, kot npr. pomen vode kot vira življenja ipd. Poudariti pa želimo to, kar za ozemlje pomeni kmetijstvo.

Res je, da se v sovođenjski občini ukvarja s kmetijstvom vedno manj ljudi in obdelovanje zemlje ostaja le še na ravni domačega obdelovanja vrta. Iz tega bi lahko sledila ugotovitev, da nima veliko pomena vlagati napore in denar v strukture, kot je namakalno omrežje. Sem pa prepričan in o tem priča tudi zgodovina razvoja namakalne strukture na Goriškem, da, kamor je namakanje prišlo, se je kmetijstvo razvilo: to je bila pridobitev za vse ozemlje in na njem živečo družbo. Zato je možnost napeljave namakalnega omrežja na teritorij sovođenjske občine priložnost, ki je ne smemo zamuditi. Za to lahko navedemo več razlogov. Prvi je gotovo upravljanje zemlje, na kateri živimo, ki bi prek takega posega pridobila na vrednosti in kakovosti. Drug razlog je, da bi se tako odprla konkretna možnost, da se ustvari nova delovna mesta in to predvsem na družinski ravni, kar bi omogočilo, da bi mladi imeli možnost zaposlitve tako rekoč doma. Razvila bi se tista oblika družinskega podjetništva, ki je med gonilnimi silami pri razvoju gospodarstva in družbe. Tretji razlog je upravljanje ozemlja, ki bi z razvojem kmetijstva veliko pridobilo tudi s posegi, za katere občine nimajo možnosti oz. jih s težavo opravljajo. Pri tem mislim na nadzor ozemlja, ki bi bil na tak način nedvomno večji, ker bi se povečala prisotnost in poseganje. Pomisliti pa moramo še na dejstvo, da je urejeno in obdelano ozemlje dokajšnja obramba pred različnimi špekulacijami nad ozemljem samim. Vse to seveda ni tako enostavno, kot bi se lahko zdela na prvi pogled; za doseg takega cilja sta pomembna dva vidika: daljnoročna vizija in sodelovanje vseh subjektov, ki so prisotni na občinskem ozemlju. V prvi vidik padejo vsi razlogi, ki sem jih navedel prej, in pa še vidik, ki se tiče ohranjanja in razvoja družbene strukture v občini. Razvoj kmetijstva, ki bi pomenil razvoj družinskega podjetništva, bi pomenil prav to, da upravljanje ozemlja ostaja aktivno v rokah domačih ljudi, kar je dodatno jamstvo. Drug vidik, ki predvideva sodelovanje vseh subjektov, pa pomeni, da take vrste poseg lahko uspe, če za njim stoji - poleg seveda kmetov, ki so prvi subjekt - tudi občina. Kmete čakajo spodbujanje in trkanje na vrata javnih ustanov ter vztrajnost pri načrtih za razvoj kmetijske stvarnosti. Občina pa bi morala vzpostaviti tisto posredovalno vez, ki bi omogočila pogoje za uresničitev omenjenih načrtov. Na koncu želimo še enkrat poudariti dejstvo, da je napeljava namakalnega omrežja na ozemlje sovođenjske občine edinstvena priložnost, ki jo ima celotna občinska skupnost. Zgodovina kaže, da tam, kamor je prišlo namakanje in kmetijstvo ni bilo več odvisno od vremena, je sledil razvoj, ki ga je koristila celotna družba prav zato, ker je pridobila na istovetnosti s teritorijem in torej na lastni identiteti, ker je zanj postala ključna življenjska vez z zemljo, na kateri imamo naše korenine.

Julijan Čaudek

Srečanje Terpin - Prodi

Prejšnjo soboto je v Meranu potekal že 53. redni kongres Južnotirolske ljudske stranke (Südtiroler Volkspartei - SVP), ki se ga je udeležil tudi predsednik Unije Romano Prodi. V svojem govoru, delno tudi v nemščini, je spet poudaril svoje znano stališče, da smo v Evropi vsi manjšine. Zatrnil je, da so manjšine v naši državi bogastvo, ki ga je treba znati ceniti in ohranjati. Južnim Tirolcem pa je zagotovil, da se bodo sprememb statuta bocenske avtonomne pokrajine lotili skupaj in v nemščini dejal "Unser Motto ist zusammen", za kar je požel izjemen aplavz. Stranka nemške manjšine (SVP) je namreč podpisala volilni program Unije in podpira Prodijevo levosredinsko zavezništvo. Sama sicer ne namerava biti direktno zastopana v vladi, najbrž pa ji bo zaupano predsedstvo ene od komisij v parlamentu.

Z leve: Damijan Terpin, Romano Prodi, Michl Ebner

Na kongresu je sodeloval deželni tajnik Slovenske skupnosti Damijan Terpin, ki se je tudi sestel s kandidatko za premiera Romanom Prodiem in izrazil zaskrbljenost slovenske manjšine ob zadnji potezi Berlusconijeve vlade, ki je s petkovo zavrnitvijo seznama občin, nevarno prejudicirala usodo zaščitnega zakona. Prodi in Terpin sta se strinjala, da je to še dodaten razlog, ki je za Slovence že pravzaprav nujna, da na bližnjih volitvah premagamo desno sredino.

Glede konkretnega reševanja zapleta okrog zaščitnega zakona pa je Prodi povabil tajnika SSK Terpina na sestanek v Rim, kjer bi se tudi z Južnimi Tirolcami v prestavniki stranke Union Valdotaïne podrobno pogovorili o manjšinski problematiki in politiki njegove vlade do teh vprašanj. Sestanek bo predvidoma še pred volitvami.

POGOVOR Dimitrij Žbogar

Primanjkuje celosten
pogled na kmetijstvo

Kras, kmetijstvo, živinoreja, predvsem pa smotrnejše in celovite strategije, ki bi pripomogle k razvoju in prenovi tržaškega področja. To so bile iztočnice, na podlagi katerih se je razvil pogovor s predsednikom Združenja neposrednih obdelovalcev in Kmečka zveza predstavljata interese kmetov, lastnikov, se pravi ljudi, ki se svojim delom preživljajo s kme-

koordinacijsko mrežo? Razlikoval bi jusarske odbore in agrarno skupnost od ostalih: prvi dve telesi predstavljata svoje interese na svojih lastninah. Zveza neposrednih obdelovalcev in Kmečka zveza predstavljata interese kmetov, lastnikov, se pravi ljudi, ki se svojim delom preživljajo s kme-

neposrednih obdelovalcev na vsedržavni ravni štirim smernicam: nujno je treba valorizirati tipične proizvode, ki naj bodo na visoki kakovostni ravni in neoporečni z vidika prehrabene kontrole; Zveza nasprotuje uvajanju gensko spremenjenih organizmov, saj niso del naše kmetijske tradicije,

Gospod Žbogar, kako bi ocenili svoje štiriletno oz. šestletno obdobje na čelu Združenja neposrednih obdelovalcev?

Menim, da je naše združenje v tej mandatni dobi na vsedržavni ravni uspelo v prenovitvi kmetijskega sektorja. Za to je bilo treba najprej temeljito preurediti našo organizacijo. Prevalificirali smo naše storitve. Na tej postavki smo začeli graditi novo strategijo, ki teži k ovrednotenju območja preko promocije naših tipičnih proizvodov (medu in kraškega pršuta), ki jih naši ljudje ponujajo obiskovalcem v osmicah oz. kmečkih turizmih. Taka strategija lahko gotovo koristi našim pridelovalcem, a ne samo: pri tem se lahko okoristi tudi turistična ponudba naših krajev.

Vaš osebni odnos do teritorija gre ravnati v smer čim širše turistične ponudbe?

Problem je treba vzeti v pretres z globalnega vidika: ni dovolj, da ima kmet lepo urejeno kmetijo oz. kmečki turizem, saj moramo skrbeti za celotno področje, v katerem živimo.

Kaj pa deželna poteza glede zaščite kraškega področja?

Nujno je, da se Dežela v zvezi s tem ravna po evropski direktivi Agenda 21, ki predpisuje ovrednotenje teritorija, pri katerem morajo biti soudeleženi krajevni subjekti. Pomembno je, da je naša organizacija soudeležena tudi pri pripravi tega zakona in treba je jasno imeti pred očmi, kakšen cilj želimo doseči. Dežela nam namreč vsiljuje določene izbire, vendar vsem raznim subjektom, ki smo vezani na upravljanje teritorija, ni jasno, po kateri poti hočemo razvijati kraško področje. Rekel bi, da med vsemi temi dejavniki vlada precejšnje pomanjkanje dialoga.

Pri tem zagonetnem vprašanju primanjkuje torej koordinacija vseh subjektov?

Vsi govorijo, da je treba teritorij ovrednotiti, nihče pa ne ve povedati, kako naj to storimo. Kmečka zveza, Agrarna skupnost, Zveza neposrednih obdelovalcev, jusarji: katero telo bi najbolje upravljalo to

Foto IG

tijstvom. Jasno je treba imeti pred seboj, kdo koga predstavlja.

S tem da bo v kratkem ponovno nastala Kraška gorska skupnost, ki bo med drugim tudi določala o razvoju kraškega področja, menim, da bomo končno imeli priložnost, da si razčistimo pojme glede prihodnjih korakov in ciljev, ki jih želimo doseči.

V teh letih je pristojnosti KGS prevzela pokrajina, ki je imela zmedene pojme glede upravljanja in razvoja kraškega teritorija.

Kaj pojmuje s pojmom kmetijski podjetnik?

To je oseba, ki opravlja kmetijsko dejavnost in od nje tudi živi. Kmetijski sektor je namreč področje izredno zapletenih in številnih normativov. Naše Združenje nudi take storitve, ki kmetovalcem pomagajo pri izpolnjevanju birokratskih obveznosti. Trudimo se, da bi bile cene teh uslug dostopne vsem članom.

Glede prihodnjega razvoja kmetijskega sektorja sledi Zveza

gojenje teh vrst pa bi obenem izneverilo obstoj naših tipičnih produktov, saj bi potemtakem tudi mi pristopili k globalizacijskemu sistemu: drugače rečeno, gojili bi iste proizvode, ki jih pridobivajo drugod po svetu. Vse te smernice moramo udejanjiti na podlagi dogovora, da smo mi sami branitelji teritorija in da bo lahko celotna skupnost imela od tega dobiček.

Če povzamemo, je Združenje zagovornik zdrave prehrane, tradicij in teritorija. Gensko spremenjeni organizmi oz. proizvodi ta tri načela izneverijo.

Ko sledimo tem načelom, ne delamo v prid zgolj kmetijskega sektorja, ampak spodbujamo širši delokrog, ki je neposredno vezan na turistični sektor. Treba pa je imeti jasne cilje, kako ta načrt izpeljati in kdo mora postati nositelj tega sistema: menim, da je za vzdrževanje te mreže v prvi vrsti poklican kmet-podjetnik. Javne uprave bi morale zato omiliti stroge birokratske in normativne vezi, ki

zavirajo tak kmetijski razvoj.

Kaj pa živinoreja? Ali je res, da je to kmetijsko področje najbolj ogroženo?

Vsi kmetijski sektorji so pod udarom. Za živinorejo pa to še posebej velja. Kmetijstvo se je v zadnjih desetih letih tako razvilo, da ne moremo primerjati današnje stvarnosti z nekdanjo. Tržišče in potrebe so se tačas globoko spremenili. Tržaško kmetijstvo je v živinorejskem sektorju dejansko bolj napredno, saj smo se v zadnjem desetletju prepričali o dejstvu, da ne moremo proizvajati velikih količin, ampak se moramo usmeriti v kvaliteto. Dandanes kmetovalci sledijo tej poti in, čeprav se kmetijstvo nahaja v ne lahkem položaju, bi lahko trdili, da naši kmetje delujejo v precej solidnih okoliščinah. Nedvomno so investicije v kmetijskem sektorju visoke in ravno v investicijah tiči problem finančnega stanja vsake kmetije. Velika večina kmetovalcev je namreč šla v smer male prodaje oz. prodaje na domu. Kmečki turizmi so v zadnjih letih ta trend sprejeli. Tudi potrošniki se zavedajo kakovosti proizvodov. Menim, da je to prava smer: le po tej poti bomo lahko smotrno uporabljali in koristili nove investicije in inovacije. Če bomo znali združiti v en sam načrt tradicijo naših krajev in nov način proizvodnje, bomo kos novim izzivom.

Kaj pa kraški vodovod: ali načrt nove vodovodne napeljave napreduje?

O tem vodovodu je govor že 40 let. Dejansko je zadeva zapletena. Na Krasu že deluje vodovod za civilne potrebe, ki je že itak pomemben tudi za kmetijsko dejavnost. Razločiti pa je treba med tem vodovodom, ki ga uporabljamo tudi kmetje pri svoji dejavnosti, in namakalnim sistemom. Obstoječa vodovodna napeljava pa je gotovo v manjši meri namenjena kmetijstvu. Nova namakalna napeljava, kot je na primer tista, ki deluje v Furlaniji, je za naše potrebe in razmere težko izvedljiva, saj kraške obdelovalne površine ne gre primerjati s furlanskimi.

Ali je ta načrt torej potreben ali ni?

Potreben je, sicer domeni se je treba, ali je ta načrt s finančnega vidika mogoč ali ni: drugače rečeno, naše obdelovalne površine rabijo vodo le v slučaju hude suše; stalno namakanje naših polj je nepotrebno. Najti moramo zato sistem, da naše potrebe smotno rešujemo. Ne smemo se spuščati v megalomanske načrte, ki ne bi bili s finančnega vidika vzdržljivi. Domeniti se moramo o stvarih, ki so res potrebne, ne o sanjskih projektih, o katerih ne vemo, če bi bili za naše kmetovalce res koristni.

/ stran 14
Igor Gregori

Predstavitev v novogoriški knjižnici

Marijan Breclj:
Furlansko-slovenski slovar

V knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici so 16. t.m. predstavili Furlansko-slovenski slovar, delo Marijana Breclja. V obsežnem uvodu je predstavljena furlanska leksikografija od leta 1871 do danes. Leta 1998 je izšel večjezični slovar Lingue d'Europa (ital.-furl.-slov.-nem.-angl.), pri katerem sta imela glavni delež Marijan Breclj in Gianni Nazzi. Furlansko-slovenski slovar, prvi te vrste, se odlikuje po bogati frazeologiji in bogastvu sinonimov,

dragoceni pa so tudi podatki o medsebojnem oplajanju obeh jezikov in veliko elementov, ki furlanski svet približujejo slovenskemu. Slovar vsebuje številne strokovne in znanstvene pojme z najrazličnejših področij, od kmetijstva in zoologije do umetnosti in filologije. O pomembnem delu, ki ga je založila Goriška knjižnica, je ob prisotnosti avtorja v pozdravnem nagovoru spregovoril direktor knjižnice Botis Jukič, nato pa je v furlansščini o njem go-

voril leksikograf Gianni Nazzi. Poznavalec furlanskega jezika David Bizjak je prebral Cankar-

jevo črtico Skodelica kave v furlanskem prevodu G. Nazzija in dva Gradnikova soneta v prevodu prisotnega prof. Giorgia Faggina. Goriški oktet Vrtnica (umetniški vodja Marko Munih) je na začetku zapel Soči, ob koncu pa dve furlanski pesmi.

Med številno publiko je bil poleg drugih uglednih gostov tudi starosta slovenskih prevajalcev Janko Moder, ki je prišel za to priložnost iz Ljubljane in je avtorju posvetil nekaj nadvse pohvalnih besed.

Marijan Breclj je opravil ogromno delo, ki bo prispevalo k medsebojnemu poznavanju v tem našem večnarodnem prostoru.

LB

Zgodovinsko srečanje v rimski mošeji

Terorizem v Božjem imenu je kletev!

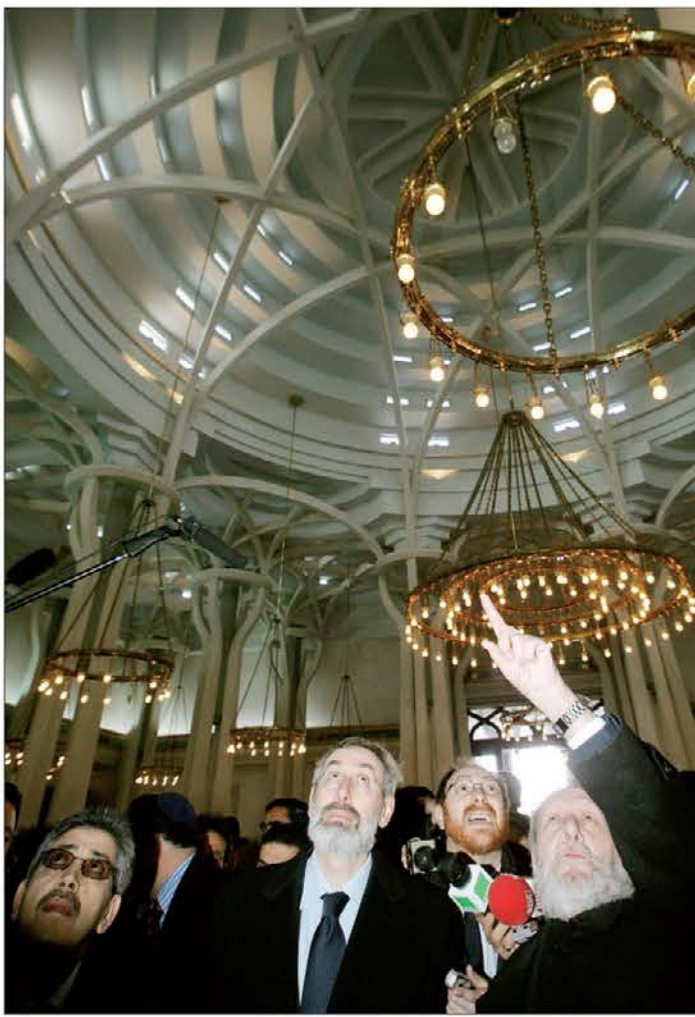
Glavni rimski rabin Riccardo Di Segni je v ponedeljek, 13. marca, obiskal rimsko mošejo Forte Antenne, ki je tudi največja v Evropi. Delegacijo pomembnih judovskih predstavnikov je pri vходу pričakal italijanski zastopnik Svetovne muslimanske lige Mario Scialoja, ki je gosta pozdravil: "Salam aleikum". Di Segni mu je odgovoril: "Shalom!" S temi besedami miru se je začelo dolgo pričakovano srečanje. Potem ko so si sezuli čevlje, so skupno stopili v mošejo.

Šlo je za pomemben medverski dogodek, s katerim sta judovska in islamska rimska skupnost potrdili skupno željo po ohranjanju stikov, da bi lahko z združenimi močmi posredovali sporočilo miru in dialoga za lepšo prihodnost znanincev.

"Ne pozabimo, da smo vsi Abrahamovi potomci in torej bratje," je povedal rabin Di Segni generalnemu tajniku Italijanskega islamskega kulturnega središča Abdelahu Redouaneju. "Za sabo imamo vsaj 35 stoletij dolgo zgodovino." Zato, je poudaril, "je čas, da se pogledamo iz obličja v obličje, da govorimo

in odpremo vrata." Rabin je muslimanskim bratom povedal, da dobro pozna njihove težave, kot so posredovanje identitete, šolska vzgoja v okviru javnega sistema, poučevanje nauka in arabskega jezika, oblikovanje duhovnih voditeljev itd. "To so tudi naše težave in stalnice naše izkušnje, ki je pogosto boleča." Di Segni je v pozdravnem govoru tudi podčrtal, da se je potrebno vzporedno boriti proti islamofobiji in protisemitizmu. Obenem ne smemo dovoliti, je še povedal, da bi religija netila nasilje in sovraštvo. "Terorizem v Božjem imenu je namreč kletev!" Obe verski skupnosti imata dolžnost spremljati Izraelce in Palestince na poti do miru, in to za dobro obeh narodov in vsega sveta, prek dialoga. Prav dialog je temeljnega pomena, zato je treba napeti vse moči, da ga ne bi zadržali primeri nestrpnosti. "Dokazati moramo, da zvestoba drugačni veroizpovedi ne sme biti razlog za sovraštvo, ampak lahko prinaša mir in duhovno bogastvo vsemu svetu."

Redouane je izrazil željo, da bi bilo srečanje z judovsko

delegacijo temeljni kamen medverskega dialoga in "potrdilo skupnih prizadevanj do Boga in do svetosti življenja." Obisk rimskega rabina se je končal z njegovim vabilom vodstvu mošeje, naj čimprej obiščejo sinagogo. Samo nekaj dni kasneje je sveti oče Benedikt XVI. samo

še okreplil potrebo in željo po sodelovanju z verniki ostalih dveh monoteističnih verstev. Kristjani, judje in muslimani, ki verujejo v istega Boga, "so klicani, da sodelujejo za skupno dobro človeštva ter da služijo pravičnosti in miru v svetu."

DD

Papež ob prazniku sv. Jožefa

Delo naj ne bo edini smisel in cilj v življenju

"Pozdravljam romarje z Vrhnike v Sloveniji! Naj vam bo blaženi Anton Martin Slomšek, po katerem se imenuje vaša šola, zgled prizadevnosti, da boste pridobili veliko znanja in življenjsko modrost. Naj vas spremlja moj blagoslov!"

Tako je v nedeljo, 19. marca, na Jožefovo, sv. oče pozdravil med drugim tudi skupino slovenskih romarjev, ki so se zbrali na Trgu sv. Petra.

V ospredju praznovanja sv. Jožefa pa je bila maša, ki jo je daroval za delavce in člane sindikalnih organizacij katoliške usmeritve v baziliki sv. Petra. Papež, ki se je sam ob izvolitvi predstavil vernikom kot delavec v božjem vinogradu, se je dotaknil številnih vprašanj, ki so povezana s svetom dela.

Na začetku se je dotaknil vprašanja samega človekovega bistva, ki ga ritem sedanjega časa vedno znova postavlja pod vprašaj in v stalno spreminjanje.

Delo je za sv. očeta nepogrešljivo sredstvo, s katerim človek uresničuje sebe, prav zaradi tega pa je potrebno, da poteka v taki obliki, ki zagotavlja delav-

cu spoštovanje človeškega dostojanstva ter naj služi skupni dobrobiti.

Delo naj ne postane edini smisel in cilj v življenju posameznika. Prav zaradi tega je Benedikt XVI. poudaril pomen zapovedanega dne, namenjenega počitku. V podkrepitev navedenega je citiral koncilski dokument Gaudium et spes, v katerem je mdr. tudi navedeno, naj delo služi dobremu v družbi ter razvoju osebnosti in človeških talentov. V ta namen pa ni potrebno samo obvladovanje obrti, ampak tudi notranja pripravljenost, usmerjena k žrtvi in službi drugemu ter družini.

NABREŽINA Mesečna konferenca

Večer o Simonu Gregorčiču

M arčna mesečna konferenca je bila, po želji župnika Breclja, ki se še vedno zdravi v Gorici, posvečena stoletnici smrti goriškega slavčka. Tokrat je bil program res bogat, saj smo poslušali ubrano petje, lepe poezije in globoke misli o našem pesniku. Profesorica Danica Radovič je uvedla večer s predstavitev Vokalne skupine Akord, ki je pod vodstvom dr. Mirka Špacapana zapela nekaj Gregorčičevih pesmi. Nato sta člana dramske skupine Nabrežina z občutkom podala poeziji Naša zvezda in V pepelnici noči. Prava novost je bil nastop same profesorice Radovič, ki je na izrecno željo župnika Breclja podala poezijo Mojo srčno kri škropite ter še nekaj

poezije, s katerimi je kot otrok nastopala v osnovni šoli. Osrednji govor je imela

profesorica Radica Požar, ki je osvetlila Gregorčičev lik v luči današnjega

časa oz. njegovo aktualnost. Njegove poezije izražajo tožbe, prošnje s tako

tankočutnostjo, da so kot molitev. Njegova ljubezen do domačih krajev, do slovenskega naroda, njegove slutnje o bližajočem se trpljenju, kot da bi preroško zaznal bližajočo se veliko svetovno morijo, ki je v znatni meri prizadela naše kraje, vse to kaže pesnikovo globoko rodoljubje, ki naj bo za zgled zlasti nam, ki živimo izven meja domovine. Srečanje se je končalo z nastopom Mešanega zbora Podgora, ki je pod Špacapanovim vodstvom zapel nekaj pesmi, med katerimi moramo posebej omeniti Podgorkam, ki jo je Gregorčič napisal neposredno pred smrtjo in ki jo je med zapuščino dobila prof. Lojzka Bratuž, uglasbil pa jo je sam zborovodja, neutrudni Špacapan. Večer se je sklenil s Prešernovo Zdravljico, ki je vžgala številno občinstvo, da se je ob prigrizku še dolgo zadržalo v prijetni družbi vseh nastopajočih.

Antek

Duhovnija Sv. Ivana v Gorici

Letošnji postni čas je v duhovniji Sv. Ivana v Gorici zelo živahen. Poleg rednih srečanj, ki jih ima mladinska skupina vsak drugi torek, je v zadnjih tednih namreč potekala cela vrsta drugih pobud.

V sklopu postnega časa je duhovnija, ki združuje mestne vernike, priredila dve srečanja za mlade. Na prvem je frančiškan Andraž Arko osvetlil vprašanje paranormale v filmski produkciji in pomagal razbrati pristne prizore od lažnih z ozirom na učinek in počutje ljudi. Udeleženci so si ogledali izsek filmov Francesco, Pater Plj, Stigmata, Belo Quinto. Iz povedanega je sledil poglobljen razmislek o tem, da se prek določene filmske produkcije namenoma posreduje gnostično gledanje na svet, t.j. izprijena podoba ljudskosti Cerkve v prid odrešenju nekaterih elitnih krogov na podlagi visokega spoznanja. Drugo srečanje je duhovnija priredila z Brankom Cestnikom na temo mračnjaštva v glasbi od nacizma do metal-glasbe. Zanimivost srečanja in razprave po njem je bila v tem, da lahko metal-glasbo postavimo v sklop religioznega čutenja oz. razumevanja, ker v njej lahko prepoznamo veliko sledov poganske in novodobne religioznosti kot kontestacijo ugajenemu, skoraj klišejskemu, dobromislečemu krščanskemu načinu mišljenja. Mladi in ta glasba nas pozivajo k stiku in dialogu, čeprav ni zmeraj lahko.

G. Stanko Gerjolj je na dvodnevni duhovni obnovi 14. in 15. t.m. za celotno duhovnijo Sv. Ivana podčrtal slikovito in stvarno vprašanje vsakdanje spornosti v medosebnih odnosih, v družinah, v odnosih med otroki in starši, pa tudi to, da Bog kliče, blagoslovljiva in vstopa v življenje grešnika na podlagi njegove razpoložljivosti in mehke srca, ne pa opravljenega greha. Samo sprejetje sebe v luči ljubljenosti lahko spremeni osebo in ta spreminitev je evharistija.

4. POSTNA NEDELJA

2 Krn 36, 14-16. 19-23; Ps 136; Ef 2, 4-10; Jn 3, 14-21

Posebno četrti evangelij je tako napisan, da razodeva stalen proces Judov proti Kristusu. Proces se konča z obsodbo in križanjem Kristusa.

Tudi prvo današnje berilo iz druge kroniške knjige govori o viru tega nasprotovanja človeka proti Bogu. To je greh ali tema. Človek na splošno, tu je poudarek na izvoljenem ljudstvu z vodilnimi duhovniki, se ne meni za Boga: "Kopičili so nezvestobo, posnemali vse gnusobe narodov in oskrnili Gospodovo hišo" (2 Krn 36, 14). Bog, ki je Oče (Jn 14, 1 nss), poln usmiljenja (Ef 2, 4), jih je opominjal po prerokih (v. 15). "Zasmehovali so Božje poslanke, zaničevali njegove opmine in zasramovali njegove preroke" (v. 16). Kaznoval jih je po Kaldejcih, ki so zažgali Božjo hišo, podrli jeruzalemsko obzidje

in požgali z ognjem vse palače v njem. Kar jih je ušlo meču, ki je moril cvet naroda v templju - bilo je strahotno klanje -, so odpeljali kot ujetnike v Babilon (vv. 19-20).

Bog je moral poseči vmes, moral je kaznovati hudobijo in greh. Le tako so ljudje spoznali svojo krivdo, svoj odpad od Boga. Greh pa je Bog kaznoval zato, da je lahko rešil, kar se je še rešiti dalo, človeka, ki je njegova podoba (1 Mz 1, 26. 27).

V sužnosti je Bog začel reševati po poganskem kralju Kiru. Božja pota so namreč skrivnostna. Izkaže pa se, da človeka ne more rešiti noben drug kot samo Bog. Rešuje pa po veri, ki je dar (Ef 2, 8). Kir se celo pohvali, da mu je Bog naročil, naj mu sežida hišo v Jeruzalemu (vv. 22-23).

Ko se zdi, da je vsega konec in da vlada krivičnik, tedaj pride do preobrata. Kajti zgodovino in vsakogar vodi le Bog k cilju. Rešuje po veri. Apostol Pavel govori, da smo bili dobesedno mrtvi zaradi prestopkov. Toda "Bog, ki je bogat v usmiljenju, nas je zaradi velike ljubezni, s katero nas je vzljubil, skupaj s Kristusom oživil in z njim nas je obu-

dil in posadil v nebesa v Kristusu Jezusu. Z milostjo ste namreč odrešeni po veri. Njegova stvaritev smo, zato da bi živeli" (Ef 2, 4-10).

Papež Benedikt XVI. je pred kratkim izdal prvo okrožnico - encikliko. Dal ji je naslov "Bog je ljubezen", kar je vzel iz prvega pisma evangelista Janeza (1 Jn 4, 8.16). Da pa je Bog ljubezen, je dokazal s tem, da je za nas, ko smo bili še slabotni, brezbožni, sovražniki in grešniki, umrl. (Rim 5, 6 nss). Zatorej nas tako rad ima, da hoče, da se vsi rešimo (1 Tim 2, 4).

Judje so hudo trpeli pri 40-letnem potovanju po puščavi. Postali so tudi žrtev strupenih kač. Tedaj so vpili k Bogu in Mojzesu, naj bi jih rešila te ostudne živali.

Mojzes je dal narediti - po Božji besedi - bronasto kačo in jo postaviti na drog. Vsakdo, ki ga je kača picila, je bil rešen, če je pogledal na bronasto kačo (4 Mz 21, 4-9). A to je bila le podoba za Kristusa. Kdorkoli namreč pogleda na Kristusovo križanje, je rešen.

Svet je poln strupenih kač v duhovnem smislu, ki skušajo zastrupiti Božje življenje v

nas. Sami od sebe smo nemočni proti zlu, ki prebiva v nas. Pavel takole piše: "Delam zlo, ki ga nočem, tega ne počenjam več jaz, ampak greh, ki prebiva v meni. Kot notranji človek namreč z veseljem soglašam z Božjo postavo, v svojih udih pa vidim drugo postavo... in me usužnjuje postavi greha, ki je v mojih udih" (Rim 7, 19-25). Zato se oziramo na Križanega, ki nas bo gotovo rešil.

Ker je postni čas najbolj primeren za nenehno molitev, se čez dan, pa tudi ponoči, če smo budni, obračamo na Gospoda in ga prosimo vere vanj. Če smo v mestu, lahko obiščemo Gospoda, ki je pod podobo kruha v katerikoli cerkvi v tabernaklju. Gledamo vanj, ki smo ga prebodli (Zah 12, 10). Pred tabernakljem pripravimo sebe, svoje, bolnike, grešnike, živemu Bogu, ki more tudi od mrtvih obujati (Heb 11, 19).

Izprosimo si ljubezni do luči, ki naj premeta temo greha in nevere. Počastimo začetek učlovečenja druge Božje osebe v Devici Mariji, na praznik Gospodovega oznanjenja (25. marca), devet mesecev pred njegovim rojstvom.

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA Informativno srečanje o deželnem zakonu o družini

Družina je velik in pomemben družbeni kapital!

Dežela Fulanija-Juljska krajina želi odobriti zakon, s katerim bi primerneje priznala vrednost družine kot osnovne družbene celice. Ker v postopku oblikovanja zakonskega osnutka sodeluje tudi deželni svetnik Slovenske skupnosti Mirko Špacapan, je v razpravo povabil tudi goriško Skupnost družin Sončnica, ta pa je v ponedeljek, 20. t.m., priredila v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici zanimivo informativno srečanje o zakonu, za katerega lahko vsi iskreno upamo, da bo nemalo spremenil življenje družinam v deželi.

Predsednica Skupnosti družin Mojca Terčič je uvodoma pozdravila goste za mizo in prisotne, med katerimi so bili tudi nekateri krajevni upravitelji, predstavniki civilne družbe, zastopniki škofijske družinske pastoralne, nekateri šolniki in seveda starši. Novi zakon lahko da dragocen doprinos deželnim družinam, je povedal Špacapan. O takem zakonu se je v deželni svetni v zadnjih letih že večkrat razpravljalo, toda doslej ni bilo prave politične volje, da bi prišlo do resne obravnave in odobritve. Sedanja deželna vlada pa je

že pokazala veliko skrb za bolj zastopljene družbene sloje, kot npr. za priseljenke in tiste, ki potrebujejo posebno družbeno skrb. Novi zakon naj bi predvideval najrazličnejše posege na področju pomoči pri vzgoji, pri posvojitvah in številnih, tudi težkih življenjskih odločitvah, kot so npr. podpora mladostnim nosečnicam, psihološka priprava na umetno oplodjevanje, strokovno posvetovanje nosečnicam, ki želijo prekiniti zanositev itd. Nadvse pomembna je tudi ustanovitev posebne deželne konzulte za družino, ki bi usklajevala skupno deželno politiko za družine. Vsekakor gre za pomemben in velik korak naprej, je sklenil svetnik Slovenske skupnosti. Okvir in posamična zakonska

določila je orisal predsednik ožjega odbora, ki pripravlja zakon, Cristiano Degano. Povedal je, da zakon sloni na temeljni postavki, ki trdi, da je družina osnovno družbeno jedro. Zato obravnava nasploh starševstvo in daje iste pravice vsem otrokom, rojenim v družini ali izven nje. Že v prvem odstavku prvega člena je omenjeno bistvo družine, kakršno se zrcali v 29. in 30. členu italijanske republiške ustave. Posamezni člani so polni konkretnih posegov, je povedal Degano. Eden glavnih je t.i. "družinska kartica" (carta famiglia), ki jo bodo

so bile zelo koristne in plodne. Političen trenutek je zaradi volilne kampanje sicer malo delikaten, saj je treba za odobritev zakona najti primerno podporo in prave številke; zato, je še povedal predsednik ožjega odbora, "si nečemo delati sile in raje počakamo, da gredo volitve mimo, kajti naš cilj je dober zakon!" Zanimiv je bil poseg, ki ga je imel predsednik deželnega Forumu družin Franco Trevisan. Poudaril je potrebo, da bi družine imele jasnejši obraz in identiteto. Če se namreč znajo povezati in združiti okrog skupnih

Po razpravi, v kateri so prisotni navedli nekaj pomembnih vidikov, ki bi bili potrebni primerne rešitve, je srečanje sklenil goriški teolog in profesor etike na univerzi Triveneta Franco Gismano. "Gre za kulturni izziv," je rekel, saj družina ne pripada nobenemu ideološkemu taboru: gre za celico naravnega prava. Sam pojem družine oz. zakonske zveze ni enoumen, saj je bil 29. člen ustave izoblikovan v junsnaturalističnem duhu, interpretira pa se zgolj pozitivistično. O družini se lahko govori na več nivojih: družina je lahko tudi Bog, družina je lahko ves člo-

Z leve: Emanuela Mažgon, Mojca Terčič, Franco Gismano, Franco Trevisan, Cristiano Degano, Mirko Špacapan

prejeli starši, ki imajo vsaj dva otroka. Kartica jim bo - na podlagi števila otrok in družinskega dohodka - omogočala celo vrsto olajšav in pomembnih uslug, ki gotovo presegajo prispevek "una tantum" ob rojstvu otroka. Zakon namreč neče biti samo sredstvo, ki družine podpira, ampak ki jih v prvi vrsti promovira, saj biti oče ali mati mora biti za vso družbo pomembna nalozba. Zakon predvideva tudi posebne oblike podpore družinam v ekonomskih težavah, nadalje želi okrepiti lik posvetovalnic, spodbujati posvojitve in t.i. družinski turizem, ovrednotiti oblike družinskih združenj. Avdicije za deželnimi društvi, ki se ukvarjajo z družinskimi problematikami (med njimi je bila tudi Sončnica), je dodal Degano,

projektov, so lahko izredno močan družbeni motor, ustvarijo lahko mrežo odnosov, ki privedejo do živih in klenih struktur, kakršnih javna uprava ni in ne more biti sposobna vzpostaviti npr. na področju šolstva, zaposlovanja in izkoriščanja prostega časa. Trevisan je poudaril nujno, da bi družine bile zraven in imele besedo pri odločanju o vseh družbenih razsežnostih, ki posredno ali neposredno zadevajo vse nas, saj "družine predstavljajo ljudi, predstavljajo vse prebivalstvo." Zato bi že omenjena konzulta morala imeti širok spekter pristojnosti. Naša dežela se izčrpa, nima moči, da bi se prerodila, "saj primanjkuje 'človeški material'". Zaradi tega je nadvse potreben pomemben preokret.

veški rod. Zato je treba res briniti idejo družine, še bolj korenito pa stopiti v bran zakonskega para, ki ga sestavljata moški in ženska. Odnos med moškimi in ženskimi je ekskluziven in nima primere z nobenim drugim. To je velik izziv današnjega časa. Na podlagi tega antropološkega načela lahko lažje osvetlimo drugačne antropološke vidike in zveze, ki so sicer vredni dostojanstva in priznanja, nikakor pa ne primerljivi z omenjeno zvezo. Skupnosti Sončnica, ki je z novim vodstvom stopila v živo in aktualno razpravo, čestitamo za pobudo in ji obenem želimo, da bi v dobro volje naših ljudi še naprej gojila stike z vso deželno stvarnostjo.

Danijel Devetak

Solidarnost za naš čas

Zgodbi o dobrih ljudeh

Dve drobni in resnični zgodbi, dve svetilki v svetu, ki tava v temi, dve semeni upanja, ki govorita o tem, da med nami še vedno živijo ljudje, ki vzgajajo mlajši rod k dobroti in ki s tiho velikodušnostjo ne morejo ostati križem rok pred tragedijo bližnjih ali daljnjih ljudi. V mrzlih dneh okrog pusta, ko se ves svet prepušča rajanju v bolj ali manj razkošnih šemah, so trije otroci iz Goriške (njihove kratice so FG, SD in SD), stari 7, 10 in 11 let, hodili po trgovinah in od vrat do vrat po vaseh sovodenjske občine, po Gorici in Števerjanu. "Otroci presitih ust nabirajo denar za lačne

otroke" je bilo napisano na lepaku, ki so ga nosili s sabo. Nabrali so 565 evrov, ki so jih - na nasvet župnika Viljema Žerjela - namenili p. Vladimiru Kosu, misijonarju na Japonskem. Pri nedeljski maši v duhovni sv. Ivana v Gorici pa smo izvedeli še za drugo uspešno akcijo. Nekaj dni po lanskem Božiču je prišlo v naselju Potoče v občini Preddvor na Gorenjskem do družinske tragedije. Sredi noči je v brunarici, kjer je živel znani slovenski homeopat Tomaž Hribernik z ženo in štirimi otroki, izbruhnil požar. Staršem je - hvala Bogu - uspelo rešiti otroke, ki pa so jih kmalu nato zaradi lažjih oklepin in

zastropitve z ogljikovim monoksidom odpeljali v ljubljanski Klinični center. V želji, da bi rešil še kaj, se je 59-letni oče vrnil v gorečo hišo. Iz nje se ni vrnil. Ljudje se ga spominjajo kot radodarnega zdravnika, ki je vsem vedno in rad pomagal. Tudi zato je steklo več akcij za pomoč družini Hribernik, ki je ostala brez doma in vsega potrebnega, predvsem pa brez ljubelega moža in očeta. Župljanka, ki redno obiskuje duhovni sv. Ivana v Gorici, je novico slišala po Radiu Ognjišče. Brez obotavljanja je stopila v stik z uredniki in se prek župnika Mihaela Lavrinca povezala s predvdorsko Karitas. Medtem je spodbudila slovenske goriške vernike, ki so širokogrudno sprejeli izziv, in tako nabrala tisoč

evrov. Vsoto je župnik takoj izročil družini Hribernik, ki jo je sprejela z veliko hvaležnostjo. V zahvalnem pismu je p. Lavrinec napisal tudi tole: "Še posebno nas veseli in smo ponosni na vas, da ste pogumno ohranili slovensko narodno zavest, slovenski jezik in kulturo pa seveda tudi vero (...). Iskreno se zahvaljujemo vsem prizadevnim članom vaše župnije, ki ste organizirali to dobrodelno akcijo (...). Saj nam apostol Jakob v svojem pismu naroča: 'Čista in neomadeževana pobožnost pred Bogom in Očetom je to: skrbeti za sirote in vdove v njihovi stiski ter se ohraniti neomadeževani od sveta.' Ali ni ta nesreča prav izziv za nas kristjane, da izpolnimo te besede apostola Jakoba?"

Kratke

Postna predavanja na Goriškem

V konkatedralni cerkvi v Novi Gorici ob 19.30. Četrtek, 23.3.: dr. Marjan Turnšek, Pred izzivi paranormalnih pojavov. Pri Sv. Ivanu v Gorici ob 20.30. Sreda, 29.3.: Doroteja Lešnik Mugnaoni, Novi časi - staro nasilje. Na Mirenskem Gradu ob 20. uri. Četrtek 30.03.: Zdenka Zalokar Divjak, Problem vzgoje v sodobnem času. Četrtek, 6.4.: dr. Angelca Žirovnik, Celostna vzgoja otrok in mladincev. Prisrčno vabljeno!

Poročilo z 28. redne seje SŠK

V ponedeljek, 6., in v torek, 7. marca 2006, je v prostorih nadškofijskega ordinariata na Ciriil-Metodovem trgu 4 v Ljubljani potekala 28. redna seja Slovenske škofovske konference (SŠK). Slovenski škofje so se v ponedeljek popoldne srečali z dekanom Teološke fakultete Univerze v Ljubljani, dr. Bogdanom Kolarjem, in drugimi odgovornimi profesorji, s katerimi so govorili o spremembah študija teologije, ki jih prinaša bolonjski proces, ter o različnih profilih teologov, ki jih potrebuje Cerkev na Slovenskem.

Seznani so se z delom tiskovnega urada in tajništva SŠK v času od januarске seje ter s poročilom o dušnopastirski skrbi za Slovence izven meja matične domovine, še zlasti v zahodni Evropi. Duhovniki, ki skrbijo za Slovence na tujem, se soočajo z dejstvom, da v nekaterih pomembnih mestih po svetu ni slovenskega duhovnika. Govorili so o številnih pastoralnih poudarkih: o pripravah na slovenski pastoralni dan leta 2007 in pastoralnih prioritetah, ki jih bodo sprejeli za obdobje od leta 2007 do 2011.

Sprejeli so sklep, da se bodo s predstavniki Konference redovnih ustanov Slovenije (KORUS), v katero so povezani ženski in moški redovi, srečali na letnem srečanju 15. maja 2006 v Stični, na katerem bodo obravnavali vprašanja o nadaljnjem delovanju Cerkve na področju zasebnega šolstva.

Določili so več delegatov, ki se bodo v njihovem imenu v prihodnje udeležili naslednjih mednarodnih srečanj: konzistorija v Vatikanu, med katerim bo nekdanjemu ljubljanskemu nadškofu in metropolitu in sedanjemu prefektu Kongregacije ustanov posvečenega življenja in družb apostolskega življenja, msgr. dr. Francu Rodetu, papež Benedikt XVI. podelil zunanja znamenja kardinalske službe; skupščine odgovornih za šolstvo, ki deluje v okviru CCEE in bo 25. in 26. marca 2006 potekala v Zagrebu, se bo udeležil dr. Ivan Štuhec; predstavniki Cerkve na Slovenskem se bodo udeležili tudi nemškega katoliškega shoda, obiska papeža Benedikta XVI. na Poljskem, svetovnega romanja družin v Valencijo v Španiji julija 2006, slovesnosti na veliki šmaren na Madžarskem v letu molitve za spravo in duhovno prenovo ter obletnice ustanovitve slovenske župnije septembra 2006 v New Yorku.

V tednu boja proti raku so podprli akcijo o ozaveščanju boleznih raka, ki jo je na SŠK naslovlilo Društvo onkoloških bolnikov Slovenije.

Ob sklepu seje so dr. Štefanu Faležu, prvemu veleposlaniku RS pri Svetem sedežu, podelili najvišje priznanje SŠK, odličje sv. Cirila in Metoda.

Akcija Slovenske karitas v letu 2006

Slovenska dobrodelna organizacija katoliškega navdila Karitas se je zavzela za posebno akcijo solidarnosti ob postnem času. Vernike in tudi laike je povabila, naj se 40 dni vzdržijo alkohola, s čimer bi izpričali solidarnost z vsemi, ki trpijo zaradi bolezni, ki so posledice alkohola, nesreč na cestah in zaradi nasilja v družinah. Akcija naj pripomore tudi k razmišljanju o slabih posledicah prekomernega uživanja alkohola v Sloveniji.

Strokovnjaki ocenjujejo, da se v Sloveniji vsaka četrta družina sooča z alkoholizmom oz. s posledicami tega pojava. Zasvojenih z alkoholom naj bi bilo 170.000 ljudi. Odnosnost od alkohola je najbolj razširjena pri osebah v starosti med 25. in 35. letom. Posledice so zlasti nasilje nad partnerjem in otroki, razbitje družine, opuščanje dela ali zaposlitve in najrazličnejše oblike nasilja. Na slovenskih cestah je spričo vinjenosti voznikov v preteklih petnajstih letih umrlo 1777 ljudi, škoda zaradi prometnih nesreč pa je znašala okoli 240 milijard tolarjev.

Slovenska karitas poudarja, "da se vsak izmed nas lahko odloči in se v času posta za 40 dni odpove alkoholu. Darujmo svojo odpoved Bogu za vse družine in posameznike, ki trpijo zaradi alkohola." Simbol omenjene pobude je spomladanski zvonček, ki predstavlja pomlad in novo življenje.

Teden družine 2006

V Cerkvah na Slovenskem poteka v tednu med 19. marcem, ko obhajamo god sv. Jožefa, in 25. marcem, ko obhajamo praznik Gospodovega oznanjenja, teden družine pod geslom "Vstal bom in šel k Očetu" (Lk 15,18). Medškofijski odbor za družino vabi duhovnike, redovnice in redovnike ter vse tiste, ki se z družinami na kakršen koli način srečujejo, k molitvi in podpori slovenskim družinam.

Medškofijski odbor za družino je pripravil priložnostni plakat, liturgično knjižico za ves teden ter molitveno knjižico "Družina molji" za mlajše otroke in starše. Izdani pripomočki bodo spodbuda za različne dejavnosti v tem tednu.

Najpomembnejši skupni dogodki v ljubljanski nadškofiji bodo: V nedeljo, 19. marca 2006, ob 17.00 bo v cerkvi sv. Jožefa na Poljanah sv. maša za družine, ki jo bo daroval ljubljanski pomožni škof msgr. Andrej Glavan. Škof Glavan je kot član Slovenske škofovske konference (SŠK) odgovoren za delovanje in poslanstvo Medškofijskega odbora za družino.

Organizirani bosta tudi dve okrogli mizi z naslovom: Ali je družina še vrednota? - Prva bo potekala 21. marca 2006 ob 19.00 v dvorani Teološke fakultete na Poljanski cesti 4 v Ljubljani, druga pa 23. marca 2006 ob 19.00 v župniji Novo mesto - Kapitelj na Kapiteljski ulici 1.

V sredo, 22. marca 2006, pa bo ob 17.00 na radiu Ognjišče oddaja o družini in oddaljenih.

Kontaktne osebi sta ljubljanski pomožni škof msgr. Andrej Glavan, tel. 01/23-42-600, in ga. Marija Maučec - Suša, voditeljica družinskega centra Betanija, tel. 01/432-31-79.

Kratke

Načrti za namakanje v sovodenjski občini

V sredo, 15.3., je bilo v osmici pri Salomonu v Rupji javno srečanje o načrtih in možnostih namakanja na ozemlju sovodenjske občine. Pobudo sta dali sovodenjska sekcija Slovenske skupnosti in Kmečka zveza, k njej sta nato pristopili še združenji Coldiretti in C.i.a. V sodelovanju s "Consorzio per la bonifica della pianura isontina" iz Gorice, ki ga je zastopal predsednik Enzo Lorenzon, so bile orisane možnosti za izgradnjo infrastrukture, s katero bi bilo mogoče nuditi namakanje na kmečkih zemljiških občinah. Številna publika je z odobravanjem sprejela priljubljenost, še posebej ker bi v tem primeru lahko koristili namenski deželni sklad, ki bi kril 95% stroškov. Tak poseg bi gotovo dvignil možnosti razvoja že obstoječih kmetij, obenem pa bi ponudil možnosti, da se ob tem še kdo odloči za obdelovanje zemlje in od tega tudi živi. Kmetijstvo je bilo v sovodenjski občini vedno prisotno, žal pa struktura tal in popolna odvisnost od vremena nista omogočili sodobnejšega razvoja kmetijske dejavnosti. Z navedenim posegom bi bile te ovire odpravljene in odprta bi bila pot za nove možnosti dela in razvoja teritorija. Še posebno je bilo spodbudno dejstvo, da je letni strošek na hektar, ki bi ga bilo treba plačati konzorciju, izredno nizek. Ob koncu je padla odločitev, da se bodo taka srečanja ponovila z namenom, da se konkretizirajo potrebni formalni postopki, ki so potrebni v ta namen. / Julijan Čaudek

Brulc in Brancati: Italija naj razjasni fašistično nasilje

Če je Slovenija odprla svoje arhive in posredovala podatke o žrtvah po drugi vojni, mora to sedaj storiti tudi Italija in pojasniti nasilje v času fašizma. Obe strani morata prevzeti svoj del odgovornosti za dejanja v preteklosti. To sta 15. t.m. v Novi Gorici povedala župana Mirko Brulc in Vittorio Brancati. Na tak način sta se odzvala na številne polemike, ki jih je v italijanski javnosti sprožil seznam 1048 po drugi svetovni vojni izginulih oseb v goriški pokrajini, ki ga je novogoriška občina decembra lani izročila Brancatiju. Novogoriški župan je pojasnil, da podpira prizadevanja ministrstva za zunanje zadeve, da se "razčistijo" dogodki po drugi svetovni vojni, a hkrati pričakuje, da bo ministrstvo od Italije zahtevalo podatke o žrtvah fašističnega nasilja, tudi tiste, za katere se še ne ve. Brancati se je s tem strinjal. Poudaril je, da je potrebno razjasniti dogodke pred drugo svetovno vojno, med njo in po njej, vključno z zločini fašističnih oblasti. Župana sta izpostavila, da sta o predaji seznama javnost obvestila že decembra lani. Vse sedanje polemike so po njunem mnenju zgolj plod predvolilne kampanje v Italiji. Opozorila sta, da sta se sama že pred leti dogovorila, da se s preteklostjo v prid dobrega čezmejnega sodelovanja ne bosta obremenjevala.

Kljub protestom Cpt redno deluje

Čprav že dolgo ni bilo nobenega dvoma o tem, kakšna bo narava središča začasno nastanitev nezakonitih priseljencev (Cpt, Centro di permanenza temporanea), je njegovo uradno odprtje na začetku marca dokazalo, da so bile bojzani še kako utemeljene. V torek, 7. marca zvečer, je namreč v veliko središče, nekdanjo kasarno Polonio v Gradišču ob Soči, prišel prvi "gost", in sicer iz Maroka; kmalu za njim še vrsta drugih. Gre za popolnoma prenovljeno - ogromno - strukturo, ki je po svojem videzu in značaju pravi zapor oz. koncentracijsko taborišče. Tudi to je sad desnosredinske vladne koalicije, ki je z zakonom - o katerem je italijanski redovnik in misijonar Alex Zanotelli dejal, da je prava sramota za vse italijanske vernike in sploh državo, ki se ima za demokratično - zakoličil načelo, da je vsak priseljenc, ki v begu pred revščino in preganjanjem stopi na tla italijanske republike, zločinec. Kako drugače si lahko razložimo dejstvo, da mu sile javnega reda avtomatično odvzamejo osnovno človekovo - in v republiški ustavi zajamčeno - pravico do svobode? Omenjeno središče je sprožilo val polemik in napetosti. Že več mesecev si je "ljudstvo proti Cpt-ju", ki združuje celo vrsto političnih, družbenih in verskih gibanj, na vse pretege in načine prizadevalo, da bi se vrata središča nikdar ne odprla. Velika manifestacija pred njim je bila še zadnje dni februarja, ko so pred vhodom v nekdanjo kasarno protestniki postavili nekaj šotorov ter se z lepaki in glasnim manifestiranjem postavljali proti s čeladami in ščiti oboroženim policajem. Prišlo je do izgrediv, v katere so bili vpleteni tudi nekateri izvoljeni predstavniki krajevnih uprav. Manifestacij je bilo več, in to tudi prejšnji teden, ko so protestniki iz vse države korakali po mestnih ulicah, se ustavili pred prefekturo na Travniku, še posebno glasni pa so bili pred sedežem zadruga Minerva v Sovodnjah, ki upravlja središče.

Omenimo, da se je pred dobrim mesecem o zadevi javno izrekel tudi goriški nadškof Dino De Antoni: "Prizadevati si želimo za pristno sprejemanje, ki ne sme biti pripor nezakonitih priseljencev." Zato je pozval pristojne politične organe "k pravičnosti, solidarnosti in ljubezni", vse verne pa k temu, da bi še naprej s čutom solidarnosti nadaljevali delo, ki ga je pet let opravljalo središče pri Sv. Jožefu, saj "do problema bomo pozorni, vse dokler z ljudmi, ki pričakujejo rešitev svojih težav z državljanstvom, ne bodo ravnali kot z osebami." / DD

ŽUPNIJA SV. FLORIJANA IN MARIJE POMOČNICE
V ŠTEVERJANU IN SKPD F.B. SEDEJ

vabita na

PROSLAVO OB 100-LETNICI IZVOLITVE IN ŠKFOVSKEGA
POSVEČENJA KNEZONADŠKOFA MSGR. FRANČIŠKA B. SEDEJA

NASTOPILO BODO: Števerjanski cerkveni pevski zbor F.B. Sedej in Moški pevski zbor Mirko Filej, recitatorji iz števerjanske župnije. O liku msgr. Sedeja, njegovem življenju in delu bo spregovoril prelat Franc Kralj.

Petek, 31. marca 2006, ob 20.30 v Sedejevem domu v Števerjanu

Sklep goriškega občinskega sveta

Jeremitišču zagotovili boljšo prihodnost

Za Jeremitarstvo skupnost pomeni sklep goriškega občinskega sveta, ki je bil sprejet 14. marca, veliko olajšanje in skorajšnji konec 40-letnega obdobja, ko ta skupnost ni smela obnavljati lastnih domačij, ki so bile podvržene razlastitvenim posegom in namenjene raznim strukturam tovrstnega postajališča. Z omenjenim sklepom je območje Jeremitišča izvzeto iz načrtovanega postajališča in je urbanistično označeno kot podeželsko kmečko področje z določeno zaščito, ki je različnih stopenj. Nekatera poslopja, zlasti kapelica, so strogo zaščitena, za druga pa je predvidena ohranitev z možnostjo manjših posegov. Dovoljena je tudi sprememba namembnosti, saj so ob večini stavb tudi gospodarska poslopja, ki jih sedaj domačini lahko spremenijo v bivalne prostore. Nov urbanistični načrt predvideva tudi izboljšanje cestnega omrežja zaselka in direktnejšo povezavo s Tržaško cesto.

Da bi seznanila javnost o tem pomembnem sklepu goriškega občinskega sveta, je Slovenska skupnost, ki je zadevo Jeremitišča vedno postavljala med prednosti ter se vztrajno in dosledno zavzemala za rešitev zaselka, sklicala 15. marca v Štandrežu tiskovno konferenco, na kateri so spregovorili deželni tajnik Damijan Terpin, pokrajinski tajnik in deželni svetnik Mirko Špacapan, občinska odbornica Mara Černic, občinski svetovalec Božidar Tabaj in

predsednik štandreškega rajonskega sveta Marjan Breščak. Špacapan je poudaril važnost sklepa, ki predstavlja lepo perspektivo za prebivalce Jeremitišča in veliko pridobitev za vso narodnostno skupnost. Zato gre predvsem zasluga županu, ki se je od vsega začetka odločno zavzemal za rešitev vprašanja in ga je ob podpori svetovalcev večine tudi izpeljal. V tem prizadevanju so ga SSK in njeni izvoljeni predstavniki dosledno in vztrajno podpirali in spodbujali. Černičeva je povedala, da se je zadeva naglo

Foto Bumbacco

zasukala v pravo smer, ko je odbor podelil nalogo zunanjemu tehniku, da izdela spremembo regulacijskega načrta. Delo je bilo v treh mesecih opravljeno in štandreški rajonski svet se je takoj pozitivno izrekel. Tudi občinska urbanistična komisija je bila občutljiva za to vprašanje, tako da je sklep kmalu prišel na dnevni red občinskega sveta, ki ga je odobrilo s 23 glasovi večine. Proti je bilo 5 glasov desne opozicije, med njimi tudi predstavnik Scaranove liste. S tem sklepom

bo Jeremitišče ohranilo svojo podobo in značilnost. Tabaj je sklep označil za zgodovinskega in izredno pomembnega za Jeremitarje in našo širšo skupnost. Ugotovil je, da se z dobro voljo in s pametnimi posegi lahko rešijo razna vprašanja. V konkretnem primeru se rešujeta Jeremitišče in tudi tovrstno postajališče. Razprava o spremembi regulacijskega načrta je jasno pokazala, da je prejšnja desničarska uprava ravnala krivično in nespametno, ko je vztrajala, da je Jeremitišče v napoto razvojnim načrtom. Pohvalil je delo in zavzetost slovenskih odbornikov Terpina in Černičeve, ki sta odločilno pri-

spevala, da se je zadeva srečno končala. Velika zasluga gre Jeremitarjem, ki so odločno vztrajali in vsem dokazali, kako se lahko uspešno branijo slovenska zemlja in domovi. Breščak je izpostavil dejstvo, da prejšnja desničarska uprava ni imela jasnih idej glede vloge obmejnih infrastruktur ter ni znala in hotela rešiti vprašanj, ki so bila s tem povezana. Štandreški rajonski svet je stalno opozarjal občino, da je treba rešiti vprašanje Jeremitišča, in izdelal tudi konkretne predlo-

ge. Zadeva se je zasukala v pravo smer, ko je na občino prišla Brancatijeva uprava, ki je prisluhnila rajonskemu svetu in domačinom ter predstavila tako spremembo regulacijskega načrta, ki je v skladu s predlogi štandreške krajevne uprave.

Terpin je poudaril dejstvo, da smo lahko rešili Jeremitišče, ker smo zmagali na občinskih volitvah in postavili za župana človeka, ki mu je to vprašanje veliko pomenilo. To je očiten dokaz, da se vprašanja rešijo, če imamo slovenske izvoljene predstavnike, ki znajo zadeve primerno izpostaviti ter se zanje dosledno in stalno boriti. Jeremitarji so s svojo vztrajnostjo dokazali, da tudi navidezno majhne zadeve lahko zadobijo širše dimenzije, ki segajo do same EU. Damjan Paulin se je v imenu jeremitarstva skupnosti zahvalil vsem, ki so se

zavzemali za rešitev Jeremitišča, predsedniku štandreškega krajevnega sveta Breščaku, slovenskim goriškim svetovalcem in odbornikom Terpinu in Černičevi ter Slovenski skupnosti in Kmečki zvezi, ki sta najbolj prepričano in zavzeto spremljali zadevo. Po sklepu goriškega občinskega sveta je sedaj na potezi deželna uprava, ki se mora izreči o spremembi načrta. Sledili bodo morebitni govori prizadetih in nato dokončen sklep občinskega sveta.

Slovenska konzulta

Za utrditev čezmejnega sodelovanja

Zadnja seja konzulte za probleme mestne etnične manjšine v Gorici 15. t.m. je bila v celoti namenjena vprašanju čezmejnega sodelovanja. Sogovorniki so bili člani komisije za mednarodne odnose mestne občine Nova Gorica s predsednikom Cvetkom Saksido na čelu. O vlogi in delovanju goriške kon-

zulte je poročal predsednik Igor Komel. Na srečanju so poglobili vprašanja, ki zanimajo obe občini in širši obmejni prostor. Prisotni so pozitivno ocenili sodelovanje med občinama, zlasti še med županoma Brancatijem in Brulcem. Velik doprinos k temu sodelovanju prispeva tudi odborništvu, ki ga vodi Mara Černic. Po-

membno vlogo ima tudi urad za Slovence, ki deluje pri goriški občini in na katerega se lahko obračajo v slovenskem jeziku ne le goriški občani, ampak vsi, ki imajo opravke po uradih. Za uveljavitev slovenskega jezika in prisotnosti pri krajevni upravi so pomembne pridobitve služba za prevajanje in dvojezične osebne izkaznice, ki jih izdaja občina. Na srečanju je bilo poudarjeno, da pri medobčinskem sodelovanju morajo biti vedno prisotni tudi predstavniki slovenske manjšine. Izpostavljeno je bilo tudi vprašanje urbanistične ureditve obmejnega

pasu, predvsem pa odprtje Erjavčeve ulice, ki mora postati naravna povezava obeh Goric. Z zadovoljstvom je bilo ugotovljeno, da je sodelovanje na kulturnem in športnem področju lepo utečeno. Treba bo pa še delati na tem, da se premostijo predsodki, ki nekaterim še vedno ne dopuščajo, da bi se sproščeno vključili v razna dogajanja, ne glede na državno mejo. Skupno je bila izražena želja, da bi v sodelovanju obeh občin primerno obeležili in praznovali dve pomembni stoletnici, smrti Simona Gregorčiča in Bohinjske železniške proge.

V sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev

Višješolci gostili pesnika Borisa A. Novaka

V petek, 3. marca t.l., smo dijaki družboslovnega, znanstveno-tehnološkega in klasičnega liceja Gregorčič - Trubar v šolskem avditoriju gostili slovenskega pesnika Borisa A. Novaka. Srečanje z avtorjem je šola organizirala v sklopu projekta "Povabimo besedo" v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev.

Po uvodnih mislih o pesnikovem življenju in delu je sledil krajši recital pesnikovih poezij, ki so ga izvedli sami dijaki. Boris A. Novak je edini slovenski pesnik, ki mu je uspelo v slovensko poezijo presaditi skoraj vse poznane pesniške oblike in nekatere je celo sam iznašel. Go-

st se je branja poezij razveselil, prav tako tudi dijaki, ki so med drugim prebrali eno izmed njegovih poezij v različnih jezikih in nam predstavili njen zven v angleščini, italijanščini, španščini, nemščini, ruščini in celo kitajščini. Recitalu je sledilo deset simboličnih vprašanj, ki so jih trije dijaki izmenično postavljali gostu in z zanimanjem sledili njegovim poučnim in včasih tudi zabavnim odgovorom. Med drugim je Novak sam prebral nekaj svojih poezij in razložil njihovo vsebino. Odgovarjal je tudi na vprašanja pozornega in zbranega dijaškega občinstva in nam povedal številne zanimivosti v zvezi s svojim ustvarjanjem

in njegovimi začetki.

Pesnik je z lahkoto pridobil našo pozornost in dve šolski uri staminil v hipu. Izvedeli smo veliko novega in se hkrati zabavali. Navdušenje dijakov je bilo razvidno tudi iz številnih lepih in pozitivnih misli in bučnega aplavza ob izteku srečanja.

Srečanje je imelo izredno pozitiven odziv in vsi si seveda še želimo tovrstnih projektov, ki nam popestrijo šolski vsakdan in na barvit način posredujejo nove in zanimive informacije.

Dijakinje in dijaka II. razreda družboslovnega liceja Simona Gregorčiča iz Gorice

Slovenska skupnost in Marjetica sta predstavili kandidate za bližnje volitve

Pod okriljem Marjetice za dosledno uveljavljanje naših pravic!

Slovenska skupnost ostaja pomemben cvetni list Marjetice in prav v vrstah tega zanesljivega zaveznika želi nastopati tudi v prihodnje. To je poudaril deželni svetnik Slovenske skupnosti Mirko Špacapan na predstavitvi kandidatov slovenske stranke in Marjetice za bližnje volitve, ki je bila v ponedeljek, 20. t.m., v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž.

Ne le volilno, ampak tudi politično navezo je v Gorici potrdil deželni koordinator Marjetice Flavio Pertoldi, kandidat za poslansko zbornico. Razveseljiva je tudi kandidatura Hadrijana Corsija za senat, je še ugotovil Špacapan, na ožji krajevni ravni pa kandidatura Marjana Breščaka, ki ga bodo na pokrajinskih volitvah lahko izbrali naši volilci v okrožju Štandrež-Rojce-ul. Fatebenefratelli. Deželni tajnik SSK Damijan Terpin je povedal, da je slovenska stranka s Corsijevo kandidaturo naredila pravo izbiro. Predlog je sicer dal videmski Marjetica, kar priča o tem, da je Števerjanski župan veliko dobrega naredil v videmski pokrajini v vodstvu gorske skupnosti. Terpin se je javno zahvalil Marjetici in njenemu deželnemu zastopniku Pertoldiju za to priložnost, "saj je novi volilni

Z leve: Mirko Špacapan, Flavio Pertoldi, Hadrijan Corsi, Marjan Breščak, Damijan Terpin, Ninko Černič

zakon pustil našo stranko pred vrati parlamenta". Pohvalil je Breščaka, ki se je izkazal kot občinski svetovalec in nato kot predsednik krajevnega skupnosti. Kot nekak "štandreški župan" je pokazal veliko strokovnost in pripravljenost na delo. Terpin je še podčrtal, da je stranka po primarnih volitvah sprejela kandidature Enrica Gherghette za predsednika pokrajinske uprave, zraven pa zahtevala kandidaturu moža, ki ima resne možnosti uspeha. Pertoldi je rad poudaril, da imata Marjetica in Slovenska skupnost jasne in skupne cilje. "Pol tretje leto upravljanja deželne vlade je privedlo do rezultatov, ki jih prej nismo niti pričakovali!" Z upanjem v zmago levosredin-

ski opcije na volitvah 9. in 10. aprila je izrazil resen namen, da bo v čimkrajšem času popravljena krivica, ki je bila storjena z novim volilnim zakonom. Sploh pa je treba, je še povedal, preseči vse spore in razpoke, ki jih je povzročila desnosredinska vlada. Razveselil se je kandidature Hadrijana Corsija, ki ima v naših krajih poseben pomen spoštovanja korenin. S skupnimi cilji in vrednotami se moramo dosledno boriti za boljše prihodnost naše dežele in države. Breščak je obrazložil, da je kandidaturu sprejel, ker so problemi na štandreškem območju postali veliki problemi vse goriške pokrajine. Zato je kot človek, ki zna ljudem prisluhniti in zanje nesebično delati, že sedaj obljubil ne izjave, ampak konkretno prizadevanje in dejstva. Spričo vseh vozlov, s katerimi je prišel v stik v goriškem predmestju, se bo še naprej boril za boljše kakovost življenja in za čim večji razvoj pokrajine na pod-

lagi zmogljivosti, ki jih nudi čezmejno sodelovanje. Corsi je poudaril, da moramo 9. in 10. aprila nujno iti vsi na volišča, da odženemo desnosredinsko vlado, ki je dokazala, da ne spoštuje zakonov. Kot manjšinska skupnost si moramo tudi resneje prizadevati, da pridemo do lastnega predstavništva v Rimu. "Če je parlament izglasoval zakon, ki zagotavlja italijanskim državljanom v tujini 6 senatorjev in 12 poslancev, lahko tudi mi zahtevamo svoje mesto pod soncem." Tudi zato bi bilo potrebno, da sprejmemo Prodijevo vabilo Terpinu in se v Rimu z njim pogovorimo o stanju naše manjšine, je dodal Corsi. Ne nazadnje je omenil težave gospodarske krize, ki je zajela Italijo: "Z lastnimi močmi moramo poskrbeti, da se ekonomska ladja ne potopi. Kot gospodarstvenik se nisem nikdar ustavljal in se ne mislim niti tokrat. Zavijajmo si rokave in sprejmimo nove izzive!"

DD

Natečaj

2. NATEČAJ CERKVENEGA ZBOROVSKEGA PETJA BOGOMIR ŠPACAPAN 2006

Lanski zmagovalc MePZ Kud Adoramus iz Logatca

Potekal bo v župnijski cerkvi v Podgori pri Gorici (Italija) v nedeljo, 2. aprila 2006, s pričetkom ob 16. uri. Letošnja je druga izvedba, prireditev pa je namenjena spodbujanju lepega in dovršenega zborovskega petja po slovenskih cerkvah. Prireja ga Prosvetno društvo Podgora v spomin na svojega dolgoletnega dirigenta in organista Bogomira Špacapana. Isti dan ob 14. uri bo kot vsako leto sv. maša zadušnica za pokojnim Bogomir, ki jo bo s petjem sooblikoval MePZ Podgora pod vodstvom dr. Mirka Špacapana. Zbore bo ocenjevala strokovna komisija, ki jih bo razvrstila po kakovostni lestvici, prvi trije pa bodo dobitniki denarne nagrade v višini 500 evrov za prvo, 300 evrov za drugo in 200 evrov za tretje mesto. Vabljeni vsi ljubitelji cerkvenega petja!

Multimedijska razstava od 2. do 9. aprila

3. izvedba VirtualGart

Ministrstvo za kulturne dobrine in dejavnosti prireja od 2. do 9. aprila teden kulture. To želi biti priložnost, da udeleženci odkrijejo nove kraje, pa tudi da se jim v novi luči razodenejo že

poznani muzeji in spomeniki. Na multimedijski razstavi sodobne umetnosti, ki ga ob tej priložnosti v Gorici prireja društvo Graphiti in virtualG-museum, bodo letos imele glavno besedo analogična in digitalna fotografija, glasba in poezija. Odprtje, ki ga bo popestrila glasba tria Arcadia, bo 2. aprila ob 18.30 v stavbi Casa Morassi v grajskem naselju; vse do 9. aprila bodo na ogled fotoinstalacije Sergija Culota, Marie Fina Ingaliso, Franca Milanija in Paula Davida Redferna. Informacije: www.graphiti.org, www.virtualgmuseum.org, www.beniculturali.it, www.turismo.fvg.it.

Ob boleči izgubi očeta
ŠTEFANA
izreka Marinki
in družini
iskreno sožalje

Društvo krvodajalcev
Sovodnje

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA

Predavanja 2006

Doroteja Lešnik Mugnaioni

NOVI ČASI - STARO NASILJE

Zaznava in obravnava nasilja med vrstniki, v šoli in družini

Sreda, 29. marca 2006, ob 20.30

Dom Franc Močnik, Gorica, ul. San Giovanni 9

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
ZVEZA PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE
ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV
ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV
JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

PRIMORSKA POJE 2006

posvečena 100-letnici smrti Simona Gregorčiča

petek, 24. marca, ob 20.30

cerkev sv. Andreja v Štandrežu

NASTOPAJO:

Cerkveni MePZ Zvon, Ilirska Bistrica

Vokalna skupina Ročinj

MePZ Sv. Jernej, Opčine

Kvintet Ventus, Vipava

Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec, Ljubljana

MePZ Jacobus Gallus, Trst

Soprireditelj Prosvetno društvo Štandrež

nedelja, 26. marca, ob 17. uri
Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž

NASTOPAJO:

Vokalna skupina Vinika, Dobrovo

Ženska vokalna skupina Danica, Vrh sv. Mihaela

MePZ Triglav, Split

Moški pevski zbor Lopar

MePZ Lipa, Bazovica

MePZ Brnistra, Sv. Anton

Pevski zbor Srečko Kosovel, Ajdovščina

Soprireditelj MoPZ Mirko Filej

Obvestila

Otroška urica v Feiglovi knjižnici bo v ponedeljek, 27. marca, ob 18. uri. Pravljico "Ah ne - daj no" bosta igrali Daniela Tomsič in Luisa Gergolet.

Skupnost družin Sončnica-Gorica vabi v sredo, 29. marca, ob 20.30 v sklopu vzgojnih Predavanj 2006 v Domu Franca Močnika pri Sv. Ivanu v Gorici na predavanje Doroteje Lešnik Mugnaioni na temo Novi časi - staro nasilje (Zaznava in obravnava nasilja med vrstniki, v šoli in družini).

Vabimo vas na romanje v Medjugorje od 2. do 5. junija 2006. Odhod v petek zjutraj z avtobusne postaje v Novi Gorici ob 4.45 in iz Rožne Doline ob 5.; prihod v popoldanskih urah. V Medjugorju se bomo udeležili bogoslužnih svečanosti, povzpeli na Križevac in Hrib prikazovanj ter obiskali skupnosti Cenacolo in Oaza miru. Potrebna je osebna izkaznica, veljavna za inozemstvo. Cena romanja 90,00 evrov. Prijave sprejemajo: g. Jože Markuža (tel. 040 229166), g. Darko (tel. 0481 882395 ali 0481 32121), ga. Mimica (003865 3647212) ali ga. Ana (003865 3022503).

Vabimo vas na srečanje s karizmatičnim duhovnikom g. Tonetom Kmetom, ki bo dne 1. aprila v Loki pri Zidanem mostu z odhodom iz Rožne Doline ob 6. zjutraj (5.45 z avtobusne postaje N. Gorica). Vračamo se v večernih urah. Srečanje priporočamo vsem, ki so potrebni duševnega in telesnega zdravja. Cena 4.800 Sit vključuje tudi kosilo in pijačo. Za prijavo: Darko, tel. 0481 32121 in 0481 882395 ter Ana, tel. 003865 3022503.

Župnija sv. Martina v Sovodnjah ob Soči prireja izlet v Bratislavo in na Dunaj od 29. do 31. maja letos. Cena 170,00 evrov. Več informacij na tel. 3494775510.

Krožek KRUT prireja za velikonočne praznike 15., 16. in 17. aprila izlet v Bocen, Innsbruck, Brixen in v steklaro Swarovski. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Korzo Verdi 51/int., tel. 0481/530927.

Krožek KRUT prireja skupinska bivanja v Strunjanu (od 10. do 20. maja) ter v Dobrni (od 28. maja do 7. junija). Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Korzo Verdi 51/int. (tel. 0481 530927).

Letovanje na Malem Lošinju: KRUT prireja skupinsko bivanje na Malem Lošinju v raznih izmenah od junija do septembra 2006. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Korzo Verdi 51/int. (tel. 0481 530927).

Darovi
Za Novi glas: Slovensko pastoralno središče - Gorica ob nabirki za Katoliški tisk 270,00 evrov.
Za Števerjansko cerkev: N.N.

100,00; N.N. 40,00; Lavretta Klemše Marega 40,00; Alma Komjanc z družino 25,00; v spomin na Franca Miklusa N.N.100,00; v spomin na Franca Miklusa svak in svakinje Simčič 50,00 za cerkev ter 50,00 za lačne otroke v misijonih; N.N. 40,00; družini Terpin-Škorjanc 30,00; N.N. 20,00; N.N. 20,00; Herman Srebrnič 50,00; oče Feroletto v spomin na ženo Magdo 100,00; N.N. v zahvalo za prejete dobrote 100,00 evrov; ob 6. obl. smrti Cirila Terpina njegovi najbližji 50,00 evrov za cerkev, 50,00 za cerkveni pevski zbor, 100,00 za misijonarja Danila Lisjaka.

Za lačne otroke v misijonih: N.N. v spomin na Dino Terpin, Marijo Klanjšček in Franca Miklusa 150,00 evrov.

Čestitke

10. marca 2006 je diplomirala na pravni fakulteti na tržaški univerzi domačinka Martina Valentinič. Ob tem življenjskem dosežku ji čestitajo prosvetarji SKPD F.B. Sedej iz Števerjana.

Prosvetno društvo Štandrež čestita Vanji Bastiani in Marjanu Breščaku ob prejetju ugodnega priznanja Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.

Sožalje

Ob izgubi dragega očeta Štefana izrekajo hčerki Marinki in svojem iskreno sožalje PD, MIPZ in Cerkevni pevski zbor Vrh sv. Mihaela.

RADIO SPAZIO 103

Slovenske oddaje (od 24.3. do 30.3.2006)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanjo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, od ponedeljka do petka, od 20. do 21. ure. Spored:

Petek, 24. marca (v studiju Andrej Baucon): Ob domačem ognjišču: Slovenska narodno-zabavna in zabavna glasba včeraj in danes. - Zanimivosti in obvestila. - Iz krščanskega sveta. - Zborovska pesem.

Ponedeljek, 27. marca (v studiju Andrej Baucon): Sodobni sound z Andrejem: moderna glasba včeraj in danes. - Zanimivosti in obvestila.

Torek, 28. marca (v studiju Matjaž Pintar): Ali veste, da... glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 29. marca (v studiju Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: Še, še en krajcarček 'mam. - Izbor melodij.

Četrtek, 30. marca (v studiju Niko Klanjšček): Zvočni zapis: Posnetki z naših kulturnih prireditev. - Glasba iz studia 2.

SCGV EMIL KOMEL
GORICA

KULTURNI CENTER
LOJZE BRATUŽ

ZDRUŽENJE CERKVENIH
PEVSKIH ZBOROV

SLOVENSKÝ KOMORNÝ ORCHESTER

BRATISLAVA

W. A. Mozart, I. Zelfenka, L. Janaček

Sijavuš Gadžijev, klavir
Edwald Danel, dirigent

Kulturni center Lojze Bratuž
četrtek, 23. marca 2006, ob 20.30

Informacije in rezervacije vstopnic: tel. 0481 531445

Mestna galerija Nova Gorica

Zrcalce na steni povej, kakšni obrazi so v potrošniški družbi tej?

Hodimo po pločniku, morda nekam hitimo, zremo le v tla pod nogami, ki so polna drobnih oblačkov žvečilnih gumijev ali pljuncev. Mogoče se sprehajamo in opazujemo izložbena okna, natrpana z mamljivi predmeti ali oblekami na "idealnih" postavah lutk. Zgodi pa se tudi, da ob prijetnih "passeggiatah" vzdignemo poglede s tal in uzremo obraze ljudi.

V obrazih mimoidočih, ne-

trtimi potezami, skrušenostjo obličja... Obrazi nam marsikaj sporočajo, predvsem oči, ki so zrcalo duše.

Obrazi na platnih umetnika Saša Vrabiča oživijo. Govorijo namreč in sporočajo nam o sodobnih družbenih razmerah, stanjih duha. Potrošniška družba premamlja ljudi z nepotrebni stvarmi, ki pa se le zdijo tako praktična, in predvsem omogočajo udobnost. Želja po večni mladosti poneumlja ves "zahodni svet", za

le "floskula", saj se navsezadnje zavedamo, da videz varna.

Cikel Obrazi se poleg osredotočenja na trenutne izrazne poteze bolj skoncentrira na nepopolnost vsakega človeškega bitja. V podobah namreč opazimo nekakšno popačenje obrazov ali malenkostna obrazna neskladja (različnost obrvi in oči, "bebav" nasmeh). Zatorej obrazi izražajo predvsem zunanjo podobo kot ironični odsev estetizacije sveta.

naivnost. K temu popačenju pripomore sam način slikanja v "hitrem realizmu", ki obraze poudari z močnimi barvnimi potezami in sencami. Prav te intenzivne sence bi marsikoga zapeljale v polje ekspresionizma, obrazni izrazi pa bi morda to še potrdili. Navsezadnje "izmi" niso toliko pomembni, pač pa sama sporočilnost slik, ki se nam razodeva ponekod tudi z napisi (v angleščini). Ob avtoportretu poudarjenih do- ločenih potez in sliki dojenčka

nebojgljenega pogleda preberemo: "Ne potrebujem kozmetične operacije, saj želim, da mi bo sin podoben!" Na sliki dveh deklic s šminkama se zamislimo: "Postavi ju na oder. Povej publiki, da sta pevki!" Mnogo obrazov srečujemo na svoji poti. Nekatere izmed nešteti si lahko ogledate v

Mestni galeriji v Novi Gorici, ki vas bodo nagovarjali do tretjega aprila 2006.

Petra Paravan

poznanih ljudi opazimo izraznost, ki se lahko kaže z nevtralnostjo pogleda, rahlim nasmehom, sijočimi očmi, s po-

tem pa vendar stoji močna tržna niša. Popolna zunanja podoba nasmehanih in brezskrbnih ljudi iz oglasov in revij je

Seznamimo se z nasmeški, ki se zazdijo popolnoma izumetničeni, zazremo se v otroški nedolžni obrazek, ki poudarja

sta, avtorčin okraj, so pa tudi take univerzalnega nadiha. Nekaj pretanjenih verzov iz zbirke so poslušali slišali iz ust ljubiteljskega igralca Roberta Cotiča.

Nazadnje se je avtorica zahvalila vsem, ki so omogočili izdajo knjige, in vsem, ki so se udeležili predstavitve, posebno konzulu Šušmelju in drugim prisotnim osebnostim, ter tudi sinovoma Janu, ki je napisal uvodni esej, in Davidu za pomoč pri prevajanju ter Danijelu Devetaku za prevod ene poezije. Sklenila je z besedami: "V zbirki so vedno prisotni narava, njena moč, barve in zvok. Vidni so otožnost, samota, vse to, kar sem doživela, spoznala in izgubila. Z izbranimi besedami skušam

povedati veliko in spodbujati k razmišljanju, tako da v prepletu različnih občutkov vsak bralec lahko prepozna nekaj svojega (...). Govorim o času, ki beži, a ne sme izbrisati spomina, čustev, sugestij, podob, ki jih beseda in slika upodabljata v tem našem Mozaiku."

Iva Koršič

Predstavitve pesniške zbirke Mosaico/Mozaik Claudie Vončina

Dragoceni utrinki v minljivosti življenja

V torek, 14. t.m., je bilo v dvorani goriškega pokrajinskega sveta prvo izmed treh torkovih literarnih srečanj v tem mesecu na temo Križišče besed/Crocevia della parola, ki jih prireja Služba za jezikovne identitete in Enake možnosti Goriške pokrajine kot izraz kulturne pisanosti tega ozemlja. Na velikem platnu so si pred občinstvom, med katerim je bil tudi generalni konzul Republike Slovenije Jože Šušmelj, sledili sugestivni fotografski posnetki Marka Vogriča, ki se ob preišljeni izbiri homogeno stapljajo s pesmimi antološke pesniške zbirke Claudie Vončina Mosaico/Mozaik. Goriška pesnica je na spodbudo urednice Erike Jazbar in po zaslugi Transmedie vendarle izdala svoje pesmi v Gorici. Vsa njena dosedanja dela so namreč izšla pri založbah v drugih italijanskih mestih.

Po uvodnem pozdravu pokrajinskega odbornika Marka Marinčiča, ki je bil, kot še marsikateri drug izmed poslušalcev, dijak profesorice Vončina na klasičnem liceju Primož Trubar, je v italijanskem jeziku o izboru pesmi, ki v italijanščini in slovenščini v prosojnih lirčnih odtenkih tankočutno ogovarjajo bralca, da se ob njih zaustavi in še sam pogleda vase, obširno spregovorila univerzitetna profesorica in publicistka Tatjana Rojc. Dejala je, da je Vončina izbrala pot uveljavitve preko anonimnosti. Pokazala se je izključno s svojim besednim žarom, s katerim se je spoprijela in ga predstavila na številnih literarnih natečajih in izključno zaradi vrednosti sporočila prejela zanj števil-

Foto DPD

na priznanja in nagrade. "Njeno tokratno delo je še bolj odraz nje same, njenega bogastva, njenega sveta, razpetega med slovenskim in italijanskim elementom". Njene pesmi so kot izbrušeni kamenčki mozaika, iz katerega se pokažejo podoba izredno občutljive duše in čutenja, njena moralna drža in poglobljen religiozni čut. Pomenljivi so tudi ritem in pavze, polne neizpovedanih občutij. Rojčeva je naglasila, da se z lahkoto prepozna v poeziji Vončinove, v kateri je razpoznaven vpliv Kosovela, Ungarettija in celo slikarja Mušiča. Podčrtala je tudi dejstvo, da je Vončina prevajalka svojih poezij, zato so prevodi tem bolj verodostojni, saj avtorica ne prevaja, ampak preli- va svoje misli v drug jezik. Res je nekaj čarobnega v tej zbirki 70 poezij, kot ugotavlja tudi ravnatelj posoške knjižnice Marko Menatò v predgovoru. Še najbolj globoke in uprte v neznanje dalje, je še dejala Rojčeva, so povsem nove pesmi v zadnjem sklopu zbirke.

O samem urejevanju knjige je spregovorila urednica Jazbar, ki je izrazila veliko zadoščenj, da

je zbirka izšla prav v avtoričinem rodnem mestu, da bi jo поблиže spoznali tudi njeni someščani. Tudi zaradi tega je na koncu pripis pesničnih doseženih priznanj in nagrad, objavi katerega se je iz skromnosti Vončinova protivila. Fotograf Marko Vogrič je pristavil, da se izbrane fotografije nanašajo na severni del me-

Za naš jezik

Enake ali enakopravne?

Ob letošnjem Prazniku žen sem v osrednjem slovenskem dnevniku brala naslednje izjave:

Enakost med ženskami in moškimi ostaja na papirju.

Ukrepi glede enakosti spolov.

Ne vem, kako reagirate vi ob takih stavkih, mene redno popade smeh: ali res nekatere ženske zahtevajo enakost med spoloma? Enakosti med spoloma ne more biti, ker je to naravno nemogoče. Res je, da nekateri jeziki (npr. italijanščina) imajo za enakost in enakopravnost eno samo besedo, vendar mi ločujemo njuna pomena. Ženske nismo in ne želimo biti enake moškim, ampak želimo biti enakopravne moškim ali, po domače povedano: hočemo imeti enake pravice.

Zato bomo rekli:

Ženska enakopravnost ostaja na papirju.

Ukrepi glede enakopravnosti žen.

Lep kulturni večer Poklon Simonu Gregorčiču v Benečiji

V polno zasedeni dvorani občinskega sveta v Špetru je bila 17. t.m. lepa prireditev ob 100-letnici smrti Simona Gregorčiča in ob izidu njegovih Izbranih poezij. Priredila sta jo Zdrženje Don Eugenio Blanchini in Zavod za slovensko izobraževanje. V imenu prirediteljev je najprej spregovoril Giorgio Banchig, ki je tudi orisal pomen proslave. Sledila sta recitacija Gregorčičeve pesmi Soči, ki jo je podal Jan Leopoli, in priložnostni govor Lojzke Bratuž. Po uvodnih mislih o prazniku slovenske kulture je slednja na kratko prikazala življenje in poezijo Simona Gregorčiča, nato pa je prešla k prijateljstvu in plodnemu sodelovanju med "goriškim slavčkom" velikim Benečanom Ivanom Trinkom. Pri tem je navajala korespondenco in nekaj pesniških besedil,

ki sta jih posvetila drug drugemu. Ob koncu je še predstavila Gregorčičeve Izbrane poezije, ki so izšle na začetku leta pri Goriški Mohorjevi družbi in ki so pravzaprav dale povod za to proslavo. Sledili sta še dve recitaciji, in sicer Pastir in Znamenje. V drugem delu sta nastopila pianist Andrea Rucli, po rodu Benečan, in ruski violinist iz Sankt Peterburga Viktor Kuleshov. Oba umetnika sta priznana koncertanta v Italiji in v drugih evropskih državah. Izvajala sta grško Suito Elle de Schoulz Adaievskij, Suito v antičnem slogu Alfreda Schnittkeja in Sonato v A-duru Cesarja Francka. Njun briljantni nastop je obogatil celotno prireditev. Z zanimivim kulturnim programom so Benečani zelo lepo počastili stoletnico smrti Simona Gregorčiča.

AB

glasbena
matica

s sodelovanjem Glasbene Maticice iz Ljubljane

ABONMAJSKA
KONCERTNA
SEZONA
2005/2006

glasbeni spleti

**KOMORNI ZBOR
AKADEMIJE ZA GLASBO
IZ LJUBLJANE**

Dirigent: Marko Vatovec

24. marca 2006 ob 20.30
Kulturni dom v Trstu

**CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA**
www.zkb.it www.bcccarso.it

Kratke

Špacapan - Grgič / Čas je, da skupne lastnine dvignejo svoj glas

Na sedežu svetovalca SSK na Deželi Mirka Špacapana je potekalo srečanje med Karlom Grgičem in samim deželnim svetnikom slovenske stranke ob imenovanju Grgiča za predsednika državne konzulte za skupne lastnine.

Srečanja so se udeležili tudi Peter Močnik, Igor Švab, Sergij Mahnič in Marko Milenkovič. Špacapan je izpostavil izreden pomen imenovanja Karla Grgiča. Svetnik SSK je povabil Grgiča, naj čim prej zaprosi za srečanje z Riccardom Illyjem, saj so na vidiku važni posegi na kraški teritorij in organizacije skupne lastnine morajo zahtevati upravljanje teritorija, na katerem živijo, delajo in ga od zmeraj ščitijo pred zlorabo.

Karlo Grgič se je zahvalil za priznanje ob imenovanju, ki je sad celotne skupnosti, ki jo predstavlja. Da je ustanovitev prišla prav v palači Madama, pa je verjetno ponoven dokaz, da v celi državi problem skupnih lastnin, ki zadeva skoraj 3000 organizacij, presega lokalne razmere. Za Slovence je priznanje še posebej važno, ker nam tudi drugi zaupajo vodilno vlogo pri prizadevanju za obrambo teritorija, ki je v skupni lastnini.

Peter Močnik je opomnil na hud trenutek, ki ga doživlja kraški človek v trenutku, ko bo praktično ves Kras, razen naseljenih področij, postal eno samo evropsko zaščiteno območje. Oblast nad osebno imovino je močno pod vprašajem.

Stališče kmečke zveze o rezervatu doline Glinščice

Kmečka zveza je bila seznanjena z okrožnico Centralnega direktorja dr. Augusta Viole v zvezi s Pravilnikom za Rezervat doline Glinščice, ki naj bi ublažila gospodarsko izredno škodljive posledice, ki jih povzročajo omenjeni Pravitnik krajano, lastnikom površin, ki so vključene v Rezervat. Strokovna kmečka organizacija ne dvomi o dobrih namelih podpisnika okrožnice, žal pa ugotavlja, da s svojim ukrepom ni uvedel bistvenih sprememb in ni torej dosegel zelenih rezultatov. Dr. Viole je zveza pisno izrazila svoje popolno nasprotovanje Rezervatu tako glede začrtanega obsega kot absolutno nedemokratskega načina upravljanja, ki izključuje vsakršno prisotnost domačinov in krajevnih predstavnikov ter ne nazadnje protiučelno omejevanje, če že ne zanikanje pravic lastnikov zemljišč na lastnih površinah. Ne glede na vsebino okrožnice, želi stanovska organizacija izraziti svoje pomisleke nad pravno veljavnostjo ukrepa dr. Viole, ker je mnenja, da okrožnica ne more nadomestiti odobrenega pravilnika, ki nosi podpis predsednika Dežele.

Toda mimo tega, vse prej kot zanemarljivega dejstva, želi zveza poudariti popolno neučinkovitost prehodnih sprememb, ki jih predvideva okrožnica. Res je sicer, da slednja nakazuje vrsto zamrznitve ukrepov, ki jih predvidevajo razni člani pravilnika oziroma odstavki, prav tako pa je res, da ostanejo bistvene prepovedi uporabe površin nespremenjene. Edine poenostavitve zadevajo sečnje drv, za katero pa je še vedno potrebno pridobiti ustrezno dovoljenje ne glede na količino drv oziroma na gozdne površine, na kateri namerava lastnik opraviti sečnjo, z razliko od tistih, ki imajo svoje gozdove izven Rezervata in ki lahko brez dovoljenja opravijo sečnjo na gozdni površini do 1000 m² oziroma do 15m³ lesa. Tudi to je primer diskriminacije in dovolj zgovorno priča o "privilegijih", ki jih imajo lastniki, katerih površine so vključene v Rezervat. Ne gre, poleg vsega pozabiti na dejstvo, da vse olajšave, že itak skromne in ne bistvene, ki jih navaja okrožnica, so prehodnega značaja, ker ostanejo v veljavi do odobritve Načrta o ohranitvi in razvoju Rezervata, kar že omenjeni neučinkovitosti dodaja še negotovost o bodočem razvoju problema. Kmečka zveza ostaja tudi po tej, kot smo že poudarili, dobro namerni, a prav tako neučinkoviti okrožnici, mnenja, da ostaja v zvezi s Rezervatom doline Glinščice ena sama rešitev, in sicer ta, da se preključijo. Prav je, da se zaščitijo naravne lepote in zanimivosti Glinščice, toda pod pogojem, da se o tem izrečejo in pri tem sodelujejo, pri zasnovi in upravljanju, krajani, lastniki zemljišč in srenje ter krajevna uprava.

Zbiranje sredstev za VZS-CEO Mitja Čuk Onlus

Kakor je znano, je hkrati s finančnim zakonom "finanziaria 2006" bil odobren tudi člen, po katerem lahko davkoplačevalec daruje 5 tisočink ("5 per mille") svojega dohodka iz leta 2005 (I.R.P.E.F.) neprofitni ustanovi, ki jo navede v svoji davčni prijavi in je bila sprejeta v seznam takih ustanov.

Prispevek 5 promilov je vezan zgolj na finančni zakon 2006 - letos torej je, za naprej se ne ve. Ta dodatni prispevek ničesar ne odvzema prispevku 8 promilov, ki ga že poznamo in ki je z zakonom iz leta 1985 določen kot stalna postavka v prijavi. Tako se lahko vsak davkoplačevalec odloči bodisi za prispevek 8 promilov, hkrati pa tudi za prispevek 5 promilov, ne da bi se zanj karkoli spremenilo pri plačilu davkov.

Teh 5 promilov dohodka lahko torej letos dodelimo za podporo društev, ki izvajajo socialno promocijo in so vpisana v državni, deželni ali pokrajinski seznam, ustanov ONLUS in priznanih društev, ki delujejo na področjih, ki jih določa zakonski odlok 460/97.

Vzgojno zaposlitveno središče - CEO "Mitja Čuk" ONLUS je vpisano v seznam ustanov ONLUS za dejavnosti socialne in zdravstvene oskrbe oseb z umanjkljajem. Njegove dejavnosti so od leta 1988 namenjene zaščiti in dejanski integraciji mladostnikov in mladih odraslih nad 14. letom starosti, katere bremenijo hendikepi. Zbiranje prispevkov je namenjeno skladu za financiranje načrtov za socialno in zdravstveno oskrbo oseb, ki jih bremenijo telesni ali duševni umanjkljaji.

Ko se davkoplačevalec odloči, da bo dodelil 5 promilov svojega dohodka (IRPEF) eni izmed takih ustanov, mora to izraziti s svojim podpisom na davčni prijavi v razdelku "Sostegno del volontariato, delle organizzazioni non lucrative di utilità sociale, delle associazioni di promozione sociale, delle associazioni e fondazioni", in vnesti davčno številko ustanove, katero je izbral. V primeru VZS - CEO Mitja Čuk ONLUS je ta številka: C.F. 90036060326.

Taka izbira nikakor ne poviša vsote, ki jo morate kot davkoplačevalec plačati za svoje davke; pomagali pa boste financirati projekte ustanove VZS-CEO Mitja Čuk, ki so namenjeni zaščiti in integraciji mladostnikov in mladih odraslih, katere bremenijo kakršenkoli hendikepi. / (jec)

POGOVOR Igor Švab

"Morali bi najti skupni jezik, žal pa nas ločujejo ideološke ovire"

Igor Švab je dejaven v različnih organizacijah in strukturah naše manjšine, in sicer kot član odbora Sveta slovenskih organizacij in Zveze cerkvenih pevskih zborov, član sveta Slovenskega pastoralnega središča, upravitelj pri založniški družbi PRAE ter član vodstva stranke SSK s funkcijo pokrajinskega svetovalca v 4. rajonskem svetovodstvu v Tržaški mestni svet.

Bili ste edini Slovenec v 4. rajonskem svetu. Kako ocenjujete to izkušnjo?

Izkušnjo rajonskega svetovalca, to je bila obenem tudi moja prva izkušnja nastopanja v javni upravi, lahko ocenjujem za zelo pozitivno. Kljub dejstvu, da imajo rajonski sveti v glavnem vlogo posvetovalnega značaja, ima pa svetovalec možnost, da od blizu spozna problematiko teritorija in pride do direktnega stika s prebivalstvom in občinskimi uradi. Po mojem mnenju bi si morala katerakoli uprava prizadevati, da vlogo rajonskih svetov zaradi tega ovrednoti, do-

gaja pa se prav nasprotno, da občinski uradi večkrat odločajo mimo rajonskih svetov.

Kakšno vlogo pravzaprav ima rajonski svetovalec slovenske narodnosti?

Primarna vloga slovenskega svetovalca je izpričati prisotnost slovenske narodnostne skupnosti in v mojem primeru prisotnost na teritoriju, ki obsega celotno središče in zgodovinsko jedro mesta. Prizadeval sem si po svojih močeh izpostavljati nerešena vprašanja, ki so v pristojnosti občine, med katerimi naj omenim neizvajanje zaščitnega zakona ali pa problem slovenskih jasli, saj je razpoložljivih mest v jaslih odločno premalo.

Tokrat kandidirate za tržaški mestni svet. Katera so po vašem mnenju najbolj pereča vprašanja za ohranitev in razvoj mesta in naše skupnosti?

Moje prepričanje je, da ima naše mesto velike možnosti razvoja in rasti. Pri tem se mora ohraniti svoje nacionalistične ostrine, ki ga je dolga desetletja obremenjevala. Pomislimo samo, kaj lahko

vse Trst pridobi čez leto in pol, ko bo dokončno odpravljena meja s sosednjo Slovenijo in ob uvedbi enotne valute evra.

V glavnem si mora mesto prizadevati za posodobitev infrastrukture v pristanišču in operativno sodelovanje med jadranskimi lukami. Podpirati mora razvoj trgovine na drobno in obrtništva ter utrditi medobčinsko sodelovanje. Turistična ponudba mora sloneti na sodelovanju med sosedi, na kulturnem

področju pa gre okrepiti sodelovanje med gledališči in kulturnimi ustanovami tako v Deželi, kot v sosednji Sloveniji in Avstriji.

Glede naše skupnosti je treba udeležiti določila iz zaščitnega zakona, odpreti nove slovenske jasli tako v središču kot v okolici.

Katere so po vašem mnenju skupne teme za katere bi se morali zavzeti slovenski izvoljeni predstavniki, ne glede če gre za parlament, pokrajino, občinski svet ali rajone?

Vsi izvoljeni predstavniki slovenske narodnosti bi se morali skupno zavzemati za reševanje še odprtih vprašanj naše narodnostne skupnosti v Italiji. Tu bi morali nujno najti skupni jezik, žal pa nas še danes ideološke ovire krepko ločujejo. Pri Slovenski skupnosti smo mnenja, da bi morala manjšinska politika sloneti na sodelovanju. Če bom izvoljen, bom skušal v vsakodnevni praksi ravnati po načelu složnosti in medsebojnega soglasja med vsemi manjšinskimi dejavniki.

Peter Rustija

VOLITVE Predstavili so sedež Ettoreja Rosata

"Prihodnjega aprila se bomo preselili v občinsko palačo!"

V neposredni bližini sedeža italijanskega irendentizma, to je Lege Nazionale, se nahaja 'generalštab' za volilno kampanjo Ettoreja Rosata, ki so ga predstavili občinstvu v sredo minulega tedna. Kot je na začetku srečanja poudaril sam kandidat leve sredine, "je ta sedež zgoljčasne narave, saj se bomo prihodnjega aprila dokončno preselili v občinsko palačo...". Te besede so nemudoma raznele duhove občinstva, ki je do kotička polnilo prostore nekdanje trgovine z oblačili, v katero je s Korza Italija možno zreti preko velikih izložbenih stekel. "Ravno tako prozornost želimo ohraniti tudi v našem prihodnjem delovanju na občini", je dodal Rosato.

Na Rosatovem sedežu, ki ga zaznamuje živa oranžna barva, lahko obiskovalec neposredno spozna smernice kandidatove

volilne kampanje. Predvsem pa lahko vsak volivec vzame v roke Rosatov program, ki ga bo Dipiazov tekme v slučaju zmage prihodnjega aprila udeležil v petletnem mandatu. "Prisluhnili smo mestu in njegovim željam. Program, ki ga danes predstavljamo, ne želi povedati vsega: v njem smo skušali pojasniti probleme in priložnosti, ki jih naše mesto ima. Prepričani smo, da lahko šibkosti Trsta spremenimo v prednosti. Do tega lahko pride le v slučaju,

da z zaupanjem in ambicijo gradimo dan za dnem dolgoročni načrt", je dejal Rosato in poudaril pomen celotne koalicijske zasnove, ki "odraža tudi raznolikost naše družbe. Naš program ni le program levosredinske koalicije: to je program, v katerem se lahko vsak prepozna", in še dodal, da je treba besede spremeniti v dejstva, saj "edino dejstva učinkujejo na življenje prebivalstva in ustvarjajo nova delovna mesta".

Ob kandidatu za mesto župana je stal tudi njegov tekmelec na primarnih volitvah Claudio Bonicioli, kar bi dalo še dodatno dokazovati, da je leva sredina enotna v podpori Rosata. Bonicioli je v svojem posegu spregovoril o zastoji tržaškega pristanišča, ki ostaja še danes vkletno v svoji mit. Tudi glede pristaniškega vprašanja primanjkuje vizije za prihodnje in smotne strategije, ki bi naše mesto popeljalo v ploden dialog z ostalimi italijanskimi in evropskimi gospodarskimi dejavniki.

Povedati gre, da je bil na srečanju prisoten tudi kandidat SSK za občinski svet Igor Švab.

IG

Skupina 85/Predstavitev biltena 2005

Soočanje skupnosti, verstev in kultur

V petek, 3. marca, je v prostorih tržaške kavarne Ponchielli potekalo srečanje ob izdaji enaindvajsetega biltena kulturnega društva Skupine 85. Večer, ki ga je poveljala predsednica društva Patrizia Vascotto, je potekal v duhu ljubezni in medsebojnih odnosov med osebami različnih kultur in verstev. Med gosti srečanja so bili prisotni nekateri izmed izvedencev in kulturnikov, ki so s svojimi zapisi obogatili in napolnili Bilten 2005 Skupine 85: Adriana Hovhanessian preučuje prisotnost Armencev v Trstu, Livio Vasieri raziskuje Judovsko pokopališče v našem mestu in v zvezi s tem tudi raznorazne judovske tradicionalne obrede ob

smrti svojih dragih, medtem ko je Cristina Rovere profesorica arabščine in velika izvedenka arabske kulture. Prisotna sta bila tudi Marija Mitrović, ki je v biltenu pisala o prisotnosti Trsta v sodobnem srbskem romanu, in Mohamed Abbas Sufi, ki že dolgo let živi v Italiji, je pa Somalec, oziroma predstavnik prebivalstva Banaadir.

Kot je podčrtala predsednica društva Patrizia Vascotto, je bil namen tega večera poglobitev določenih aspektov raznih kultur, ki so na prvi videz banalni, za sabo pa skrivajo leta in leta razvoja in veliko skrivnosti. Organizacija srečanja se je prisotnim verjetno zdela neobičajna, a prav zaradi tega še bolj zani-

miva, saj niso gostje samo predavali o svojih študijih, temveč so se pogovarjali med seboj, si izmenjavali razna mnenja in bogatili ne samo znanje občinstva, ampak tudi svoje. Na dan so tako prišle zelo zanimive teme, kot sta primer konflikt med dvema monoteističnima verstvoma, kot sta judovstvo in islam, ki ga v Trstu ni (o tem sta

dolgo razpravljala Livio Vasieri in Mohamed Sufi), razne skrivnosti arabskega jezika, o katerih je govorila Cristina Rovere itd. Še bi lahko naštevali, a največjo važnost je imelo dejstvo, da smo lahko odkrili mnogo majhnih zanimivosti raznih kultur, ki jih je drugje in na drugačen način res težko zaslediti.

Meti

POMORSKA POSTAJA V priredbi ZCPZ

Pesem mladih še vedno nagovarja naše ljudi

Foto IG

Glasba je dejavnik, ki vodi človeka v skladnost s samim seboj, k notranji ubranosti, k duhovni bogatitvi, ker seže tja, kamor beseda ne more. Osvobaja nas tesnobe in bolečin srca, izmiva z duše prah vsakdanjega življenja in nas zbliža z veseljem in naravo, ker temelji na principu števil, ki vladajo zvezdnim potem in celotni naravi.

Tako je pisalo na zgibanki s programom 35. izvedbe priljubljene mladinske pevске revije Pesem mladih, ki je minulo nedeljo potekala na Pomorski postaji. So deč po številnem občinstvu, ki je pevski manifestaciji z zanimanjem sledilo, predvsem pa po radostnem pristopu mladih in najmlajših, ki so se zvrstili na odru velike dvorane, bi lahko z lahkim srcem zapisali, da je Pesem mladih revija, ki iz leta v leto nagovarja naše ljudi in združuje naše otroke v objemu glasbe in petja.

Tokratno izvedbo so oblikovali OPZ Zvonček iz Repentabra, OPZ OŠ Prežihov Voranc iz Doline-

Mačkovelj, OPZ OŠ F. S. Finžgar, OPZ F. Baraga iz Sv. Križa, OPZ Ladjica iz Devina, OPZ Kraški

na vlogi, ki jo ima glasba, "če jo obravnavamo v okviru ustvarjalne sile nekega naroda, in zaveda-

Foto IG

cvet iz Trebč, OPZ OŠ Albert Sirk iz Sv. Križa, OPZ Fran Venturini od Domja, Mešana skupina OPZ A. M. Slomšek iz Bazovice, Katizbor - Catticoro s Katinare,

li se bomo, da je vsak narod upravičeno ponosen na svoje glasbene genije. Še toliko bolj je glasbena ustvarjalnost ponos malega naroda in zlasti neke na-

rodne skupnosti, kot je naša slovenska tu na Tržaškem", je povedal gost. S posebnim ozirom na našo zalivsko stvarnost je Švab poudaril, da v njej na splošno opaža "premalo spoštovanja do naše slovenske narodnostne skupnosti. Ta odklonilni odnos je žal dolga desetletja krojil usodo naših krajev in se globoko usidral v čustvih tistih, ki niso dovolj pozorni in odprti, da bi jih zanimala naša kulturna dediščina, celo bojijo se je, kot da bi jih ogrozili." Ravno zato je glasba toliko bolj pomembna, saj lahko postane »geneza za obstoj nekega naroda in tudi istočasno kulturni most, ki lahko na naraven in prijazen način izoblikuje in utrjuje kulturo sožitja ob vzajemnem spoštovanju jezikovnih in kulturnih razlik. Govornik je svoj poseg sklenil s pozitivnim naglasom: "Ko bomo danes spremljali nastop toliko mladih pevcev, bomo doživeli velik pomen takih prireditev, a tudi začutili, kako se v nas vlivajo nove moči za našo lepšo in tudi ustvarjalno ter umetniško bogatejšo prihodnost."

Povedati gre, da je letošnja revija, ki sta jo povezovala Urška Šinogoj in Peter Raseni, podprl mecen Marko Udovič, predsednik Slovenske prosvetne matice. Pesem mladih je letos združevala tako pevске zборе naših društev kot tudi pevске sestave naših osnovnih in nižjih srednjih šol. Ravno zato ne gre zanemariti pomembnega didaktičnega pomena, ki ga ta manifestacija ima za naše zborovodje. Ti so imeli letos enkratno priložnost prisluhniti dragocenim navetom glasbene pedagoginje Majde Hauptman, ki se je po reviji srečala z zborovodji, da bi jim posredovala priporočila glede programskih izbir in pevskih pristopov.

Igor Gregori

Obvestila

Slovenska Vincencijeva konferenca in Klub prijateljstva vabita v četrtek, 30. marca, ob 16. uri, k šolskim sestram pri Sv. Ivanu, ul. delle Doccie 34, k duhovni pripravi na Veliko noč z mašo za Lauro Abramovo ob peti obletnici njene smrti.

Darovi

V spomin na Nadjo Maganja daruje dr. Marko Udovič 100,00 evrov za zbor Fantje izpod Grmade.

Dr. Drago Legiša ob predstavitvi knjige Ne zapečkarji, ampak protagonisti daruje 150,00 evrov za devinske zборе.

Za svetoivanski cerkveni pevski zbor: v spomin na moža Luciana žena Ariana 50,00 evrov.

V spomin na pokojnega Karlota Kalca daruje domača družina 40,00 evrov za cerkev v Gropadi.

V spomin na pokojnega Karlota Kalca in Zofijo Milkovič daruje družina Natural 15,00 evrov.

Ob obletnici smrti pokojnega moža Milana Grgiča žena Delka

20,00 evrov.

V spomin na pokojnega Karlota Kalca darujeta sestrična Zorka in bratranec Franc 30,00 evrov za cerkev v Gropadi.

Ob blagoslovu hiše daruje Milka Rapotec iz Gročane 20,00 evrov za cerkev na Pesku.

Ob blagoslovu hiše daruje gospa Jolka 20,00 evrov za cerkev na Pesku.

Družina Capponi daruje ob novem letu 50,00 evrov za cerkev na Pesku.

V spomin na pokojnega Karlota Grgiča darujejo soletnice Zora, Vilma in Ana 30,00 evrov za cerkev v Bazovici.

V spomin na pokojno teto Marijo Marc daruje Magda 40,00 evrov za cerkev v Bazovici.

V spomin na svoje pokojne daruje Meri Ozbič 15,00 evrov za cerkev v Bazovici.

V spomin na svoje pokojne daruje Marija Mevlja 30,00 evrov za cerkev v Bazovici.

Za obnovo strehe Slomškovega doma v Bazovici daruje gospa Giorgia 40,00 evrov.

Na fakulteti komunikacijskih ved v Trstu je minulega 13. marca 5 absolventov prvič dobilo naslov doktor magister; med njimi je tudi predsednika našega društva

JASNA LEGHISSA

Veselite se njenega uspeha in ji želimo mnogo sreče in osebnega zadovoljstva v življenju

ČLANI DRUŠTVA CELLO&MUSIC

BAMBIČEVA GALERIJA

odprite razstave Jasne Merku'

MUZE

umetnico bo predstavila Marianna Accerboni

Glasbeni utrinek - Duo: Martina Feri - petje, Marko Feri - kitara

V soboto, 25.3. 2006, ob 20.30, Proseška ul. 131 Opčine

DSI in Kulturni klub

Minister Simoniti o kulturi in politiki

Kultura in politika in prepletanje med njima je bil naslov pogovora, ki ga je v četrtek, 16.3.2006, vodila Daria Betocchi z ministrom za kulturo RS Vaskom Simonitijem. Pogovor sta priredila Društvo slovenskih izobražencev in Kulturni klub, in sicer v Gregorčičevi dvorani v Trstu.

Kot je sam minister pojasnil, je bilo tržaško srečanje njegov prvi nastop v tej vlogi v našem prostoru.

Na začetku je Simoniti izpostavil nekaj ugotovitev v zvezi s pojmovanjem skupnega slovenskega

ga kulturnega prostora. Definiiral ga je kot prostor, kjer lahko živimo naše slovenstvo. Kot je v nadaljevanju pojasnil, sta pojma skupnega slovenskega kulturnega prostora oziroma slovenske kulture tesno povezana, saj je slovenska kultura ena, ne glede kje nastaja.

Pogovor je zašel nato na zgodovinsko področje, kjer je prav tako sedanjí minister za kulturo doma, saj je po izobrazbi in dosedanem delu zgodovinar. Simoniti je poudaril, da je kot zgodovinar proučeval zlasti 16. stoletje, in sicer zaradi podobnih

mehanizmov in celotnega dojemanja prostora in časa, kot smo ga doživljali v 20. stoletju. Poleg tega pa je Vasko Simoniti izpostavil, da ga je k zgodovinskemu delu in razmišljanju privedla tudi konstanta nasilja v vseh njenih variantah skozi stoletja.

Vprašanja, ki jih je Betocchi jeva postavljala na temo zgodovine, bi lahko strnili na problem revizionizma v Italiji v primeru dneva spomina oziroma televizijskega filma Srce v breznu oziroma spreminjanju programa zgodovine v Solah v Sloveniji. Minister Simoniti je glede prvega vprašanja odločno poudaril, da gre za film Srce v breznu za film - sam ga je označil za slab film - ne pa za zgodovinsko gradivo. Za Simonitija je potrebno, da zgodovinska stroka stalno raziskuje in dopolnjuje vedenje o preteklosti, in sicer prav zaradi boljšega

razumevanja sedanosti. Tudi našo polpreteklo zgodovino je potrebno na novo definirati, saj so dosedanja gledanja temeljila na izhodiščih ideologije, ki je nazven poudarjala bratstvo in edinstvo, ista ideologija pa je najprej po vojni povzročila revolucijo, kasneje pa vojno, ki so jo zaustavile v nekaterih predelih samo mednarodne mirovne sile.

V razpravi pa je beseda stekla tudi o kulturi oziroma o vlogi, ki naj bi jo RS imela tudi za kulturno delo Slovencev v zamejstvu in po svetu. Simoniti je poudaril pripravljenost, da se zagotovijo sredstva za preživetje slovenske kulture, prav tako pa je prepričan, da se tudi v matici zavedajo vitalnosti in ustvarjalnosti našega prostora. Med razpravo pa so se marsikateri pri-

Foto PR

sotni začudili, ko so slišali, da je za uporabo pridevnika "slovenski" potrebno posebno dovoljenje ministrstva. Kot je dopolnil ministrov sodelavec, pa to

velja le v primeru gospodarstva, saj ta pojem predstavlja skorajda blagovno znamko in ima večje zaupanje pri potrošnikih...

Peter Rustja

RADIJSKI ODER Gledališki vrtljak

Priljubljena junakinja Pika Nogavička

Ko je švedska pisateljica Astrid Lindgren v štiridesetih letih prejšnjega stoletja pisala prvo knjigo o nagajivi rdečelaski Piki Nogavički, si najbrž ni predstavljala, da bo njena nepredvidljiva in hudomušna junakinja zaslovela po vsem svetu ter s svojo

nekonvencionalno pojavo navdušila generacije takratnih in današnjih otrok. Knjižna uspešnica, ki je bila prevedena v številne jezike in je doživela tudi slavno televizijsko izvedbo, ohranja izredno svežino, saj zajema iz najgloblje in najbolj pristne fantazijske sfere najmlajših,

kjer ni prostora za togost in resnost odraslega sveta. Izбира režiserke Lučke Susič, ki je izvirno besedilo priredila za dramsko izvedbo in je s skupino mladih igralcev postavila na odrske deske prav Pikine dogodivščine, je bila torej že spočetka posrečena, kar so samo potrdili številni mladi in odrasli gledalci, ki so v nedeljo, 12. t.m., ob sedmi predstavi družinskega abonmaja Gledališki vrtljak kar dvakrat zapovrstjo (ob 16. uri red Sonček in ob 17.30 red Zvezda) napolnili Marijin dom pri Sv. Ivanu. Člani Slo-

skega odra so pod izkušenim mentorstvom Susičeve predstavili vrsto duhovitih prizorov, v katerih so nastopili radoživa Pika (Kim Furlan), njena lepo vzgojena prijateljica Anika (Julija Berdon) in Tomaž (Danijel Simonettig), njihova uglajena mama (Nadja Roncelli) in njeni jezikavi gostji (Helena Pertot in Maruška Guštin), nespretna tatova (Peter Raseni in Aleksij Štoka), pretepač Beno (Marko Sancin) in mali Niko Trento, nerodni policaj (Tomaž Susič) ter energični Pikin oče (Mitja Petaros). Da je dogajanje teklo

kot po olju, je prispevala izredno funkcionalna scena Magde Samec, splošno vzdušje pa je popestrila še glasbena kulisa Aljoše Saksida. Letošnji Gledališki vrtljak se bo poslovil v nedeljo, 26. t.m., ko bodo prišli na vrsto mali likovni ustvarjalci, ki so sodelovali na natečaju Moj najljubši gledališki junak in že nestrno pričakujejo sklepno dejanje vsake sezone GV oz. nagrajevanje najlepših in najbolj originalnih likovnih prispevkov. Praznik otroške ustvarjalnosti pa bo tudi priložnost za ogled duhovite

in hkrati vzgojne igre o Nerodni Avguštini, ki je nastala lansko pomlad na podlagi priljubljene slikanice Otrfieda Preussla. Takrat je skupina motiviranih staršev otrok, ki obiskujejo vrtec Andreja Čoka in osnovno šolo Franceta Bevka na Opčinah, sklenila preneteti svoje malčke in zanje pripravila originalno zaključno prireditev, pri kateri so ponosnim otročičem pokazali svoje igralske sposobnosti, ki jim bo prav gotovo ploskalo tudi nedeljsko občinstvo GV.

AL

TRBIŽ Primorska poje

Pevski duh na stičišču treh dežel

V lepem sončnem nedeljskem popoldnevu, na jožefovo, je potekala v polni dvorani kulturnega centra na Trbižu pevska revija Koroška in Primorska pojeta 2006. Srečanje je v Kanalski dolini postalo tradicionalno in hkrati tudi simbol sodelovanja med ko-

še domačega. Srečanje je potekalo v prijetnem vzdušju in na zelo visoki kakovostni ravni, saj so vsi nastopajoči zbori ter pevci pokazali zelo dobro znanje in pripravo. S svojim ubranim petjem so se tako predstavili Vokalni kvartet Borovlje, Mepz Naše vasi iz Tipane, Mepz Spd

ter o njenem pomenu na stičišču treh dežel. Poudaril je tudi vzorno sodelovanje vseh zborov na tej prireditvi, predstavil je revijo Primorska poje, ki kot gibanje v dveh mesecih mobilizira približno dvesto zborov, ter se občini Trbiž zahvalil za pokroviteljstvo in središču Planika za organizacijo srečanja. V imenu videmske pokrajine je pozdravil prisotne njen podpredsednik Renato Carlantoni. Zahvalil se je organizatorjem za izbiro Trbiža, kjer se v mali Evropi srečujejo ne samo pevci, ampak ljudje različnih jezikov in kultur.

Med uglednimi gosti je bil prisoten tudi trbiški župan Franco Baritussio, koroške rojake je zastopal tajnik KKZ Andrej Lampichler. Organizatorji prireditve do bili poleg krajevnega društva Planika še Kršćanska kulturna zveza iz Celovca, Zveza slovenske katoliške prosvete, Zveza slovenskih kulturnih

Višarski oktet iz Ukev (foto DP)

roškimi in primorskimi Slovenci.

Na pobudo Slovenskega kulturnega središča Planika se že več kot desetletje prav v Kanalski dolini odvija že priljubljeno srečanje koroških in primorskih pevskih zborov ob sodelovanju

srce iz Dobrle vasi, Fontje s' pod Velbe iz Dobrovelj, Mopz Spd Bilka iz Bilčova, Mopz Provox iz Nove Gorice in Višarski oktet iz Ukev, ki je tudi sklenilo srečanje. V imenu vseh prirediteljev je pozdravil Damjan Paulin, ki je govoril o duhu pevske prireditve

društva, Zveza cerkvenih pevskih zborov in Zveza pevskih zborov Primorske. Sama prireditve pa se je odvijala pod pokroviteljstvom občine Trbiž, občine Naborjet ter krajevnogorske skupnosti.

RB

Odmevi

Nauk dokumentarca Film pred oltarjem

Prejšnji mesec je bil na sporedu po televiziji Slovenija 1 zelo zanimiv dokumentarac Film pred oltarjem. Scenarist in režiser filma Metod Pevec, znano ime v slovenski kinematografiji, je film pripravil več let. V filmu je stkal zgodbo o odvzemu cerkve sv. Jožefa v Ljubljani jezuitom in o nastanku filmskega studia Viba v njenih prostorih. To je bila domisljica takrat vsemogčnega partijskega veljaka Matije Mačka. Dokumentarac se začne s prizorom iz filma Na svoji zemlji, kjer izmučena partizanka izpove sanjo vseh za bodočnost: "Takrat bo krog in krog svoboda..." Verjetno tako naslov filma kot citat iz njega nista bila izbrana naključno, ampak kot izziv gledalcu, ki se sprašuje: Na svoji zemlji? Na čigavi zemlji je zrasel atelje Vibe? In prav tako ves dokumentarac postavlja na laž. Besede o svobodi mlade partizanke, saj učinkuje kot nasprotje tej sanji že naslednji prizor – branje iz kronike p. Edmunda Böhma, kako so množice demonstrirale l. 1948 in skandirale: "Samostane iz Ljubljane! Jezuiti – parasiti!" in kako so potem morali jezuiti zapustiti cerkev. V zdaj obnovljeni in znova posvečeni cerkvi je zbral Metod Pevec filmske ustvarjalce, ki so uspešno ustvarjali slovenski film po vojni. Sami filmski ustvarjalci so se spominjali predelave cerkve v atelje, ki je potekala skrajno cinično pa tudi barbarsko. Svetniki so kot na kakšni razstavi ležali raztreseni na travi pred cerkvijo. Glavni oltar je izgubil svoj glavni akcent – trojni korintski marmornati steber, narujen v Plečnikovem ateljeju, ki so ga, namesto da bi ga kje shranili, z macolami razbili in kose vrgli na dvorišče. Eden od sogovornikov se spominja, kako si je Bojan Adamič prizadeval za ohranitev orgel, ki da so bile za tedanje čase izredno zvočne, ene najboljših v Evropi, pa so jih mladi zanesenjaki razbili in so potem piščali ležale okoli cerkve. Grozljivo učinkujejo tudi besede filmske delavke: "Oltar je bil sicer v napoto, ampak nismo vedeli, kaj z njim početi, tudi kot material nismo mogli nikjer plasirati. Nato je prišla misel, da bi se to kot egipčanske piramide zazidalo, kar smo potem tudi naredili, in sicer tako, da ni bilo ne vrat ne oken in je bil na ta način popolnoma nedostopen..." Miran Ljubič je priznal: "Ta neverjetni rušilni nagon je imel svoje temelje v ideologiji ali v brezobzirni propagandi proti vsemu, kar je bilo cerkveno ali kot se je tedaj reklo

tevf filmskega ateljeja jezuitom. V to poglavje je režiser vključil več amaterskih posnetkov iz jezuitskega domačega arhiva, ki imajo izredno dokumentarno vrednost. Višek predstavlja sekvenca, posneta 19. marca 1996 (točno pred desetimi leti!), ko je p. Edmund Böhm pred zazidanim oltarjem dejal: "Smo pričre tega, kako bo padel ta zid, ki je zakrival sv. Jožefa in Dete Jezusa in čudoviti Plečnikov oltar". Sugestivni so bili posnetki, ko zid pred oltarjem razbijajo s kladivi tudi ženske in otroci.

Boštjan Hladnik

Žaršče, v sodelovanju z zasebnim vlagateljem. Občinski svet občine Bovec je 23. februarja sprejel sklep, na podlagi in v povezavi s strategijo razvoja turizma na Bovškem v lanskem letu in raznimi regionalnimi razvojnimi programi tega obdobja; turizem Zgornjega Posočja si končno odpira vrata izhoda iz ujetosti v desetletja zgrešenih zasnov in še bolj zamujenih vrhunskih pristopov in njihovih realizacij v enkratnem okolju. Seveda je bilo pred tem sklepom s strani svetnikov tudi nekaj tehtnih opozoril, ki bodo dobrodošla pri nadaljnji detajlni izvedbi projekta. V partnerski ponudbi občina zagotavlja komunalno infrastrukturo, kar bo upoštevano že pri idejni zasnovi izgradnje in finančne konstrukcije. Od ponudnika pa pričakuje upoštevanje njenega vložka, to je lastništvo parcel in obstoječih stavb. Takoj po izgradnji ponudnik prevzame lastništvo nad

Žaršče, v sodelovanju z zasebnim vlagateljem. Občinski svet občine Bovec je 23. februarja sprejel sklep, na podlagi in v povezavi s strategijo razvoja turizma na Bovškem v lanskem letu in raznimi regionalnimi razvojnimi programi tega obdobja; turizem Zgornjega Posočja si končno odpira vrata izhoda iz ujetosti v desetletja zgrešenih zasnov in še bolj zamujenih vrhunskih pristopov in njihovih realizacij v enkratnem okolju. Seveda je bilo pred tem sklepom s strani svetnikov tudi nekaj tehtnih opozoril, ki bodo dobrodošla pri nadaljnji detajlni izvedbi projekta. V partnerski ponudbi občina zagotavlja komunalno infrastrukturo, kar bo upoštevano že pri idejni zasnovi izgradnje in finančne konstrukcije. Od ponudnika pa pričakuje upoštevanje njenega vložka, to je lastništvo parcel in obstoječih stavb. Takoj po izgradnji ponudnik prevzame lastništvo nad

Žaršče, v sodelovanju z zasebnim vlagateljem. Občinski svet občine Bovec je 23. februarja sprejel sklep, na podlagi in v povezavi s strategijo razvoja turizma na Bovškem v lanskem letu in raznimi regionalnimi razvojnimi programi tega obdobja; turizem Zgornjega Posočja si končno odpira vrata izhoda iz ujetosti v desetletja zgrešenih zasnov in še bolj zamujenih vrhunskih pristopov in njihovih realizacij v enkratnem okolju. Seveda je bilo pred tem sklepom s strani svetnikov tudi nekaj tehtnih opozoril, ki bodo dobrodošla pri nadaljnji detajlni izvedbi projekta. V partnerski ponudbi občina zagotavlja komunalno infrastrukturo, kar bo upoštevano že pri idejni zasnovi izgradnje in finančne konstrukcije. Od ponudnika pa pričakuje upoštevanje njenega vložka, to je lastništvo parcel in obstoječih stavb. Takoj po izgradnji ponudnik prevzame lastništvo nad

Eho

SREČANJE V ZNAMENJU MEDSEBOJNE SOLIDARNOSTI

V četrtek, 16.3.2006, so se srečali na delovnem pogovoru predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Matevž Grilc, predsednik Sveta slovenskih organizacij (SSO) Drago Štoka, predsednik Enotne liste (EL) Vladimir Smrtnik in deželni tajnik Slovenske skupnosti (SSK) Damjan Terpin. Delovno srečanje je potekalo v znamenju medsebojne solidarnosti Slovencev v Italiji in na Koroškem. V tem smislu sta predsednik SSO Štoka in deželni tajnik SSK izrekla vso solidarnost Slovencev v Italiji slovenski narodni skupnosti na Koroškem v njenih prizadevanjih za uresničitev razsodb ustavnega sodišča. Pri tem so predstavniki NSKS, SSO, EL in SSK poudarili, da se je treba odločno zavzemati za uveljavitev pravne države in spoštovanje njenih najvišjih organov. V tej zvezi so tudi posebno podkrepili pomen internacionalizacije vprašanja slovenskih manjšin na evropski ravni in izrecno pozdravili obisk Slovenske manjšinske koordinacije (SLOMAK) konec marca v Bruslju.

Bovška občina in turistične infrastrukture

Cena za infrastrukturo 900 apartmajskih ležišč

Bovški občinski svet je sprejel sklep o objavi javnega povabila k oddaji ponudbe za gradnjo turistične infrastrukture ter turističnega razvoja občine Bovec, za območje opuščene vojašnice

apartmajskim delom, občina pa v ustreznem deležu programsko infrastrukturo, ki jo pravzaprav sedaj bovški turizem v dolini najbolj pogreša. Za oba pomembno določilo je tudi, da bo ponudnik prevzel v

družine od sedanjega zaskrblijuočega izseljevanja. Vsekakor je pričakovati, da celoten kompleks lahko dočaka prve goste že pred zimo 2007/08.

S prijemi gospodarjenja investitorja na nivoju evropske konkurenčnosti, je pričakovati že v omenjeni sezoni pomembno prelomnico. Obenem pa tudi najboljše izhodišče za še večje zanimanje tistih, ki bodo vlagali v manj množično in bolj žlahtno ponudbo v dolini, ki jo obdaja edinstveno naravno okolje, katerega ne kaže prostorsko zasesti s ceno infrastrukturo prodaje apartmajev za trg zgolj iz stiske; žal je bilo treba predolgo »čakati« kopnenje socialističnega ledenika in na zasnove in naložbe najvišje kategorije, ki bi morale priti v ospredje že na samem začetku, pod najvišjim – edinim slovenskim visokogorskim smučiščem, ki nam je bilo v sramoto v evropskem izloženem

Otvoritev letošnje povezave s sedežnico do italijanske meje

oknu, medtem pa so se najvitalnejši kadri vsake generacije sproti izseljevali celo

oknu, medtem pa so se najvitalnejši kadri vsake generacije sproti izseljevali celo

oknu, medtem pa so se najvitalnejši kadri vsake generacije sproti izseljevali celo

Vse ugodnejše tudi za najmlajše

bolj zaskrblijuočje kot kjerkoli v Posočju.

MM

Vlada se trudi za pričetek izvajanja reform v gospodarstvu in družbi

Slovenija zgled za druge članice Evropske unije

Tudi v Sloveniji oblast in politika ubirata svoja pota, domnevno vselej v korist države in njenih prebivalcev. Vlada se sedaj trudi za pričetek izvajanja reform v gospodarstvu in družbi, pri čemer pa v javnosti vzbuja znatno podporo in tudi bojazni predvsem revnih oz. socialno odrinjenih Slovencev. Premier Janez Janša je s potekom in cilji reform, v vidika prizadevanj Slovenije v EU, seznanil tudi nemško kanclerko Angela Merkel med obiskom pri njej v Berlinu 15. t.m. Obata s poudarila, "da je obisk odraz tesnih in prijateljskih odnosov med Slovenijo in Nemčijo, saj med njima ni vprašanj, o katerih bi imeli različno mnenje." Parlemen-

tarna in vladna koalicija sta dosegli tudi politični uspeh, kar zadeva reforme v gospodarstvu in družbi, ki jim sicer v Sloveniji najbolj nasprotuje Jelko Kacin, predsednik LDS, največje opozicijske stranke. Med obiskom ministra za razvoj Jožeta P. Damijana pri EU v Bruslju je namreč podpredsednik Evropske komisije Günter Verheugen izrazil zadovoljstvo z ukrepi, ki se jih je lotila Slovenija. "S svojim programom reform ste lahko zgled za marsikatero drugo državo, članico povezave. Čeprav lestvice držav, ki izvajajo reforme, nismo napravili, se Slovenija zagotovo uvršča zelo visoko." Glede enotne davčne stopnje, ki vzbuja največ kritik in pridržkov v Sloveniji, pa

je podpredsednik Evropske komisije dejal, "da je to odločitev posamezne članice in ni v pristojnosti Evropske komisije." Med najvažnejše dogodke v prejšnjih dneh v Sloveniji sodi sporočilo Urada predsednika države, da bo dr. Janez Drnovšek kmalu obiskal sudansko pokrajino Darfur. Tam se bo seznanil s humanitarno katastrofo, ki v Darfuru traja že več let, ob tem pa je mednarodna skupnost ravnodušna in nepopustljiva. Državni poglavar se ne bo sestel s predstavniki oblasti, ker so slednji napovedano Drnovškovo posredovanje brutalno zavrnili, ampak bo trpečim beguncem v centru Hamidija izročil pomoč, ki so jo

doslej zbrale humanitarne organizacije v Sloveniji. Znesek zbrane pomoči se približuje dvesto milijonov tolarjev. O razmerah v omenjeni sudanski pokrajini je v svoji novi številki podrobno poročal tudi slovenski katoliški tednik Družina. Zapisal je, "da v Darfuru vladata nasilje, lakota in umirajo nedolžni." Francois Large, usklajevalec pomoči za Darfur pri Caritas Internationalis, je v pogovoru s časnikarko Družine Barbaro Nedič povedal, "da je v zadnjih dveh letih Karitas skupaj z drugimi dobrodelnimi organizacijami krščanskih cerkva oskrbela pol milijona notranje razseljenih oseb v Darfuru. Da bi lahko nadaljevali s pomočjo, nam v letošnjem letu manjkata še dve tretjini sredstev. Zato pozdravljamo akcijo Slovenske karitas in drugih dobrodelnih organizacij v Sloveniji. Upajmo, da bo čim uspešnejša, kajti potrebujemo res veliko podporo dobrih ljudi."

Matijan Drobež

Svetovni slovenski kongres

Gregorčičev večer v Ljubljani

Letos poteka 100-letnica smrti Simona Gregorčiča, "goriškega slavčka". V celotnem slovenskem prostoru potekajo bolj ali manj slovesne ter odmevne proslave. Njegovega pogreba se je pred sto leti udeležilo veliko število Slovencev in Italijanov, kar dokazuje odprto in bogato pesnikovo osebnost. Na lastno željo so ga pokopali blizu njegovih staršev,

ob cerkvi na gričku Sv. Lovrenca z glavo proti oltarju, na njegov grob pa gleda visoki vrh Krna. Še danes vsako izmed nas rad poroma na Gregorčičev grob, mu prižge svečo in položi sopek rož. Svetovni slovenski kongres je v svojih prostorih v središču Ljubljane priredil Gregorčičev večer, spomin na nepozabnega slovenskega pesnika, ki so ga oblikovali primorski Slovenci. Končno je tako tudi slovenska prestolnica zadihala, tudi če le

za trenutek, s primorskimi pljuči. Profesor Tomaž Pavšič iz Idrije je na svojevrsten način orisal goriškega slavčka v pre-roški moči njegove poezije, saj je slovensko državno samostojnost napovedal kot "vstajenja dan", kot legendo, tako kot so že zdavnaj prej postali legenda njegovi rojaki, "jogri tolminske pravice", kot je puntarje ime-noval pisatelj Pregelj in kot so pozneje postali legenda štirje bazoviški mučeniki, pa Lojze Bratuž ter junak Vojko... Ob koncu se je Marjan Terpin, predsednik SSK za Italijo, spomnil Ivana Brezavščka, trinajstletnega študenta, ki so ga leta 1931 v goriških zaporih

tako pretepli, da je podlegel bolečinam in umrl. Pokopan je na pokopališču v Gornjem Cerovem, na slovenski strani Goriških Brd. Večer so popestrili pevci okteta Simon Gregorčič iz Kobariida, ki so zapeli nekaj pesnikovih ponarodenih pesmi. Martina Valentinčič iz Števerjana je občuteno recitala vrsto izbranih poezij. Gregorčičeve pesmi so predvsem domovinske (Soči), ljubezenske, izpovedne in pripovedne. Svetovni slovenski kongres se je tako dostojno oddolžil ljubljenski primorskemu pesniku.

MD

Srečanja ljubiteljskih gledaliških skupin severne Primorske Lepo zadoščenje za dramski odsek PD Štandrež

V dvorani Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica je bila v nedeljo, 19. t.m., pod večer sklepna slovesnost tradicionalnih Srečanj ljubiteljskih gledaliških skupin Severne Primorske, ki jih prireja Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti ob sodelovanju Območnih izpostav. Nanje so se letos prijavile štiri skupine iz Goriške, med njimi tudi dramski odsek PD Štandrež. Strokovna spremljevalka Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Martina Mrhar, dramaturginja SNG Nova Gorica, si je med 21. januarjem in 7. marcem ogledala štiri uprizoritve letošnje ljubiteljske produkcije, ki so nastale v severno primorskem prostoru in zamejstvu, in sicer predstavo dramskega odseka PD Štandrež, Hamlet v sosednji vasi Iva Brešana, predstavo Gledališkega društva Kontrada Kanal, Krapa Antona Ingoiča, komedijo Gledališke skupine BC iz Bovca, Poročil se bom s svojo ženo Marjana Marina, komedijo Georgesa Feydeaua Gospod gre na lov, igralske skupine Dreznica, in predstavo Gledališke skupine staršev Bovških otrok, Žogica Nogica. Izmed teh je za ogled državni selektorici Petri Tanko, ki pripravlja program letošnjega Linhartovega srečanja, srečanja ljubiteljskih gledališč Slovenije (svoj epilog bo imelo v Postojni od 28. do 30. septembra 2006) predlagala predstavo Gledališke skupine BC iz Bovca, Poročil se bom s svojo ženo, v režiji Marije Gabršček. Uprizoritev je bila ob prisotnosti

stiani je v predstavi Hamlet v sosednji vasi vlogo učiteljice, ki mora premagati vse upravljene pomisleke in se spopasti z nemogočim (pripraviti "narodnikom" sprejemljivo priredbo in motivirati neuke ljudi za uprizorjanje Shakespeara) skozi različne žanrske situacije in monološke refleksije izpeljala disciplinirano, suvereno in sugestivno." Priznanja za stransko moško vlogo je bil deležen Marjan Breščak za vlogo Gigija v predstavi Hamlet v sosednji vasi dramskega odseka PD Štandrež z motivacijo "Marjan Breščak je v predstavi Hamlet v sosednji vasi komentatorja Gigija odigral preprosto tan-

prehajanju iz sebe v "vlogo" in nazaj - Predvsem pa izjemno naravno, prepričljivo. Priznanje za glavno moško vlogo je prejel Peter Cuder za vlogo Janeza v predstavi Poročil se bom s svojo ženo skupine BC iz Bovca, za stransko žensko vlogo pa Polona Kurinčič za vlogo Rozike v predstavi Gospod gre na lov igralske skupine Dreznica. Posebno priznanje selektorja so dobili igralci v predstavi Krapa Amaterskega gledališkega društva Kontrada Kanal za homogeno ansambelsko igro.

Na nedeljskem večeru zaradi zadržanosti ni bilo selektorice Martine Mrhar. Štandreške igralce so spremljali domači zakulisni delavci, predsednik PD Štandrež Marko Brajnik, predstavnik Zveze slovenske katoliške prosvete Gorica Walter Bandelli in vidno zadovoljen režiser Jože Hrovat. Dramskemu odseku PD Štandrež, ki je številnim dosedanjim nagradam pripisal še dve zadoščenja polni priznanji, iskreno čestitamo zvesti spremljevalci njegovega umetniškega ustvarjanja. Želimo mu še veliko uspešnih predstav v nadaljnjem gledališkem sponovanju in da bi bili taki srečni trenutki spodbuda mladim igral-skim močem za pristop k skupini, večletnim članom pa lepa potrditev na dobro prehojeni poti gledališkega udeleževanja.

JK

selektorice na sporedu v nedeljo, 19. t.m., v dvorani SNG Nova Gorica. Preden se je ponovno zgodilo čudo čarobnega tkanja nevidnih vezi med nastopajočimi in publiko, je vodja Območne izpostave RS Maja Bratec Jerman s predsednikom sveta Območne izpostave JSKD RS Daniela Štekarja podelila letošnjo priznanja, kakor jih je po ogledu omenjenih štirih predstav dodelila selektorica Martina Mrhar. Priznanje za glavno žensko vlogo je prejela Vanja Bastiani za vlogo učiteljice v predstavi Hamlet v sosednji vasi dramskega odseka PD Štandrež z motivacijo "Vanja Ba-

kočutno, brez pretiravanj v duhovičenju, spretno lahko to v

Kratke

Evropska komisija o pripravljenosti Slovenije na uvedbo evra

Iz Bruslja so sporočili, da bo Evropska komisija poročilo o pripravljenosti Slovenije na uvedbo evra obravnavala 16. maja. Evropski komisar za denarne zadeve Joaquín Almunia je ob tem izrazil željo, da bi bilo poročilo ugodno. Evropska komisija bo z omenjenim datumom omogočila, da bo o vstopu Slovenije v evrobmočje na junjskem zasedanju lahko sklepal vrh držav članic EU. V Sloveniji sicer že potekajo obsežne priprave na uvedbo evra, kar naj bi se zgodilo 1. januarja 2007. Od tedaj dalje bodo v obtok postopoma dali okoli 4308 milijonov bankovcev v skupni vrednosti 851,4 milijona evrov in 160 milijonov kovancev v vrednosti 55,6 milijonov evrov. Hkrati se bo začel postopek uničevanja tolarja, ki so mu državljani izkazovali visoko stopnjo zaupanja. Približno 700 ton kovancev bodo stisnili, kovino pretopili in jo prodali, izkupiček pa nakazali v državni proračun. Stodeset ton bankovcev tolarjev pa bodo preluknjali, mleli in odpeljali na deponijo.

V Brdih iščejo tople mineralne vrelce

V Brdih pridobivajo dovoljenja in izvajajo druge postopke za vrtanje v zemeljsko globino, ki bi omogočilo odkritje toplih mineralnih vrelcev, t.i. term. Projekt vodi avstrijsko podjetje ob sodelovanju in pomoči Geološkega zavoda v Ljubljani. Vrtali naj bi 550 oz. 1200 m globoko. Če bodo raziskave uspešne, bi na območju med Fojano in Medano razvili gostinsko in turistično središče, ki bi ga upravljala mešana gospodarska družba, sestavljena iz avstrijskih in domačih naložbenikov. Možnost, da bodo v Brdih odkrili terme, omenjajo in utemeljujejo že dalj časa. Podrobnosti o celotni zadevi bodo župan Franc Mužič in strokovnjaki kmalu pojasnili občinskimi svetnikom in predsednikom vaških skupnosti. Sicer že gradijo turistično-rekreacijsko središče v Neblem in opravljajo nekatera druga dela za gospodarski razvoj Brd.

Zanimanje za nepremičnine na Gorenjskem

Na Gorenjskem ugotavljajo naraščanje povpraševanja za nakup, prodajo, oddajo, najem ali menjavo vseh vrst nepremičnin. To velja zlasti za turistična območja, kot so Kranjska Gora, Bled in deloma Bohinj. Cene nepremičnin, predvsem stanovanj in apartmajev, so se v zadnjih dveh letih povečale za okoli 100%. Cene nepremičnin naraščajo tudi na drugih območjih, kot so Rateče, Mojstrana, Radovljica in Lesce. Potencialni kupci se v glavnem zanimajo za eno ali dvosobna stanovanja, starejše hiše, potrebne obnove, in za ne predrage parcele. Kupci so domačini, zainteresirani iz drugih slovenskih krajev in tudi tujci. Najbolj popularni kraji so Radovljica, Bled in Bohinj z okolico. Ker povpraševanje presega ponudbo, so se cene starejših stanovanj že skoraj izenačile z novimi stanovanji, včasih pa so celo višje. Cena kvadratnega metra starejšega stanovanja se giblje od 1200 do 1700 evrov, kvadratni meter stavbnega zemljišča že stane od 50 do 350 evrov. Zaradi velikega povpraševanja so zdaj na Gorenjskem najvišje cene nepremičnin v Kranjski Gori, takoj za Ljubljano in Portorožem. Na Bledu je največje povpraševanje za nepremičnine v bližini jezera, saj bi kupci svoj prosti čas radi preživljali ob svetovno znanem jezeru. Med tujci na Gorenjskem po nepremičninah največ povprašujejo Angleži, Irci in Italijani.

Mleko iz Slovenije tudi v Italijo

Živinorejci v Sloveniji menijo, da so odkupne cene mleka v domačih mlekarnah prenizke, zaradi česar ga poskušajo prodajati v Italijo. Tam namreč slovensko mleko plačujejo po višjih cenah očitno tudi zaradi tega, ker gre za kakovostno živilo, kar je pomembno za potrošnike ali pa pri predelavi mleka v sir, skute, jogurte in druge izdelke. V letošnjem letu bodo slovenski kmetje prodali v Italijo do 80 milijonov litrov mleka po višjih cenah, kot pa so cene, ki jih nudijo Ljubljanske mlekarnе. Stanje na trgu z mlekomo je tako, da zaradi izvoza oz. prodaje v tujino domačim mlekarnam primanjkuje tega živila. Zaradi tega družba Ljubljanske mlekarnе, ki je največji proizvajalec mlečnih izdelkov v Sloveniji, mleko za svoje potrebe uvaža iz Madžarske in Češke.

Nova letalska linija Ljubljana-Rim

Slovenska turistična organizacija je v Milanu tudi letos pripravila tradicionalni Slovenski večer, namenjen predstavitvi naših turističnih zmogljivosti. Dogodek poteka pred največjo italijankso poslovno borzo Borsa internazionale del turismo (BIT). Povabilu se je odzvalo 74 italijanskih časnikarjev, ki so v zadnjem letu objavili veliko število prispevkov o slovenskem turizmu oz. nasploh o Sloveniji. Prisotnih je bilo tudi 13 organizatorjev turističnih potovanj. Na Slovenskem večeru so predstavili nov katalog o golf igriščih v Sloveniji ter italijanske goste povabili na mednarodni turnir, ki bo 12. maja na Bledu. Slovenska turistična zveza je v Milanu tudi napovedala, da bo slovenska letalska družba Adria Airways sredi maja vzpostavila dolgo pričakovano letalsko progo Ljubljana-Rim.

Ugledna nagrada za briški Chardonnay

Na 13. mednarodnem ocenjevanju svetovnih chardonnayev Chardonnay du monde, ki je potekalo med 9. in 12. marcem v Chateau des Ravats v francoski Burgundiji, so pod strogim nadzorom OIV (Organisation internationale de la vigne et du vin) in doslednim spoštovanjem standardov izbirali med 936 najboljšimi Chardonnay iz 36 držav sveta. Chardonnay Quercus letnik 2005 iz Vinske kleti Goriška Brda je dobil bronasto medaljo. Po lanskem zlati medalji za Chardonnay Bagueri, ki je bil negovan v lesu, se briška klet izjemno veseli medalje za Chardonnay Quercus, ki je vino drugačnega stila, pri katerem je poudarek predvsem na svežini, sadnosti in pitnosti, skratka vino sodobnega stila. Tretja medalja zapored pove tudi to, da v kozarcu vina čudovito združujemo razkošje svetovne vinske sorte ter enkratnost in neponovljivost teritorija Goriških Brd.

Ob začetku uvedbe evra označevanja cen v Sloveniji

Nadzorstvo nad cenami, da ne bi bilo podražitev

V Sloveniji je 1. marca začel veljati predpis o obveznem dvojnem označevanju cen, v tolarjih in evrih. Gre za eno izmed priprav na uvedbo evra, predvidoma 1. januarja 2007. V obdobju informativnega dvojnega označevanja, ki bo trajalo, dokler za to pristojni organi Evropske centralne banke ne bodo določili nepreklicnega in trajnega menjalnega razmerja med tolarjem in evrom, bodo v trgovinah preračunavali cene po t.i. centralnem paritetnem tečaju, brez zaokroževanja - 239,64 tolarja za evro. Cene v trgovinah bodo nadzorovali različni organi, s čimer naj bi preprečili morebitne neupravičene podražitve blaga. Gibanje cen bodo nadzorovali Zveza potrošnikov Slovenije, Mednarodni inštitut za potrošniške raziskave in seveda kupci. Budnost zoper morebitne podražitve napovedujejo tudi sindikati. Ob tem je Boštjan Vasle iz Sektorja za ekonomske reforme in raz-

voj v Službi vlade za razvoj dejal, "da bo neformalni pritisk na trgovce v obdobju dvojnega označevanja cen pripomogel k stabilizaciji cen ob prehodu na evro. Poleg tega je konkurenca v številnih panogah velika, tako

da si podjetja podražitev ne bodo mogla privoščiti. Če bomo opazili neobičajne podražitve pri posameznih podjetjih, bomo potrošnike opozarjali na to. Sicer pa neupravičenih podražitev po mojem mnenju ni pričakovati. Tudi v tujini uradni podatki kažejo precej drugačno sliko, kot jo opisujejo ljudje." Časnik Delničar, ki je s 164.000 izdavi naklade najbolj razširjeno slovensko tiskalno obdobje, je v novi številki objavil tudi mnenje Ernestine Fiorito iz Milana o podražitvah, ki so se ob uvedbi evra zgodile v Italiji. Zapisala je tudi tole: "Ko je naša valuta lira izgnila, so trgovci začeli dražiti izdelke. Začelo se je s sadjem in zelenjavo; jabolka so npr. stala tisoč lir, potem pa so trgovci čez noč spremenili cene tako, da so jabolka nenadoma stala en evro, še dan prej pa, računano v evrih, 50 centov. Enako se je zgodilo z nepremičninami. Stanovanje, ki si ga pred letom 2002 kupil za 380 milijonov lir (190 tisoč tolarjev), zdaj stane 335 tisoč evrov. Po hrani so se enako začele dražiti tudi druge stvari: obleka, obutev, telefon, elektrika itd., plače pa so ostale enake."

V prostorih stare osnovne šole v Vipavi

Razstava ob 110-letnici ustanovitve vipavske hranilnice in posojilnice

V stari zgradbi osnovne šole v Vipavi je na ogled razstava o vipavski hranilnici in posojilnici ob 110-letnici njene ustanovitve. Gre za edino tako ustanovo v Sloveniji, ki je celotno omenjeno obdobje delovala neprekinjeno, čeprav pod različnimi imeni, ki so jih terjale politične razmere oz. režimi. Najtežje je seveda bilo obdobje fašizma, v katerem je tudi slovensko denarništvu imelo važno vlogo pri ohranjanju narodne istovetnosti v Vipavski dolini. Pogled v preteklost kaže, da sta sredi 19. stoletja nastala dva tipa kreditnih zavodov. Prvi tip so bile posojilnice zadržnega značaja, drugi tip pa so bile zadruge z neomejeno zavezo, namenjene predvsem revnim kmetom. Slednje so se razvile zlasti na podeželju, v glavnem od sredine 90. let dalje. Pobudniki zanje so bili pretežno župniki, tudi sedeži posojilnic so bili običajno v župniščih. Takega tipa je bila tudi Hranilnica in posojilnica v Vipavi. Ustanovljena je bila avgusta 1896, v zadrugi register pa je bila vpisana septembra istega leta pri deželnem sodišču v Ljubljani, ker je takrat Vipava sodila pod deželo Kranj-

sko. Prvič so jo morali preimenovali l. 1925, ko je dobila ime Casca popolare di prestiti in Vipacco, Consorzio registrato a garanzia illimitata. Takrat je uporabljala še tudi slovenski žig Ljudska posojilnica v Vipavi, vpisana kot zadruška z neomejenim jamstvom. Sledile so še druge spremembe, v italijanskem jeziku. Podobno kot v imenu je slovenščina pod Italijo izginjala tudi v poslovanju. Po drugi svetovni vojni so začeli spet uporabljati slovenščino. Iz dokumentov na razstavi je razvidno, da je posojilnica sprva poslovala v najetih prostorih, najprej v dogovoru z vinarско zadruško v Vipavi, po 1. januarju 1900 pa za kratek čas v svojih prostorih "Pri Dobravčevih v stari čitalnici". Vendar si je hranilnica že 5.9.1900 omissila "svoj lastni dom". Le-tega so uredili v veliki hiši z vrtom, ki so jo kupili od vdove Fani Ložar in njenih svakinj. Razvoj in delovanje vipavske hranilnice in posojilnice prikazujejo dokumenti, ki jih hranijo Pokrajinski arhiv in posamezniki v Vipavi. Uporabljene so tudi viri iz del pokojnega goriškega časnikarja Marka Waltritscha z naslovom: Slovensko bančništvo in posojilništvo v Goriškem in Kmečka banka v

Gorici. Na ogled so tudi nekateri dokumenti hranilnice na Opčinah ter Zadržne banke Dobredob in Sovodnje. Vseh dokumentov je 106. Dodati pa je treba pregled starega denarja, ki ga je pripravil dolgoletni zbiralec Franc Cerovšek iz Vipave. Hranilnica in posojilnica bo ob upoštevanju novih predpisov tudi v prihodnje poslovala v duhu prvotnega hranilništva. Kar najbolj si bo prizadevala ohraniti združna načela in bo širila poslovanje na vsa področja lokalnih skupnosti. Podpirala bo zlasti posameznike in malo gospodarstvo. Menijo, da potreba po takih hranilnicah in posojilnicah tudi v prihodnje ne bo nič manjša, kot je bila v preteklosti. V tej ustanovi imajo zbranih za okoli 4 milijarde 377 milijonov tolarjev hranilnih vlog, prek nje posluje več kot 4000 strank. Bilančna vsota hranilnice in posojilnice v Vipavi znaša v letu 2006 nad štiri milijarde 818 milijonov tolarjev. Razstavo in katalog je pripravila sodelavka Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici Aleksandra Pavšič-Milost ob sodelovanju Dušana Škrlija in Liljane Furlan. Odperta bo do 24. marca.

M.

VIDA VALENCIČ

KO SE DOTAKNEŠ OSEBE

Poligon je takrat postal prelomna točka v mojem življenju

"Vraga si bolan... polenaril si telo, polenaril si dušo. Sedaj, ko se otava kosi, odrini v kako pogorje! Lazi po skalah! Pridruži se koscem! Hodi, hodi in delaj! Potem kmalu sprevidiš, da je življenje dar božji in da se zgolj tepci dolgočasijo v njem!". Tako je neznani zdravnik svetoval Ivanu Tavčarju v Cvetju v jeseni. Citat je vključen v knjigi Draga Ulage "Sport, ti si kakor zdravje". Še se ga spominjam, prof. Ulage, takrat je bil že verjetno osemdeset let star. Zjutraj ob kakih sedmih nas je pod Starim vrhom v škofjeloškem pogorju spodbujal, da se razgibavamo na dvorišču pred hišo. Zaspani obrzi in zehajoče ustnice, v svojih najbolj čilih najstniških letih sem bila ponosna, da me je prosil, naj pred vsemi pokažem to ali ono raztezalno vajo. Spominjam se telesa tega osemdesetletnega bivšega olimpijca, stalno skrb, da se nikoli ne izneveri svojim navadam zdravega življenja. V kmečki izbi si je na drogu raztezaval hrbtenico, počasi in vztrajno je s palico vsak dan prehodil več ur. Gledam olimpijske tekmovalce v Turinu, njihov napor in naprežanje, razmišljam o tem, česa me je gibalna vzgoja naučila, in vem, da je to nekaj, kar se nikakor ne omejuje na telesni učinek. Ko sem pred par leti doživljala hudo obdobje, stalno in neprenehno padala v neko brezno žalosti, me je takratna sostanovalka v Walesu, popolnoma nevede pahnila v to, kar sem tisti trenutek potrebovala, da se vzdignem. Ni odnehala, dokler nisem privolila, da si, kljub fizični nemoči in prečutih nočeh, pripravim telovadno torbo in grem z njo v Sports centre. Še isti popoldan. In na srečo, da je bil tisti dan na programu skrajno intenzivni Circuits training, nekakšen intenzivni

poligon za odrasle; moški in ženske skupaj, normalne telovadne hlače in majice, nobenega glamurja in tečajev aerobike, samo in izključno pot na obrazu ter kakih trideset oseb, ki se na žvižg vrste v različnih vajah, med drugim tudi v nekaj minutnem udrihanju z bokskerskimi rokavicami. Sreča je bila v tem, da je bila vadba tako intenzivna, da nisi uspel razmišljati med njo, moral si reagirati in to takoj. Popolnoma izmučena sem ob koncu vadbe spoznala, da je tista ura predstavljala neko prelomno točko v mojem takratnem dojemanju življenja. Naučila me je reagiranja in prepričana sem, da se je nekaj v meni premaknilo ravno zaradi tega, ker sem takrat morala fizično reagirati na določene stimuluse in se zdramiti iz abulije in objokovanja. Ko sem se vračala domov, sem si rekla, da, če sem uspeła par minut udrihati z bokskerskimi rokavicami v gumijaste kvadrate, prevlečene z usnjem, ki jih je širokopleči hrust držal pred mano, in se potem z njim izmenjati (pa čeprav je bil hrust gentleman v doziranju svoje moči...), potem se lahko poberem tudi iz tega svojega življenjskega padca, ki me je spravil na tla za več mesecev. Občutila sem toplino in skrb "mailov", ki so mi prihajali iz Trsta, in voljo po reagiranju, ki je rasla v meni. Vsak moj korak, vsaka vaja mi je bila korak naproti ponovnemu ozaveščenju same sebe. Če me noge držijo, potem lahko hodim in če lahko hodim, potem lahko hodim proti soncu, nikakor pa ne spet v to, da se zavijem v klobčič in bežim pred njim. Od takrat mi gibanje, tudi občasna staja ali plezni obrat med eno delovno obveznostjo in drugo, predstavlja trenutek, ko se lahko ženska zopet za hip prelevi v malo deklico, ki ni mirovala. V takratnem psihološko težjem obdobju sem pozabila na vse to in ne uvidela, kako si lahko človek vedno znova nadene peruti in postane metulj.

S 3. strani

Primanjkuje ...

Kaj pa revitalizacija tržaškega brega od Barkovelj do Nabrežine?

Načrtov v zvezi s tem je več, pri katerih je bila naša organizacija le delno sodelujoča. Tudi glede tega vprašanja si je treba zastaviti določeni cilji! Za zdaj tega cilja nimamo, saj je govor le npr. o popravilu neke ceste v kontovelskem bregu in o drugih manjših zadevah. Kaj pa potem? Ali bomo investirali javni denar

za popravilo občinskih infrastruktur ali bomo finančna sredstva uporabili za splošnejši napredek kmetijskega sektorja? To vprašanje se v kmetijstvu večkrat pojavlja. Tak način delovanja in planiranja ne koristi kmetijstvu: najti je treba vzrok propada kmetijstva na tistem področju, vprašati se je treba, zakaj je na tistem robu toliko površin parceliziranih itd. Kmetu lahko nudimo tlakovano cesto, da pride s traktorjem do svojega zemljišča; vprašanje pa je drugo: če kmet ni v ekonomskem stanju vzdrževati in

obdelovati svoje zemlje, kako bo od svojega dela lahko imel dobiček? Manjka torej celosten pogled na kmetijstvo, ki bi razrešil probleme v sami osnovi. Problemi, ki jih že desetletja načenjamo, so zgolj demagoške narave. Ali se dejansko odločimo, da pomagamo kmetu - podjetniku s celovitim načrtom, ki bi njegovo delo vključilo v integriran razvoj gospodarskega sistema, ali pa se odločimo, da bomo kmetu pomagali zgolj na podlagi prispevkov, kar pa ne bo privedlo do razvoja kmetijstva. Hvala za pogovor!

Nasveti varčevalcem

Optimizem za delniški trg v Italiji

Morningstar, mednarodno podjetje za ocenjevanje in analize investicijskih skladov, je v prvem tednu marca letos opravilo anketno med 22 najbolj priznanimi in na italijanskem finančnem tržišču prisotnimi upravitelji skladov (angl. fund manager). Vzorec predstavlja okrog 75% vložene premoženjske mase v to obliko varčevanja. Namen te redne raziskave je okviriti izgled borznih tečajev za prihodnjih 6 mesecev. Rezultati zadnjega opravljenega dela kažejo, da so anketirani upravitelji skladov dokaj pozitivno naravnani predvsem na italijanski delniški trg. V marcu je namreč odstotek pozitivno usmerjenih "fund managerjev" na "S&P/MIB" presegal 68%. Optimizem narekuje pričakovanje za dobre poslovne dobičke italijanskih podjetij v zadnjem tromesečju leta 2005 ter preureditev oziroma utrditev finančnega sektorja. Analitiki so pozitivno naravnani predvsem na energetski in

bančni sektor, medtem ko za panogo "telekom" ter podjetja prisotna v okviru javnih storitev (angl.: utilities) prevladujejo dokaj nasprotujoča si mnenja. Obratno velja za vodilne evropske borze bolj zmeren optimizem. Namreč le 55 % anketiranih analitikov si pričakuje porastek delniških tečajev tudi na ostalem območju EU. Po mnenju nekaterih "fund managerjev" vsekakor ostajajo podcenjeni nekateri gospodarski sektorji, kot npr. farmacevtski in telefonski ter visoka tehnologija. Za finančni trg v ZDA prevladuje med upravitelji skladov dokaj enotno prepričanje, da ameriška osrednja banka "Federal Reserve" zaključuje periodično dviganje ključne obrestne mere, kar naj bi pozitivno vplivalo na borzne tečaje na "Wall Streetu" po skromnih rezultatih slednjih v prvih 2 mesecih tekočega leta. Skratka dobra polovica (55%) anketiranih analitikov si pričakuje pozitivno poslovanje ameriških borz v prihodnjih 6 mesecih, 35%

vprašanih predvideva zadržanje tečajev na sedanjih vrednostih, 10% anketirancev pa je izrazilo negativno mnenje. Za osrednji indeks japonske borze "Nikkei 225" se je število optimistično razpoloženih analitikov nekoliko zmanjšalo. Odstotek upraviteljev skladov, ki si pričakujejo porastek delniških tečajev na tem območju v bližnji prihodnosti, se je namreč znižal na 61,9% (80% v predzadnji anketi). Za valutna tržišča prevladuje mnenje (več kot 50% anketirancev), da naj bi se evropska skupna denarna enota v odnosu do ameriškega dolarja nekoliko okrepila. Zmanjšanje vrednosti slednjega v odnosu do evra narokujejo prekomerna okrepitev državnega proračuna, deficit zunanje trgovinske bilance v ZDA ter predvsem konec periodičnega dviganja ključne obrestne mere v tej državi. Bralci lahko sodelujejo pri naši rubriki z vprašanji in pripombami. Elektronska pošta: s.pahor@tin.it.

Stojan Pahor

NOVI
GLASGLAVNI UREDNIK Andrej Bratuž - ODGOVORNI UREDNIK Jurij Paljk
Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednik dr. Damjan Paulin
Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.it
Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.it
Uprava: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.it
www.noviglas.it

TISK: Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l., Viale della Navigazione Interna, 40 - 35129 Padova PD, tel. 049 8073263 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it

LETNA NAROČNINA: Italija 45 evrov, Slovenija 48 evrov, inozemstvo 85 evrov - Poštni tekoči račun 10647493

OGLAŠEVANJE: Oglaševalska agencija Tmedia, Korzo Verdi 51 - Gorica, ul. Montecchi 6 - Trst. Brezplačna tel. št. 800 129452, iz Slovenije in tujine 0039 0481 32879. E-mail advertising@tmedia.it

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebnne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.

Novi glas je član Združenja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tednikov v Italiji FISC

Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovencev v zamejstvu in po svetu

To številko smo poslali v tisk v torek, 21. marca, ob 14. uri.

IZ MOJE KUHINJE

Moja kuhinja

“Važna je naloga današnje gospodinje, ki mora skrbeti vsak dan za to, kako bo pripravila svoji družini čim okusnejšo ceneno hrano... Ena glavnih nalog dobre gospodinje je tudi ta, da ima v kuhinji vsako stvar na svojem mestu in vse v največji čistoti in snažnosti... Kuhinjo moraš vsaj dvakrat na dan pomesti, in sicer vedno po glavnih obedih, očistiti posodo in vse pospraviti. Ako imaš v kuhinji lesena tla, jih moraš dvakrat, najmanj pa enkrat v tednu poribati; kamnita (betonska) tla moraš umiti vsak dan. (Sicer pa so ta tla nesreča za posodo, če pade na tla, in-gorje za noge: so mrlza in trda). Enako moraš poribati in umiti vsak dan mizo, ki jo uporabljaš pri pripravljanju jedi. Vsak teden premakni vse pohištvo in ga obriši (tudi stene)... Kuhinjo daj vsako leto prebeliti.” Naj mi kdo reče, da tako branje ni zabavno, še posebno za ženske, ki moramo naše moči razpete med dom, delo, otroke, moža, morda kakšno telesno dejavnost in še kakšno družbeno koristno udejstvovanje. Zgornja navodila sicer razen doma ne omenjajo druge-

ga, a predstavljamo si sodobno ženo, ki riba, briše stene in premika pohištvo. Ne, res si tega ne moremo predstavljati, tudi ker je od izida te knjige minilo natanko 75 let. Ste že slišali za Kuharico Marije Remec, ki je izšla pri družbi svetega Mohorja v Celju? Meni

nih kuhinjskih eksperimentih, za katere ne vem, ali so bili uspešni ali ne. Geslo Mohorjeve kuharice pride prav tudi danes: Dobro in poceni! Kakšno kuhinjsko opremo svetuje Marija Remec? “Dobro in pravilno urejena kuhinja je ponos vsake gospodinje. Zato naj bi že vsaka nevesta skrbno pazila pri nabavi bale, da si oskrbi čim bolj popolno pa za res potrebno opremo... Ni pa rečeno, da bi npr. vsaka nevesta morala že vse to imeti. Naj nakupi, kar je nujno, in kasneje dokupi, ko bo treba. Vse to orodje (razen štedilnika, vodovoda, omare, mize) bi stalo sedaj skupno 4500 dinarjev.” Moja prva kuhinja je bila majhna, a je v njej utripalo srce najinega novega gnezdec. Na devetih kvadratnih metrih se je pred skoraj tremi desetletji začela pisati družinska zgodovina: pogovori, diskusije, majhni spori, velike sprave, vnete razprave in važne odločitve. Med temi tudi tista o zidanju nove hiše, kar je bilo za mlad par velik podvig. “Kuhinja naj bo svetla in prostorna, da se lahko uporabi tudi za jedilnico, ter belo pobeljena. Tla naj so lesena, nikdar pa ne kamnita...” Kuhinja bo velika, sem skoraj ukazala. Hočem biti zraven, ko bo kdo prišel na obisk ali na večerjo, ne pa skrita v kakšni luknjici kot kaka služkinja. Tako velika, da

bom v njej lahko plesala. “Pohištvo sestavlja: štedilnik, najboljši je zidan (ne železen), s kotličem za vodo in z eno ali dvema pečicama Omara: za shranjevanje posode, bele in črne. V novejšem času imajo te omare 3 pokončne predele. Naša sedanja kuhinja je velika, zračna, tla so opečnata, pod oknom na vogal so miza in leseni klopi, na policah kredenc so idrijske čipke, štedilnik, ja, štedilnik je zidan, kakor v starih lepih časih, nad njim pa napa s čipkami. Tu je srce hiše in družine, tu kraljujem, z mano pa moj ljubi L, ki deli z družico tudi gospodinjska opravila, tu je moja mala miška risala prve ribisce in pisala domače naloge, tu se večerje razvelečijo do poznih ur, ker so za beljene s pripovedmi in pogovori, tu pozno zvečer jaz in ljubi L pleševa. Kar se naučiva na plesnem tečaju, morava sproti utrivati. “Kdor pleše, ne je”. Takrat so večerje skromne, a okusne. Bolj kot kraljevsko kosilo. Zelenjava, dobro olje in kruh. In mediteranska omaka ali toč, tako preprosta, tako dobra: paradižnikova mezga iz tube, dobro oljčno olje, sesekljan česen, origano, sol, dve kaplji balzamičnega kisa. Razzvrklaš in mažeš s kruhom. Dobro in poceni! Kruh mora biti seveda najboljši. Moj ljubi L ga peče sam. A to je že druga zgodba.

Avguština

hipertekst02.doc

Moj PC rad peče, občasno pa tudi kuha

Vsakdo, ki ima doma računalnik, speče kako zgoščenko ali celo DVD. Naš računalnik je namreč pravi mojster za peko podatkov, z internetno povezavo pa nas lahko prelevi v pravega vrhunskega kuharja. Kako? V spletni brskalniki natresemo nekaj ključnih besed (recimo pizza, sadje in podobno), jih poljubno kombiniramo na iskalni vrstici, pritisnemo na gumb in čez nekaj sekund imamo na ekranu nekaj receptov. Kot pri tradicionalnem kuhanju pa je tudi pri spletnem izboru receptov potrebno imeti veliko fantazije. Fantazija je navsezadnje tudi skupni imenovalec vseh spletnih strani, ki se ukvarjajo s kulinariko. Že nekaj let moja miška

nekaj odtenkov solate, čebule in kumarice. Sicer pa je treba namaz pripraviti nekaj ur pred grilanjem hamburgerja, tako da se vse sestavine lahko v miru spojijo v željeno maso. Internet pa ni samo globalna kuharska knjiga: v njej lahko dobimo tudi veliko lokalnih receptov, in sicer tudi iz naše neposredne bližine. Tržaške recepte lako beremo tudi v tržaščini, kot npr. na spletni strani Casa e cucina (<http://www.chimere.org/cantondemarieta/cucina/index.html>), ki jih ureja Maria Zanier. Kot v najboljših kuharskih knjigah so tudi njeni recepti pravzaprav spomin na način, kako je kuhala babica. Tudi tržaška židovska skupnost ponuja na svojih spletnih straneh nekaj

Zgodba Žoga

Spoznala sta se zelo mlada na dvorišču, ki je zaradi njene lepote in njenega živahnega značaja vedno privabilo dosti fantov. Imela je dolge lase, spletene v kite, in on, prijatelj njenega prijatelja, je bil fant, v katerega se očito takoj zaljubiš. Ni govoril slovensko, ona ne italijansko in ni ti angleškega jezika, toda vemo, da ne obstaja samo sporazumevanje z besedami, temveč tudi telesno in, še globlje, čustveno. Zelo dobro sta se sporazumevala ob žoganju. Oba sta tako lepo držala žogo v rokah, oba sta jo tako lepo znala brcati, da so ju vsi vrstniki v vasi občudovali. Igrala sta z veseljem ter se tako zabavala, kot je prav, da se zabavajo mladi. V starosti, ki je bila še primerna za žoganje, sta se nenadoma odločila, da se poročita in si tako za vedno obljubita medsebojno pomoč in spoštovanje. Ne vemo, pravzaprav, v katerem jeziku sta to storila.

izmaknil. Rodil se je Žon, njun sin. Ime, ki sta ga izbrala za otroka, je bil razumljiv življenjski kompromis. Brez kompromisov je težko živeti. Žonovo življenje in življenje njegove matere je bilo od takrat naprej res težko. Otroku in ženi je oče oziroma mož dal eno močno brco, tokrat ne take, kot jo damo, kadar se žogamo. Ona je bila pač vanj zaljubljena in dobro je vedela, da tega, kar je možu obljubila, se mora držati. Skušala je na vse možne načine imeti nek stik z njim, toda katerikoli poskus je ni nikoli privedel do nobene pozitivne rešitve. Obratno. Zgodilo se je celo to, da se ji je mož, ki se je medtem z dušo in telesom predal prostituciji, alkoholu in še čemu, večkrat prikazal kot nasilnež in od nje zahteval denar. Ona mu ga je z ljubeznijo dajala. Morda tudi zato, ker se ga je bala. Enkrat na teden in to, vsako nedeljo, je malega Žona peljala k babici, očetovi materi. Ta priletna gospa je živela sama, v ozki temni ulici starega mestnega predela. Tam je bil vedno prisoten tudi Žonov oče. V Žonovih očeh se je

pojaval strah, njegova duša je ohromela vsakokrat, ko je čutila bližino tega divjega moža, ki ga otrok niti zdaleč ni mogel primerjati s hudobnimi možmi, o katerih mu je mati pripovedovala v pravljicah. Vendar, zraven strahu, ki je preplaval njegovo življenje, je v njem ostal kanček poguma, ker je slišal mamo, ki je prosila moža z lepimi besedami v upanju, da se bo vrnil k njej. Trdno je verjel v moč maternih besed. Otroku pač verjame v moč čarobne palice, ki jo ima, v pravljicah, vedno pri sebi dobra vila. Ko je Žon, nekoliko starejši, začel razmišljati o svojem otroštvu, se je pogosto spraševal: čemu zahajati k tej babici? Samo zato, da bi se tresel pred strašno očetovo podobo? Priletna gospa je bila sicer sprejemljiva ženska. Žon pa je ni mogel imeti rad, ker sta, v tistih trenutkih, kadar je bil pri njej na obisku, alkohol in droga, ki sta tekla v očetovih žilah, povzročala popoln kolaps Žonovih čustev do

nje. Kako lahko žena čuti neizmerno ljubezen do osebe, ki ima v srcu samo sovraštvo? Kako more kdo imeti v duši samo sovraštvo do sebe in do žene, ki mu vztrajno kaže zaupanje v njegovo spreobrnjenje? Tega Žon ni mogel še razumeti. Pozneje je tudi prišel do spoznanja, da je kot otrok igral nezasluzeno vlogo. Zdelo se mu je, kot da je bil tista žoga, s katero je njegova mati hotela privlačiti pozornost svojega moža. On pa se z njo ni hotel več igrati in tega ni mogla razumeti. Nekega dne je žogo, ki mu jo je ona tolikokrat z ljubeznijo hotela podajati, s hudobijo razparal. Lepo je, če se tudi odrasli žogajo, kajne? Žon se, kot otrok, žogati ni znal. Žoge ni držal pravilno v rokah, njegove roke so bile trde, srce je močno bilo, žoga se je vedno upirala njegovi volji. Sedaj je že odrasel in žoganje je postalo smisel njegovega življenja.

Elena Cerkvenič

rada zahaja od časa do časa na nekatere spletne strani, kjer potešim kulinarčno radovednost. Mister Carota je spletni naslov (<http://www.mistercarota.com/>) in vzdevek spletnega kuharja, ki v virtualni restavraciji (beri spletni strani) ponuja skoraj 4000 različnih specialitet, od tipičnih italijanskih regionalnih jedi do tropskih specialitet. Za hamburgerje pa so nepogrešljivi ameriški spletni naslovi: na strani <http://www.recipezaar.com/106882> dobimo npr. zelo dragocen podatek, in sicer način, kako doma pripraviti namaz za Big Mac! Za pravi domači Big Mac potrebujemo le še meso,

kuharskih receptov, (<http://www.triestebraica.it/ricette.htm>), iz katerih so razvidni vplivi različnih komponent tržaške židovske skupnosti. Prava zakladnica slovenskih receptov pa vsebuje spletna stran Kulinarčna Slovenija - kuhajmo skupaj (<http://www.kulinarika.net/recepti.asp>). Po zasnovi in vsebini je podobna prej omenjeni strani Mister Carota, sicer pa vsebuje jedi, ki bi jih zaman iskali na italijanski spletni strani. Če pa vas zanima, kako kuhajo ameriške Slovenke, pa si oglejte še stran Slovenian Women's Union of America (<http://www.swua.org/Recipes>).

peter.rustia@gmail.com

Vremenska napoved ARPA-OSMER za Furlanijo - Julijsko krajino

SPLOŠNA SLIKA:

Proti nam prehodno priteka bolj suh severovzhodni zrak, od jutrišnjega dne bodo spet prevladovali bolj vlažni jugozahodni tokovi.

ČETRTEK, 23. marca 2006:

Zmerno oblačno bo do spremenljivo. Dopoldne bo pihal zmernen severovzhodni veter. Proti večeru bo v Karnijskih Alpah in Predalпах lahko nastala kaka nevihta.

PETEK, 24. marca 2006:

V ravninskem in obalnem pasu bo večinoma spremenljivo, v gorah sprva spremenljivo, popoldne pa pretežno oblačno. Zvečer bodo možne rahle padavine, meja sneženja bo nad okrog 1200 m.

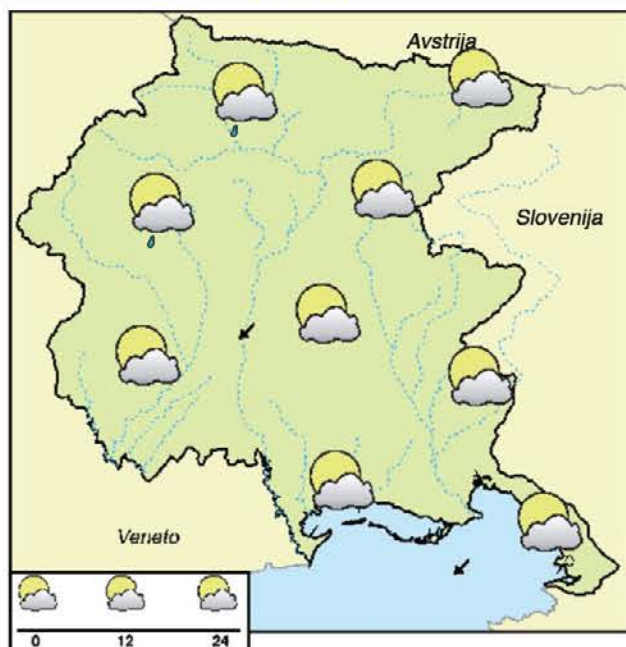
OBETI ZA KONEC TEDNA:

V soboto bo prevladovalo oblačno vreme.

Deželna meteorološka opazovalnica F - Jk

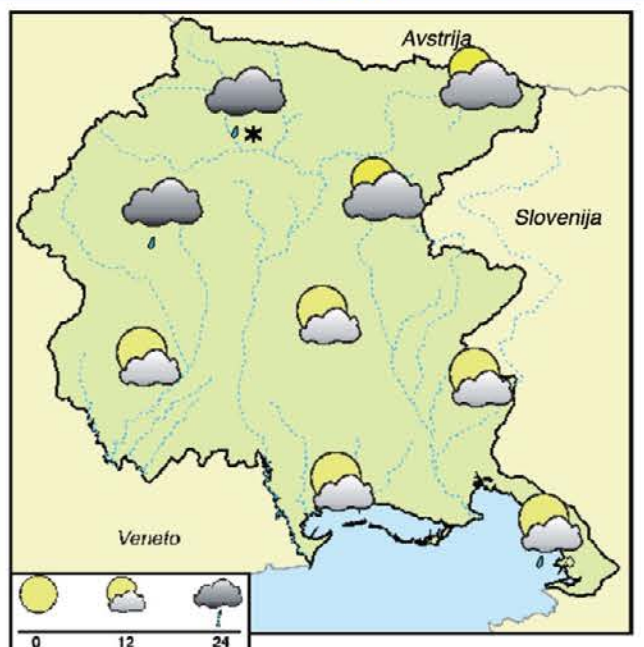
www.meteo.fvg.it, slovensko@osmer.fvg.it, tel. 0432 934111

ČETRTEK

	Nižina	Obala
Najnižja temperatura (°C)	2/5	7/10
Najvišja temperatura (°C)	14/17	14/17
Srednja temperatura na 1.000 m (°C)	6	
Srednja temperatura na 2.000 m (°C)	-1	

PETEK

	Nižina	Obala
Najnižja temperatura (°C)	2/5	6/9
Najvišja temperatura (°C)	11/14	11/14
Srednja temperatura na 1.000 m (°C)	3	
Srednja temperatura na 2.000 m (°C)	-3	

☐	_____
☐	_____
☐	_____
☐	_____
☒	_____
	Mario Brescia

GOST NA NAŠEM UREDNIŠTVU Levosredinski kandidat Enrico Gherghetta

S stranko Slovenska skupnost so odnosi odlični!

Tudi stranka Slovenska skupnost bo na prihodnjih volitvah za novo goriško pokrajinsko upravo podprla kandidata leve sredine Enrica Gherghetta, ki ima velike možnosti za uspeh, saj ga bo podprla celotna leva sredina, v kateri se prepoznava večina slovenskih volivcev.

Kandidat za goriškega predsednika pokrajinske uprave Enrico Gherghetta je minuli teden obiskal naše uredništvo in z njim smo imeli daljši pogovor, v katerem je razložil svoj politični program in sodelovanje s stranko Slovenska skupnost, predvsem pa nam je zatrdil, da kakih bistvenih novosti ni, saj je po njegovem mnenju dejstvo, da se mora Goriška odpreti tja, kjer ima svoje naravno zaledje, se pravi proti Goriški v Sloveniji.

"Sodelovanje s stranko Slovenska skupnost je nekaj naravnega, saj spada slovenska stranka v levo sredino in razen v nekaterih manjših občinah, kjer je SSK v opoziciji (Doberdob, Sovodnje), z gledno sodelujemo in tako bo tudi v prihodnje. Res je sicer, da smo med primarnimi volitvami za kandidata leve sredine na Goriškem imeli nekaj ostrih polemik, ki pa spa-

dajo v normalen politični proces in zato torej ne vidim nobenih razhajanj, kaj šele težav! Pomembno bo, da tudi v prihodnje sodelujemo, da se pripravimo na nove izzive, ki nas čakajo na Goriškem, a vem, da ne bo težav," je bil jasen Gherghetta. Med uro trajajočim pogovorom je izpostavil tudi vlogo slovenske narodne manjšine, ki je sestavni del družbe na Goriškem in po njegovem tista "dodana vrednost", ki jo velja izkoristiti tudi pri sodelovanju s Slovenijo, saj bo dokončni padec državne meje dejansko poskrbel za še tesnejše sodelovanje, ki je in bo še bolj naravno, kot je bilo do sedaj. "Imamo velike možnosti razvoja, velja jih izkoristiti in slovenska narodna skupnost je temeljnega pomena pri tem procesu," je še povedal Gherghetta.

JUP

To je "fac-simile" dela glasovnice, ki jo bodo na volitvah za obnovo pokrajinske uprave v Gorici dobili volilci v okrožju Štandrež - Rojce - ul. Fatebenefratelli.

SLOVENSKA SKUPNOST POZIVA slovenske volilce, naj volijo tako!

V vseh drugih okrožjih naj volilci na glasovnici samo prekrizajo simbol Oljke.

OGLAS

Zimske olimpijske igre 2006

Utrinki iz Turina (2)

Za radijska poročila ob 13. uri

Na zimskih olimpijskih igrah v Turinu in okolici je dopoldne že padla prva današnja končna odločitev. V Pragelatu-Plan, ali po naše Poledenelem travniku, je v pravem snežnem metežu osvojil olimpijsko zlato v teku na 15 kilometrov z intervalnim startom v klasični tehniki, ali cross country, Estonec Andrus Verpalu. Po opravljenem doping testu se je zahvalil serviserjem, ki so našli pravo mažo in mu pripravili tako hitre smuči. S svojim tekom je navdušil

seveda narodna heroja. S srebrom se je okinčal Čeh Lukaš Bauer, ki je zaostal za več kot 14 sekund, a je bil s svojim dosežkom, glede na zelo težke razmere, zadovoljen, z bronom pa eden glavnih favoritov, nemški tekač Thobias Angerer, ki je na tiskovni konferenci poudaril, kako je bil zadnje dni pod močnim pritiskom javnosti. Italijani in Slovenci slabo. Najboljši med "Azzurri" je bil 13. uvrščeni 37-letni veteran Fulvio Valbusa, edini predstavnik Slovenije, 25-letni Ljubljčan Jože

Rus Rochev četrti, Nemeč Sommerfeldt 12., Šved Fredriksson 14., Francoz Vittoz 15., najboljši Norvežan Frode Estil pa šele 17.. Zanimivo, po tekmi v nemogočih pogojih je nad dolino

množico več kot 8 tisoč premraženih gledalcev in z zmago dokazal, da je po osvojitvi dveh zlatih medalj njegove rojakinje Kristine Šmigun, estonska prava tekaška velesila, oba pa sta

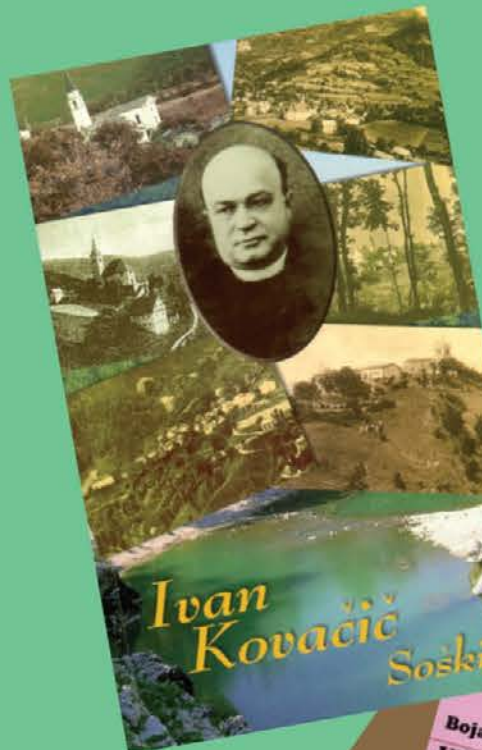
Mehle, pa je pristal na, ne vem, če ravno omembe vrednem, 60. mestu. Najbolj zvoneča imena so vsa po vrsti pogorela, kar je sicer v takih vremenskih razmerah pravi eufemizem:

Chisone zasijalo sonce, čeprav ob še vedno močnem vetru, kar spet ni dober obet za jutrišnje tekme.

/ dalje
Erik Dolhar

Novo

PRI GORIŠKI MOHORJEVI DRUŽBI

IVAN KOVAČIČ - SOŠKI
Zbrano delo
Cena knjige: 10,00 evrov

Bojana Kraj
UBALD VRABEC
Zbrika Naše korenine
Cena knjige: 15,00 evrov

Gorica, Travnik 25, tel. 0481 533177, fax 0481 548276, e-mail mohorjeva@adriacom.it